

GIPPIEDIA

Die freie Enzyklopädie

Ein studentisches Projekt von Αηϋσωα bis 中文

zum 60. Geburtstag von Prof. Dr. Jost Gippert am 12. März 2016

GIPPIEDIA

Die freie Enzyklopädie

Ein studentisches Projekt von Ἀρχαία bis 中文

zum 60. Geburtstag von Prof. Dr. Jost Gippert am 12. März 2016

EMPI Sammelwerke

© Juridicum Verlag Bockenheim

Druck: Kopie Corner Bockenheim

Projektidee: Dr. Zakharia Pourtskhvanidze

Projektleitung: Daniel Krauße, Natalie Dietrich

Layout & Umschlaggestaltung: Natalie Dietrich

Gesamtumsetzung: Fachschaft der Empirischen Sprachwissenschaft Frankfurt am Main

(Daniel Krauße, Natalie Dietrich, Tsorita Emine Şahingöz, Silvie Strauß, Anita Obenaus,
Mattis Heyne, Ricardo Jung, Rosa Bieger, Jannick Baake, Marc Rahn, Anett Gottschalk)

GIPPIEDIA

Die freie Enzyklopädie

Hauptseite
Von Αγγλικά bis 中文
Zufällige Übersetzung

Mitmachen
Übersetzung verbessern
Neue Übersetzung
Autorenportal
Kontakt
Spenden

In anderen Sprachen

Αγγλικά	Lietuvių
العربية	ລາວູ້ຮູ້
Алтай	Magyar
Azərbaycanca	Македонски
Català	მარგალური
Čeština	Melayu
Cymraeg	Монгол хэл
Dansk	မြန်မာ
Deutsch	Nederlands
ދިވެހިސަރުކާރުގެ ބަހ	日本語
Eesti	Pälzisch
Ελληνικά	Plattdüütsch
English	Polski
Español	Português
Esperanto	Română
Euskara	Runa Simi
Fanabuid	Русский
فارسی	Schwäbisch
Français	Шор
Fulfulde	Shqip
한국어	سۆرائى
Հայերեն	Српски
हिन्दी	Sunda
Indonesia	Svenska
Ирон	Тадар
Italiano	Tagalog
Jawa	தமிழ்
ქართული	ไทย
Қазақша	ქოვათუბური
Кыргызча	Türkçe
Kiswahili	ئۇيغۇرچە
Kurmançî	Українська
ລາວູ້ຮູ້	Tiếng Việt
മലയാളം	Zazaki
Latina	中文
Latviešu	

Alle Sprachen

Hauptseite Diskussion

Lesen Quelltext anzeigen

Suchen

Willkommen zu Ihrem Geburtstagsgeschenk

Ihr **Geburtstagsgeschenk** ist ein studentisches Projekt, zu dem viele **mit ihrem Wissen** und ihren Sprachkenntnissen beigetragen haben. Seit Februar 2016 sind **70 Übersetzungen** Ihres Wikipedia-Artikels in verschiedenen Sprachen entstanden.

[Alphabetischer Index](#) • [Übersetzungen nach Sprachfamilien](#) • [Übersetzungen nach Länge](#)
[Kontakt](#) • [Fachschaft](#) • [Statistik](#) • [Sprachversionen](#) • [Mitmachen](#)

Artikel des Buches

Jost Gippert ([joːst ˈɡɪpʰɐt],

*12. März 1956 in Winz-

Niederwenigern, jetzt

Hattingen) ist ein deutscher

Sprachwissenschaftler und Kaukasiologe,

Professor für Vergleichende

Sprachwissenschaft am Institut für

Empirische Sprachwissenschaft der Johann

Wolfgang Goethe-Universität Frankfurt/Main

Autor zahlreicher wissenschaftlicher Werke.

1972 schloss Jost Gippert das Leibniz-

Gymnasium in Essen-Altenessen mit dem

Abitur ab und studierte...

[- Zum Artikel ...](#)

[Archiv](#) • [Weitere exzellente und lesenswerte Übersetzungen](#)

In den Nachrichten

[Geburtstag](#) • [Dekan](#) • [Sprachwissenschaft](#)

- Der **Dekan** des Fachbereichs 09 (Sprach- und Kulturwissenschaften) an der **Goethe-Universität** in Frankfurt am Main, **Jost Gippert**, wurde 60.
- Mehr als zwei Monate arbeitete die **Fachschaft der Empirischen Sprachwissenschaft** mit vielen Helfern an der Erstellung eines besonderen Geburtstagsgeschenk.

Schon gewusst?

Linguist ist ein altertümlicher Ausdruck für einen Sprachforscher.

Karl May, Professor Vitzliputzli, hrsg. v. Dr. E.A. Schmid, Bamberg 1955, S. 67, Anm. 2.

Projektgeschwister

Initiator: Dr. Zakharia Pourtskhvanidze

Umsetzung: **Fachschaft der Empirischen Sprachwissenschaft** (Daniel Krauß, Natalie Dietrich,

Tsorita Emine Şahingöz, Ricardo Jung, Anita Obenaus, Mattis Heyne, Silvie Strauß,

Rosa Bieger, Jannick Baake, Marc Rahn, Anett Gottschalk)

Dieses Buch wurde für den 12. März 2016 erstellt.

[Lesestatistik](#)

Der Text ist unter der Lizenz „**Kreative Geburtstagsgeschenke für besondere Professoren**“ verfügbar; Informationen zu den Urhebern und zum Lizenzstatus eingebundener Mediendateien (etwa Bilder) können im Regelfall auf Anfrage bei Experten eingeholt werden. Möglicherweise unterliegen die Inhalte jeweils zusätzlichen Bedingungen.

Die **Fachschaft der Empirischen Sprachwissenschaft** ist eine engagierte Gruppe des Instituts für Empirische Sprachwissenschaft an der Goethe-Universität Frankfurt am Main.

[Über das Projekt](#)

[Haftungsausschluss](#)

[Übersetzer](#)

[Stellungnahme zu Keksen](#)

[E-Book](#)

Inhaltsverzeichnis

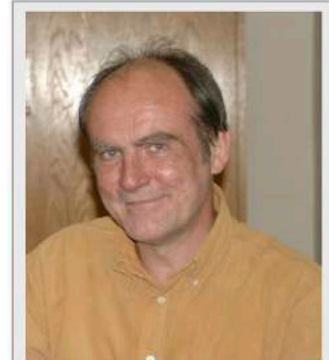
Deutsch <i>Deutsch</i>	1	Lietuvių <i>Litauisch</i>	47
Аԥсшәа <i>Abchasisch</i>	4	ლოჴმნუ ნინ <i>Svanisch</i>	48
العربية <i>Arabisch</i>	5	Magyar <i>Ungarisch</i>	49
Алтай тили <i>Altaisch</i>	6	Македонски <i>Mazedonisch</i>	50
Azərbayce <i>Aserbaidžanisch</i>	8	მარგალური ნინა <i>Megrelisch</i>	51
Català <i>Katalanisch</i>	9	Bahasa Melayu <i>Malaiisch</i>	53
Čeština <i>Tschechisch</i>	10	Монгол хэл <i>Mongolisch</i>	54
Cymraeg <i>Walisisch</i>	11	မြန်မာဘာသာ <i>Burmesisch</i>	55
Dansk <i>Dänisch</i>	12	Nederlands <i>Niederländisch</i>	56
ދިވެހިބަސް <i>Dhivehi</i>	13	日本語 <i>Japanisch</i>	57
Eesti <i>Estnisch</i>	14	Pälzisch <i>Pfälzisch</i>	59
Ελληνικά <i>Griechisch</i>	15	Plattdüütsch <i>Plattdeutsch</i>	61
English <i>Englisch</i>	17	Polski <i>Polnisch</i>	63
Español <i>Spanisch</i>	18	Português <i>Portugiesisch</i>	64
Esperanto <i>Esperanto</i>	19	Română <i>Rumänisch</i>	65
Euskara <i>Baskisch</i>	20	Runa Simi <i>Quechua</i>	66
Fanabuid <i>Tawbuid</i>	21	Русский <i>Russisch</i>	67
فارسی <i>Persisch</i>	22	Schwäbisch <i>Schwäbisch</i>	69
Français <i>Französisch</i>	23	Шор тили <i>Schorisch</i>	71
Fulfulde <i>Fula</i>	24	Shqip <i>Albanisch</i>	73
한국어 <i>Koreanisch</i>	25	سۆرانی <i>Sorani-Kurdisch</i>	74
Հայերեն <i>Armenisch</i>	26	Српски <i>Serbisch</i>	75
हिन्दी <i>Hindi</i>	28	Basa Sunda <i>Sundanesisch</i>	76
Bahasa Indonesia <i>Indonesisch</i>	29	Svenska <i>Schwedisch</i>	77
Ирон <i>Ironisch</i>	31	Тадар тили <i>Chakassisch</i>	78
Italiano <i>Italienisch</i>	32	Tagalog <i>Tagalog</i>	80
Basa Jawa <i>Javanisch</i>	33	தமிழ் <i>Tamil</i>	82
ქართული <i>Georgisch</i>	34	ไทย <i>Thai</i>	83
Қазақша <i>Kasachisch</i>	38	წოვათუბური <i>Batsisch</i>	85
Кыргызча <i>Kirgisisch</i>	40	Türkçe <i>Türkisch</i>	86
Kiswahili <i>Swahili</i>	41	ئۇيغۇرچە <i>Uigurisch</i>	87
Kurmancî <i>Kurmanji-Kurdisch</i>	42	Українська <i>Ukrainisch</i>	89
ლაზური ნუნა <i>Lazisch</i>	43	Tiếng Việt <i>Vietnamesisch</i>	90
ລາວ <i>Laotisch</i>	44	Zazaki <i>Zazaki</i>	91
Lingua Latina <i>Latein</i>	45	中文 <i>Mandarin</i>	93
Latviešu valoda <i>Lettisch</i>	46	Impressum	95

Jost Gippert

Jost Gippert ([jo:st 'gɪpʰɐt], *12. März 1956 in Winz-Niederwienigern, jetzt Hattingen) ist ein deutscher Sprachwissenschaftler und Kaukasiologe, Professor für Vergleichende Sprachwissenschaft am Institut für Empirische Sprachwissenschaft der Johann Wolfgang Goethe-Universität Frankfurt am Main und Autor zahlreicher wissenschaftlicher Werke.

Jost Gippert

Inhaltsverzeichnis [\[Verbergen\]](#)

- 1 Biographie
- 2 Digital Humanities
  - 2.1 TITUS, ARMAZI, GNC und LOEWE
  - 2.2 Elektronische Handschriftenanalyse
- 3 Projekte (Auswahl)
- 4 Publikationen (Auswahl)
- 5 Weblinks

Biographie [\[Bearbeiten | Quelltext bearbeiten\]](#)

1972 schloss Jost Gippert das Leibniz-Gymnasium in Essen-Altenessen mit dem Abitur ab und studierte im Anschluss von 1972 bis 1977 Vergleichende Sprachwissenschaft, Indologie, Japanologie und Sinologie an den Universitäten Marburg und Berlin (Freie Universität). Nach dem Studium erwarb er 1977 im Alter von 20 Jahren den Grad eines Doktors der Philosophie mit einer Arbeit über die Syntax der infinitivischen Bildungen in den indogermanischen Sprachen. Von 1977 bis 1990 hatte er verschiedene Positionen als wissenschaftlicher Assistent und Dozent in Berlin, Wien und Salzburg inne. Als Forschungsassistent für Orientalistische Computerlinguistik habilitierte er sich 1991 an der Universität Bamberg mit

Bernard Outtier, Jost Gippert, Winfried Boeder

einer Arbeit über die iranischen Lehnwörter im Armenischen und Georgischen. Jost Gippert lehrt seit 1994 Vergleichende Sprachwissenschaft an der Johann Wolfgang Goethe-Universität in Frankfurt am Main. Seit 1996 ist er auswärtiges Mitglied der Akademie der Wissenschaften zu Gelati (Georgien), seit 2002 Mitglied der Turfankommission und seit 2007 Mitglied des Zentrums „Sprache“ der Berlin-Brandenburgischen Akademie der Wissenschaften. 1997 wurde er zum Ehrenprofessor der Sulchan Saba Orbeliani-Universität in Tbilisi (Georgien) ernannt, 2009 zum Ehrendoktor der Iwane Dschawachischwili-Universität ebendort und 2013 zum Ehrendoktor der Schota Rustaweli-Universität in Batumi (Georgien). Zu seinen Arbeitsschwerpunkten gehören seit seiner Berufung auf die Professur für Vergleichende Sprachwissenschaft an der Johann Wolfgang Goethe-Universität Frankfurt am Main im Jahre 1994 neben den indogermanischen Sprachen und ihrer Geschichte sowie der allgemeinen Sprachtypologie auch die Sprachen des Kaukasusraums, denen in der jüngeren Zeit verschiedene internationale Kooperationsprojekte unter seiner Leitung gewidmet sind. Als Computerlinguist verwaltet er seit 1987 das von ihm initiierte TITUS-Projekt, das auf die elektronische Erschließung textueller Primärdaten in den altüberlieferten indogermanischen und benachbarten Sprachen abzielt. Zu seinen Forschungsschwerpunkten gehören die historisch-vergleichende Sprachwissenschaft, Sprachtypologie, elektronische Korpora, multimediale Sprachdokumentation sowie elektronische Handschriftenanalyse.

Digital Humanities [Bearbeiten | Quelltext bearbeiten]

TITUS, ARMAZI, GNC und LOEWE

[Bearbeiten | Quelltext bearbeiten]

Jost Gippert ist Gründer und Direktor des TITUS-Projekts (Thesaurus Indogermanischer Text- und Sprachmaterialien), das eine vollständige digitale Erfassung des textlichen Überlieferungsmaterials in alten indogermanischen Sprachen und ihnen benachbarten Idiomen anstrebt. 1999 initiierte er das Projekt ARMAZI (Kaukasische Sprachen und Kulturen: Elektronische Dokumentation) mit dem Ziel einer durchgreifenden digitalen Erfassung von Materialien aus kaukasischen Sprachen, woraus inzwischen das Projekt eines georgischen Nationalkorpus hervorgegangen ist. Seit 2010 leitet Jost Gippert den Schwerpunkt „Digital Humanities Hessen: Integrierte Aufbereitung und Auswertung textbasierter Korpora“ im Rahmen der „Landes-Offensive zur Entwicklung Wissenschaftlich-ökonomischer Exzellenz (LOEWE)“ des Landes Hessen (Gemeinschaftsprojekt der Universität Frankfurt mit der Technischen Universität Darmstadt und dem Freien Deutschen Hochstift/Frankfurter Goethe-Museum).

Jost Gippert, Batumi Universität, 2013

Elektronische Handschriftenanalyse

[Bearbeiten | Quelltext bearbeiten]

Mit orientalischen Manuskripten beschäftigt sich Jost Gippert intensiv seit Mitte der 1990er Jahre im Rahmen von Projekten zur Handschriftendigitalisierung (z.B. der tocharischen Handschriften der Berliner Turfansammlung) oder zur Palimpsestedition (z.B. die kaukasisch-albanischen Palimpsesthandschriften vom Sinai). Im Rahmen dieser Tätigkeiten nahm er im Jahre 2009 einen Gastaufenthalt bei der Forschergruppe „Manuskriptkulturen“ der Universität Hamburg wahr. Im Sommersemester 2013 hielt er sich als Petra-Kappert-Fellow ein zweites Mal in Hamburg auf (beim inzwischen eingerichteten Sonderforschungsbereich 950 „Manuskriptkulturen in Asien, Afrika und Europa“), um sich an der Erarbeitung der „Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa“ sowie des Handbuchs „Comparative Oriental Manuscript Studies“ zu beteiligen.

Palimpsestforschung auf dem Sinai

Projekte (Auswahl) [Bearbeiten | Quelltext bearbeiten]

- 1995-1998 (DFG): Avesta und Rigveda: Elektronische Auswertung
- 1995-1999 (INTAS): Das georgische Verbalsystem
- 1999-2002 (Volkswagen-Stiftung, 117.900 EUR): Kaukasische Sprachen und Kulturen: Elektronische Dokumentation
- Seit 2000 (DFG): Graduiertenkolleg „Satzarten: Variation und Interpretation“
- 2002-2006 (Volkswagen-Stiftung, 167.800 EUR): Bedrohte kaukasische Sprachen in Georgien
- 2003-2007 (Volkswagen-Stiftung): Palimpsesthandschriften kaukasischer Provenienz
- 2005-2009 (INTAS): Georgische Gospel
- 2005-2007 (Volkswagen-Stiftung, 189.000 EUR): Die sprachliche Situation im gegenwärtigen Georgien
- 2008-2014 (DFG, ca. 240.000 EUR): Referenzkorpus Altdeutsch
- Seit 2008 (BMBF) Deutsche Sprachressourcen-Infrastruktur
- 2009 (Volkswagen-Stiftung, ca. 400.000 EUR): Aché Documentation Project

- Seit 2009 (DFG/National Endowment for the Humanities, ca. EUR 96,000): RELISH (Rendering Endangered Languages Lexicons Interoperable Through Standards Harmonization)
- Seit 2009 (Volkswagen-Stiftung): Georgische Palimpsesthandschriften
- 2010 (Google Inc., 49.600 US\$): Corpus Caucasicum
- Seit 2011 (HMWK, 3.792.000 EUR): LOEWE Research Unit „Digital Humanities - Integrierte Aufbereitung und Auswertung textbasierter Korpora“
- Seit 2011 (Volkswagen-Stiftung, 299.600 EUR): Khinalug-Dokumentation
- Seit 2011 (DFG): Relativsätze in typologischer Perspektive
- Seit 2012 (Volkswagen-Stiftung, 390.400 EUR): Georgischer Nationalkorpus

Publikationen (Auswahl) [Bearbeiten | Quelltext bearbeiten]

- 1977: Zur Syntax der infinitivischen Bildungen in den indogermanischen Sprachen. (Europäische Hochschulschriften, 21/3) Frankfurt am Main, Bern, Las Vegas: Lang 1978. Doktor-Dissertation
  - 1990: Iranica Armeno-Iberica. Studien zu den iranischen Lehnwörtern im Armenischen und Georgischen. (Mayrhofer, Manfred [Hrsg.]), (Veröffentlichungen der Kommission für Iranistik, 26 / Sitzungsberichte der philosophisch-historischen Klasse der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 606), XXIII, Wien: Österreichische Akademie der Wissenschaften 1993. Habilitationsschrift
  - 2007: Gippert, Jost / Sarjveladze, Zurab / Kajaia, Lamara: The Old Georgian Palimpsest Codex Vindobonensis georgicus 2. Edited by Jost Gippert in co-operation with Zurab Sarjveladze and Lamara Kajaia. (Monumenta Palaeographica Medii Aevi, Series Ibero-Caucasica, 1), Turnhout: Brepols 2007.
  - 2008: Gippert, Jost / Schulze, Wolfgang / Aleksidze, Zaza / Mahé, Jean-Pierre: The Caucasian Albanian Palimpsests of Mount Sinai (Monumenta Palaeographica Medii Aevi / Series Ibero-Caucasica, 2) 2 Bände. Turnhout: Brepols 2009.
  - 2010: Gippert, Jost / Schulze, Wolfgang / Aleksidze, Zaza / Mahé, Jean-Pierre: The Caucasian Albanian Palimpsests of Mount Sinai. Band III: The Armenian Layer, herausgegeben von Jost Gippert. (Monumenta Palaeographica Medii Aevi / Series Ibero-Caucasica, 2–3), Turnhout: Brepols 2010.
-

Weblinks [Bearbeiten | Quelltext bearbeiten]

- **Commons: Jost Gippert** – Sammlung von Bildern, Videos und Audiodateien
- <http://titus.uni-frankfurt.de/indexd.htm> – Jost Gipperts Website

Иост Гипперт

Иост Гипперт (алман *Jost Gippert*, ок. Ашаблон:1956 шықәса, хӕажӕкыра 12).

Абиография [ариашамта | править вики-текст]

Иост Гипперт диит 1956 шықәса хӕажӕкыра 12 рзы Германтӕылатӕи ақалакъ Винц Нидер Венигер аҕны. 1972-1974 шш. рзы атцара итцон Маибургтӕи ауниверситет аҕы, 1974-1977 шш. рзы атцара итцон Берлинтӕи зхы иақӕитӕ ауниверситет аҕы, аиҕыргӕшратӕ бызшӕадыррей, аиапонологиѝи, асинологиѝи, аиндологиѝи, иара убас аславистикѝи, агерманистикѝи аклассикатӕ филологиѝи рхырхартала. 1977 шықәсазы ихъчеит адиссертация атемала: «Аинфиниттӕ конструкцияқәа рсинтаксис аиндогермантӕ бызшӕақәа рҕы». 1977 шықәса инаркны аус иуеит Берлинтӕи зхы иақӕитӕ ауниверситет аҕы. 1982-1983 шш. рзы Венатӕи ауниверситет аҕы алекцияқәа дрыгӕхон ақыртӕа бызшӕѝи, атохартӕ бызшӕѝи аиндогермантӕ бызшӕақәѝи рсинтаксис аизкны. 1983 шықәсазы аус иуан Австриа анаукақәа ракадемиа цӕамтӕылатӕи акомиссияҕ, алекцияқәа дрыгӕхон Зальцбургтӕи ауниверситет аҕы иҕоу аславистикѝи аиҕыргӕшратӕ абызшӕадыррей ринститут аҕы. 1984 шықәсазы дхынхӕит Берлинтӕи зхы иақӕитӕ ауниверситет ашҕа, уа 1990 шықәсанза ассистент-профессорс аус иуан. 1990 шықәса инаркны Иост Гипперт аус иуеит Бамбергтӕи ауниверситет аиранистика афакультет аҕы. 1991 шықәсазы ихъчеит аҕбатӕи адиссертация ашӕамахътӕи ацӕамтӕи абызшӕақәа рҕынтӕ (*Iranica Armeno-Iberica*) ақыртшӕа иалалаз алексика аизкны. 1994 шықәса инаркны напхгара азиуеит Франкфурттӕи ауниверситет аҕы аиҕыргӕшратӕ бызшӕадырра аинститут. 2007 шықәса инаркны Гете ихъз зху Франкфурттӕи ауниверситет дсенаторуп. Иост Гипперт 200 иреиханы хадара злоу атцарадырратӕ усумтақәа дравторуп.

Аинтересқәа [ариашамта | править вики-текст]

Иост Гипперт аиҕыргӕшратӕ бызшӕадырра титцауеит. Чыдала дрызҕлымхауп абызшӕатӕ гӕыгӕ чыдақәа. Уи акыршықәса рыҕнуцҕа апӕцара даҕын индоевропатӕи абызшӕақәа релектронтӕ тезаурус, абри ахкы анагзаразы иаҕитцахъѝит иакымкӕа абызшӕақәа ртексттӕ дыррақәа рбаза. Ихаҕсыз ашӕышықәса 80-тӕи ашықәсқәа инаркны Иост Гипперт чыдала дрызҕлымхауп кавказтӕи абызшӕақәа. Акыршықәса ититцауан ажӕытӕтӕи, абжӕарашӕышықәсақәа раантӕѝи, хаамтазтӕи ақыртӕа бызшӕѝи, ашӕан бызшӕѝи, агыруа бызшӕѝи, алаз бызшӕѝи, Апӕсуа бызшӕаапӕсуа бызшӕѝи, адыга бызшӕѝи, аҕабарда бызшӕѝи, цова-туштӕѝи, ачечен бызшӕѝи, аубых (аубла) бызшӕѝи, ауар бызшӕѝи. Агерман бызшӕахы еитӕганы азгӕатақәа ацитцеит Георги Климов ишӕҕӕы «Кавказтӕи абызшӕадырра алагалажӕа» (1993).

Хаталатӕи аҕстазаара [ариашамта | править вики-текст]

Иост Гипперт ипӕхӕыс Сониа Гипперт-Фрицгӕы дбызшӕадырҕы-индологуп.

يوست غيبرت

يوست غيبرت: (وُلدَ في 12 مارس 1956 في وينز- نيدروينيغرن، الان هاتينغن) هو الماني، عالم لغوي وخبير في مجال الدراسات القوقازية، أستاذ وبروفيسور في العلم اللغات المقارنة في معهد علوم اللغات التجريبية والتطبيقية في جامعة يوهان فولفغانغ غوته- فرانكفورت، كاتب ومؤلف لعديد من الكتب.

السيرة الذاتية [عدل]

في عام 1972 تخرج من المدرسة الثانوية لايبنتز في إيسن-الن إيسن. من 1972 حتى 1977 درس علم اللغات المقارنة مثل الهنديات وعلم الصينيات والدراسات اليابانية في جامعات ماربورج وبرلين (الجامعة الحرة). بعد الدراسة عام 1977 حصل على درجة الدكتوراه في الفلسفة مع أطروحة حول التطورات في النحو وبناء الجملة في اللغات الهندوأوروبية. من 1977-1990 شغل عدة مناصب كأستاذ مساعد ومحاضر جامعي في برلين وفيينا وسالزبورغ. كباحث عن (اللغويات الخاصة بالعلوم الشرقية في مجال الكمبيوتر) تأهل للحصول على درجة الأستاذية عام 1991 من جامعة بامبرغ مع أطروحة عن الكلمات الإيرانية المستعارة في اللغات الأرمنية والجورجية. منذ عام 1994 يدرس الأستاذ يوست غيبرت علم اللغات المقارنة في جامعة يوهان فولفغانغ غوته في فرانكفورت. منذ عام 1996، وهو عضو في الأكاديمية العلمية للشؤون الخارجية الخاصة بغيلاطي (جورجيا)، منذ عام 2002 عضو في لجنة تورفان. ومنذ عام 2007 عضوا في المركز "اللغوي" التابع للأكاديمية العلمية في برلين- براندنبورغ.

في عام 1997 تم تعيينه كأستاذ فخري في جامعة (سولخان-سأبا اوربلياني) في تبليسي (جورجيا)، في عام 2009 الدكتوراه الفخرية من جامعة (إيفانة جافاخيشفيلي) وفي عام 2013 الدكتوراه الفخرية في جامعة (شوتا روستافيلي) جورجيا. وتشمل اهتماماته البحثية منذ تعيينه في منصب أستاذ لعلم اللغات المقارنة في جامعة يوهان فولفغانغ غوته في فرانكفورت في عام 1994. وبالإضافة إلى اللغات الهندوأوروبية وتاريخها وكذلك التصنيف العام للغة، إهتم بلغات منطقة القوقاز، والتي حازت تحت إدارته في الفترة الأخيرة على عدة مشاريع للتعاون الدولي وكخبير في لغة الكمبيوتر استطاع يوست منذ عام 1987 إدارة مشروع تيتوس، والذي إستهدف إلى وضع بيانات ونصوص الإلكترونية في اللغات الهندوأوروبية القديمة والمجاورة لها وتركز اهتماماته البحثية على تاريخ اللغات المقارنة وتصنيف اللغات والمجامع الإلكترونية، والوثائق اللغوية في الاعلام المتعدد وتحليل خط اليد.

تيتوس، GNC، ARMAZI و LOEWE [عدل]

هو مؤسس ومدير المشروع تيتوس (مخزن النصوص الهندوأوروبية والمواد اللغوية)، والذي يهدف إلى الترميز الإلكتروني الكامل للنصوص والمصطلحات للغات الهندو أوروبية القديمة المجاورة لها (منذ عام 1987). في عام 1999 بدأت مشروع (ARMAZI اللغات والثقافات القوقازية: الوثائق الإلكترونية) هذا المشروع يستهدف إلى تسجيل رقمي دقيق للمواد من اللغات القوقازية من خلال مشروع الجورجية كوربوس الوطنية. منذ عام 2010 يوجه يوست التركيز على الترميز الإنساني لاقليم هيسن: لمعالجة وتحليل النصوص "من خلال" برنامج تقدمي لتطوير مميز وربط العلوم بالإقتصاد (LOEWE) إقليم هيسن (مشروع مشترك بين جامعة فرانكفورت وجامعة العلوم التقنية في دارمشتات والألمانية الحرة أسقفية / فرانكفورت متحف غوته).

تحليل الكتابة اليدوية الالكترونية [عدل]

منذ منتصف 1990 يهتم يوست بالمخطوطات الشرقية بشكل مكثف، وهذا كجزء من مشاريع ما يسمى برقمنة مخطوطات (على سبيل المثال المخطوطات لغات التخارية من تورفان برلين) أو إصدار الطرس استهدفت (على سبيل المثال، مخطوطات الطرس قوقازي الألبانية من سيناء). في إطار هذه الأنشطة أستجاب في عام 2009 للإقامة كضيف على مجموعة أبحاث "المخطوطات الثقافية" لجامعة هامبورغ. في الفصل الدراسي الصيفي 2013، أقام كزميل Kappert Petra البتراء للمرة الثانية في هامبورغ (بحوي المركز المخصص للأبحاث المؤسس حديثا 950 "مخطوطا ثقافيا من آسيا وأفريقيا وأوروبا") للمشاركة في إعداد "موسوعة مخطوطات ثقافات آسيا وأفريقيا" والكتب المحملة "مقارنة مخطوطات الدراسات الشرقية".

Йост Гипперт

Йост Гипперт ([ˈjoːst ˈɡɪpˌpɛt]; *Тулаан айдын он экинчи күнинде, 1956 жылда Винц-Нидервенигернде чыккан, эмдиги өйдө Хаттинген деп жерде) - немец тил билимчи, Кавказтын шинжүүчизи, эмпирикалык тил билимнин институтунда Гёте адыла адалган Франкфурт Майнада университетте тилдер тундештирер билимнин профессору.

Биографиясы

1972 жылда Эссене-Алтенэссенеде деп калада Лейбництын адыла адалган гимназияны божоткон. 1972 жылдан ала 1977 жылга жетире Берлин ла Марбургтын университетинде мындый специальностарла үренген: тилдер тундештирер билим (сравнительное языкознание), индология, японология ла китаеведение. Үредунин кийинде 1977 жылда «Инфинитив бүдүмдердин синтаксизы индоевропей тилдерде» деп ижин бичийле, философия билимнин докторы болуп калган. 1977-1990 жылга жетире Берлиннин, Венанын, Зальцбургтын университеттеринде билим ишчи, уредучинин ассистенты, лектор болуп иштеген. 1991 жылда Й. Гипперт «Армян ла грузин тилдерге иран тилден кирген сөстөр» деп докторский диссертациясын Барбергскийдин университетинде корыган. 1994 жылда Й. Гипперт Гёте адыла адалган Франкфурт Майнада университетте тилдер тундештирер билимди үреткен. 1996 г. Билимнин академиясында Гелати калада (Грузия) өскө ороонун турчызы болуп туру. 2002 жылдан ала Турфан комиссиянын турчызы, 2007 жылдан ала Берлин-Бранденбург Билимнин академиясында «Тил» деп төс жерде иштеген. 1997 г. Й. Гипперт Орбелианинин адыла адалган университетте мактулу професор болуп калган, а 2009 жылда - Джавахишвилинин адыла адалган университетте мактулу докторы, а 2013 жылда Батум калада Шота Руставели адыла адалган университетте мактулу докторы болуп калган.

1994 ж. Гётенин адыла адалган Франкфурт Майнада университетте тилдер тундештирер билимнин профессору болуп, Й. Гипперт индоевропей тилдерден өскө, текши тилдердин типологиясыла онойдо ок кавказ тилдерди шиндеп жат. Бу шинжүүлөргө онын башкарганыла калганчы кожо иштер проектертер учурлалган. Ого үзери Й. Гипперт компьютерный лингвист болуп, 1987 жылда онын баштанкайыла төзөгөн «TITUS» деп билим үлекерге кирген жебрен индоевропей ле кезик кавказ тилдердин баштапкы бичимелдери деп үлекерди база башкарган. Й. Гипперттин жылбиркегине түүкилик тундештирү тил билим, типология, тил билимнин корпусы, мультимедийный тилдин документациясы, кол бичимелдердин цифра ылгамалы кирип жат.

Й. Гипперт TITUS деп проектин төзөчизи ле башкараачызы (индоевропей бичимелдердин ле тилдин тезаурусы), ого кирген жебрен индоевропей тилдердин оцифровка өткөн бичимелдери (1987 жылдан бери). 1999 жылда Й. Гипперттин баштанкайыла ARMAZI деп проект тургузулган (кавказ тилдер ле культура), ондо кавказ тилдердин оцифрованный бүдүмдү бичимелдеринен туруп жат. Тургузып койгон материалдар кийинде «Грузин эл корпусы» деп проектин бөлүги болуп калган. 2010 жылда Й. Гипперт «Гессен деп жердин цифра гуманитар билимдер: бичимелдердин белетенери ле жазаары» деп теманы билим үлекерде «Landes-Offensive zur Entwicklung Wissenschaftlich-ökonomischer Exzellenz (LOEWE)» башкарат (билим үлекерде кожо туружып турган Франкфурт Майнада университет, Дармштадтын техникалык университеди, Франкфурт Майнада каланын Гётенин Музеи).

Колло бичиген цифровой тексттердин ылгамалы

1990 жылдардын ортозынан ала Й. Гипперт кўнчыгыш кол бичимилдерин эрчимдў шиндеп, билим ўлекерде оцифровка эдип белетейт (темдектезе, Берлиннин турфан коллекциязынын тохар кол бичимелдери), эмезе палимпсесттерди жазаары ла тургузары (темдектезе, Синайдын кавзско-албан палимпсестери). Бу ишле иштеп тура, Й Гипперт 2009 жылда Гамбургтын университетинде кычырып алган билимчи болуп, «Кол бичимелдердин культуразы» деп билим группада иштеген. Жайгыда 2013 жылда, Petra-Karrert-Fellow деп фондтын туружаачызы болуп, экинчи катап Гамбургта иштеген, ол ло ок бйдў оылу билим шинжўу иштер тўзбп жат 950 «Азия, Африка ла Европанын кол бичимелдердин культуразы», ол иштердин тоозына энциклопедия «Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa», анайда ок монография «Comparative Oriental Manuscript Studies» тургузар амадулу болуп жат.

Yost Gippert

Yost Gippert (d. 12-ci Mart 1956, Winz-Niederwenigern kəndində, indiki yer adı: Hattingen) Alman dilşünas, qafqazşünas və çox elmi əsərlərinin müəllifidir. Frankfurt şəhərinin Goethe Univesitetində Empirik Dilşünaslıq institutunda müqayisə edən dilşünaslıq üçün professor olaraq işləyir.

Bioqrafiya [redaktə | əsas redaktə]

1972-ci ildə Essen-Altessen şəhərindəki Leibniz Gymnasium orta məktəbini qutarmışdır. 1972-ci ildən 1977-ci ilə qədər Marburgda və Berlində (Freie Universitāt-də) müqayisə edən dilşünaslığı, indologiya, yaponologiya həm də sinologiya oxumuşdur. Universiteti qutarandan sonra, "Hind-avropa dillərin məsdər cümlənin formalaşması" əsəri yazaraq 1977-ci ildə kandidat (doctor phd) dərəcəsinə almışdır. 1977-ci ildən 1990-cı ilə qədər elmi işçi və universitet müəllimi olaraq müxtəlif vəzifələrdə Berlin, Vyana həm də Salzburg universitetlərində işləmişdir. 1991-ci ildə şərqşünaslıq kompüter dilçilik üçün araşdırma asistenti olaraq "Ərmeni və Gürcü dilində olan Fars alınma sözləri" əsəri ilə elmi doktor (habilitation) dərəcəsinə almışdır. 1994-cü ildən başlayaraq Almanyanın Frankfurt şəhərindəki Goethe Universitetində müqayisə edən dilşünaslığı oxudur. 1996-cı ildən Gürcüstanın Gelati şəhərindəki Əlmlər Akademiyasının xarici üzvü, 2002-ci ildən Turfan komissiyasının üzvü, həm də 2007-ci ildən Berlin-Brandenburgun Elmlər Akademiyasının "Dil" mərkəzinin üzvüdür. 1997-ci ildə Gürcüstanın Tiflis şəhərindəki Sulxan Saba Orbeliani universitetinin fəxri professoru təyin olmuş, 2009-cu ildə eyni şəhərindəki İvane Cavaxişvili universitetinin fəxri doktoru təyin olmuş, həm də 2013-ci ildə Gürcüstanın Batumi şəhərindəki Şota Rustaveli universtetinin fəxri doktoru təyin olmuşdur.

1994-cü ildə Frankfurt şəhərinin Goethe Universitetində müqayisə edən dilşünaslıq üçün professor olandan bəri ən vacib iş sahələri: hind-avropa dilləri və onların tarixi, ümumi dil tipologiyası və Qafqaz dilləridir. Qafqaz dillərinin münasibəti ilə Jost Gippert son vaxtlarda müxtəlif beynəlxalq əməkdaşlıq layihələrinin rəhbəri olmuşdur.

Digital Humanities [redaktə | əsas redaktə]

TİTUS, ARMAZİ, GMK və LOEWE [redaktə | əsas redaktə]

Jost Gippert TİTUS (Thesaurus Indogermanischer Text- und Sprachmaterialien) layihənin qurucusu və direktorudur. 1987-ci ildə qurulmuş TİTUS layihənin məqsədi: qədim hind-avropa dillərinin və qonşu dillərinin ənənəvi dil mənbələrinin geniş əhatəli elektron versiyasını yaratmaqdır. 1999-cu ildə Jost Gippert ARMAZİ (Qafqaz dilləri və mədəniyyətləri: elektron dokumentasiyası) layihəni həyata keçirmişdir. ARMAZİ layihənin məqsədi: Qafqaz dillərin digital formatda dil mənbələri yığmaqdır. Bu layihə Gürcüstan Milli Korpusunun (GMK) yaradılmasına yol açmışdır. 2010-cu ildən başlayaraq Jost Gippert Hessen rayonunun elmi-iqtisadi inkişaf proqramı "LOEWE"-nin çərçivəsində aparılan "Digital Humanities Hessen" layihəsinin rəhbəridir.

Elektron əl yazısı analizi [redaktə | əsas redaktə]

1990-ci illərin ortasından bu yana, Jost Gippert müxtəlif layihələrin çərçivəsində Ön Asiyanın əl yazıları ilə məşğuldur. Bu layihələrin nəticəsi: müxtəlif əl yazılarının (məsələn Berlin şəhərindəki Turfan yığmasındakı Toxar dilindəki əl yazılarının) digital versiyasını yaratmaqdır, həm də müxtəlif palimpsestlərin (məsələn Sinaidə tapılmış Qafqaz-Alban palimpsest əl yazılarının) buraxılışı. Bu fəaliyyətlərin çərçivəsində, Jost Gippert 2009-cu ildə Hamburg universitetində bir semestr qonaq araşdırıcı olaraq "Əl yazısı mədəniyyətləri" araşdırma qrupunun üzvü olmuşdur. 2013-cü ilin yay semestrində ikinci dəfə Petra-Kappert-Fellow olaraq Hamburg univesitetində qalmışdır. Orada təzə yaradılmış Xüsusi Araşdırma Sahəsi 950 "Asiya, Afrika və Avrupadakı əl yazısı mədəniyyətləri" üzvü olmuşdur. Bu çərçivədə, "Asiya və Afrika əl yazısı mədəniyyətlərinin ensiklopediyası" və "Müqayisə edən Ön Asiya əl yazısı araşdırmaları" kitabların müəlliflərin birisi olmuşdur.

Jost Gippert

Jost Gippert (nascut el 12 de març de 1956 a Winz-Niederwenigern, ara Hattingen) és un lingüista alemany, caucasologista, investigador i professor de lingüística comparativa a l'*Institute of Empirical Linguistics* de la Universitat de Frankfurt.

Biografia [modifica | modifica el codi]

El 1972, Gippert va superar els seus estudis de batxillerat a l'Institut Leibniz, a Essen, Alemanya. Després d'haver estudiat lingüística comparativa, indologia, japonologia i sinologia entre els anys 1972 i 1977 a la Universitat de Marburg i a la Universitat Lliure de Berlín, finalment es va doctorar amb la seva feina sobre la sintaxi de formacions infinitives en les llengües indoeuropees. De 1977 a 1990 va treballar com a investigador i va impartir classes a les universitats de Berlín, Viena i Salzburg. Va exercir mentre investigava sobre lingüística computacional oriental a la Universitat de Bamberg el 1991, amb l'obra sobre el préstecs lèxics de l'iraní a l'armeni i al georgià. Des del 1994, Gippert ha ensenyat lingüística comparativa a la Universitat de Frankfurt. Des del 1996 és membre extern de l'acadèmia de ciències de Gelati (Geòrgia), i del departament de "Llengua" a la *Berlin-Brandenburg Academy of Sciences and Humanities* des del 2007. L'any 1997 va ser nomenat Honorable Professor a la Sulkhana Saba Orbeliani University a Tbilissi, Geòrgia. El 2009 va esdevenir Honorable Doctor a la Ivane Javakhvili University també a Tbilissi, i el 2013 nomenat Honorable Doctor a la Shota Rustaveli University de Batumi, Geòrgia. Des que Gippert va esdevenir professor de lingüística comparativa, la major part de la seva recerca ha estat enfocada a les llengües indoeuropees, la seva història i etimologia, així com a la tipologia lingüística general i especialment l'estudi de llengües del Caucas. Gràcies a la seva dedicació a les llengües del Caucas, molts projectes de recerca internacional han estat empresos en aquesta àrea sota la seva supervisió. La seva recerca es focalitza en lingüística històrica, tipologia lingüística, cos del text electrònic, documentació del llenguatge multimèdia i anàlisi de manuscrits electrònics.

Digital Humanities [modifica | modifica el codi]

TITUS, ARMAZI, GNC i LOEWE [modifica | modifica el codi]

Gippert és el fundador i líder del projecte TITUS (tesaurus de textos i discursos indogermànics). El seu objectiu, des de la seva fundació el 1987, ha estat aconseguir la total accessibilitat digital a material textualment enregistrat en diverses llengües indoeuropees i adjacents.

El 1999, va començar el projecte ARMAZI (Llengües i Cultures Caucàsiques: Documentació Electrònica), el qual pretenia fer una exhaustiva col·lecció de material de llengües caucàsiques. Aquest projecte fou cedit al Georgian National Corpus (GNC).

A partir del 2010, Gippert ha estat el cap del centre "*Digital Humanities in the State of Hesse: Integrated Processing and Analysis of Text-based Corpora*" des de la unitat de l' "Ofensiva Federal pel Desenvolupament d'Excel·lència Científica i Econòmica" (LOEWE). Aquest centre és una col·laboració entre la Universitat de Frankfurt i la Universitat Tècnica de Darmstadt amb el suport addicional del Goethe Museu de Frankfurt.

Anàlisi de manuscrits electrònics [modifica | modifica el codi]

En la dècada de 1990, Gippert va girar la seva atenció cap al manuscrits orientals, treballant en projectes que tenien l'objectiu de fer-los digitalment accessible, com en el cas dels manuscrits *Tocharian* de la *Berlin Turfan Collection*. A més, ha editat feines incloent els palimpsests caucàsico-albanesos trobats al Mont Sinai. El 2009, va participar com a professor visitant en el grup de recerca " Cultures de Manuscrit" a la Universitat d'Hamburg. A l'estiu de 2013, va visitar la Universitat d'Hamburg un altre cop, com a company de Petra Kappert, participant en la recopilació de l' "Enciclopèdia de Cultures de Manuscrit" i del llibre "Estudis de Manuscrit Orientals Comparatius".

Jost Gippert

Jost Gippert (* 12. března 1956 ve Winz-Niederwenigernu, dnešním Hattingenu) je německý jazykovědec a kavkazolog, profesor srovnávací lingvistiky na Institutu empirické jazykovědy na Univerzitě Johanna Wolfganga Goetheho ve Frankfurtu nad Mohanem a autor řady vědeckých publikací.

Biografie [editovat | editovat zdroj]

V roce 1972 absolvoval Leibnizovo gymnázium v Essen-Altenessen. Mezi lety 1972 až 1977 studoval srovnávací jazykovědu, indologii, japanologii a sinologii na univerzitách v Marburgu a Berlíně (Svobodná univerzita Berlín). Po studiu obdržel v roce 1977 titul doktora filozofie za svou práci o syntaxu infinitivních tvarů v indoevropských jazycích. Mezi lety 1977 až 1990 pracoval na různých pozicích jako vědecký pracovník, vysokoškolský asistent a lektor v Berlíně, Vídni a Salzburgu. Jakožto vědecký pracovník orientální matematické lingvistiky se se svou prací o iránských přejatých slovech v arménštině a gruzínštině habilitoval v roce 1991 na univerzitě v Bambergu. Jost Gippert vyučuje od roku 1994 srovnávací jazykovědu na Univerzitě Johanna Wolfganga Goetheho ve Frankfurtu nad Mohanem. Od roku 1996 je členem Vědecké akademie Gelati (Gruzie), od roku 2002 Turfanské komise a od roku 2007 je členem jazykového centra na Berlínskobraniborská akademie věd (Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften). V roce 1997 byl jmenován čestným profesorem Sulkhan Saba Orbelianiho univerzity v Tbilisi (Gruzie), v roce 2009 čestným doktorem Ivane Džavachišviliho univerzity tamtéž a v roce 2013 čestným doktorem Šota Rustaveliho univerzity v Batumi.

K hlavním bodům jeho práce od jeho jmenování na profesuru srovnávací jazykovědy na Univerzitě Johanna Wolfganga Goetheho ve Frankfurtu nad Mohanem v roce 1994 patří kromě indoevropských jazyků a jejich historie také obecná jazyková typologie a jazyky oblasti Kavkazu, kterým se pod jeho vedením v nedávné době věnují různé projekty mezinárodní spolupráce.

Digital Humanities [editovat | editovat zdroj]

TITUS, ARMAZI, GNC a LOEWE [editovat | editovat zdroj]

Jost Gippert je zakladatelem a vedoucím projektu TITUS (Thesaurus Indogermanischer Text- und Sprachmaterialien), který se zaměřuje na kompletní digitální evidenci textových materiálů starých indoevropských jazyků a příbuzných jazyků (od roku 1987). V roce 1999 inicioval projekt ARMAZI (Kavkazské jazyky a kultury: Elektronická dokumentace) zaměřený na kompletní digitální evidenci materiálů z kavkazských jazyků, z něhož mezitím vzešel projekt Gruzínského národního korpusu. Od roku 2010 vede Jost Gippert projekt "Digital Humanities Hessen: Integrované zpracování a vyhodnocení korpusu" v rámci "Federální ofenzívy pro rozvoj vědecko-hospodářské excelence" (LOEWE) spolkové země Hesensko (společný projekt Frankfurtské univerzity, Technické univerzity v Darmstadtu a Frankfurtského Goetheho muzea).

Elektronická analýza manuskriptů [editovat | editovat zdroj]

Orientálními manuskripty se Jost Gippert intenzivně zabývá od poloviny devadesátých let v rámci projektů soustředících se na digitalizaci manuskriptů (např. tocharských manuskriptů berlínské Turfanské sbírky) či palimpsestů. (např. kavkazsko-albánské palimpsest-manuskripty z Sinaje). V rámci této činnosti byl v roce 2009 hostujícím vědeckým pracovníkem výzkumné skupiny "Kultury manuskriptů" na Univerzitě v Hamburku. V letním semestru 2013 již podruhé působil v Hamburku jako "Petra Kappert Fellow", kde se spoluúčastnil na zpracování "Encyklopedie kultur manuskriptů v Asii a Africe" a příručky "Srovnávací studia orientálních manuskriptů".

Jost Gippert

Ieithydd a chwacasolegydd almaenaidd yw **Jost Gippert** (ganwyd 12 Mawrth 1956 yn Winz-Niederwenigern, nawr Hattingen), athro ieithyddiaeth gymharol ym mhrifysgol Goethe yn Frankfurt am Main ac ysgrifennwr. Mae ei ymchwil yn canolbwyntio ar yr ieithoedd Indo-Ewropeaidd, eu hanes a geirdarddiad, teipoleg ieithyddol cyffredinol ac yn arbennig ar astudiaethau ieithoedd y Cawcasws.

Jost Gippert

Jost Gippert (Tysk udtale: [ˈjoːst ˈɡɪpˈt̪]; født 12. marts 1956 i Winz-Niederwenigern, nu Hattingen, Tyskland) er en tysk sprogforsker, forfatter og specialist i kaukasiske sprog. Gippert er professor i sammenlignende sprogvidenskab ved Institut for empirisk sprogvidenskab på Frankfurt Universitet.

Liv og karriere [redigér | redigér wikikode]

Gippert tog studentereksamen fra Leibniz-Gymnasium i Essen-Altenessen i 1972 og studerede sammenlignende sprogvidenskab, indologi, japanologi og sinologi i Marburg og Berlin fra 1972 til 1977. Han har siden 1994 været professor i Frankfurt og han har været medlem af den videnskabelige akademi i Gelati (Georgien) siden 1996. Han er også medlem af Turfankommissionen siden 2002 og siden 2007 af den Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften.

I 1997 blev Gippert udnævnt til æresprofessor på Sulkhan Saba Orbeliani-Universitet i Tbilisi (Georgien). Han blev i 2009 udnævnt til æresdoktor på Ivane Javakhishvili-Universitet og på Shota Rustaveli-Universitet i Batumi (Georgien) i 2013. Hans forskning fokuserer på historisk lingvistik, sprogtypologi, elektroniske korpora, multimedie sprogdokumentation og elektronisk håndskriftanalyse.

Jost Gippert

Jost Gippert (sündinud 12. märtsil 1956 Winz-Niederwenigernis, nüüd Hattingen) on Saksa keeleteadlane, Kaukaasia uurija, kirjanik ja võrdleva keeleteaduse professor Empiirilise Lingvistika Instituudis Frankfurdi Goethe Ülikoolis.

Teadustöö [muuda | muuda lähteteksti]

Aastal 1972 lõpetas Gippert Leibniz gümnaasiumi Essenis, Saksamaal. Aastatel 1972–1977 õppis ta Marburgi Ülikoolis ja Berliini Vabas Ülikoolis võrdlevat keeleteadust, indoloogiat, japanoloogiat ja sinoloogiat (Hiina keelt ja kirjavara). Aastal 1977 sai ta doktorikraadi tööst kus käsitles infinitiivi käändevorme Indoeuroopa keelte süntaksis. Aastatel 1977–1990 töötas ta uurijana ja loengupidajana Berliini, Viini ja Salzburgi ülikoolides. Aastal 1991, idamaise arvutilingvistika uurimisassistendina töötades, sai ta Bambergi Ülikoolis habilitatsiooni esimese teadustööga iraani keele laensõnadest Armeenia ja Gruusia keeltes.

Alates aastast 1994 on Gippert õpetanud Võrdlevat Keeleteadust Frankfurdi Goethe Ülikoolis. Ta on olnud Gelati Teaduste Akadeemia (Gruusia) liige aastast 1996 ja Berliini-Brandenburgi Teaduste ja Humanitaareaduste Akadeemia "Keelte" teaduskonna liige aastast 2007.

Aastal 1997 nimetati ta auprofessoriks Sulkhan Saba Orbeliani Ülikoolis, Thbilisis, Gruusias. Aastal 2009 nimetati ta auprofessoriks Ivane Džavahišvili Ülikoolis, samuti Thbilisis ja aastal 2013 sai ta auprofessori tiitli ka Šota Rustaveli Ülikoolis, Bathumis, Gruusias.

Pärast võrdleva keeleteaduse professoriks saamist, on Gipperti teadustöö suuresti keskendunud indoeuroopa keeltele, nende ajaloole ja etümoloogiale ja ka üldisele keeltetüpoloogiale ja eriti Kaukaasia keelte uurimisele. Tänu tema pühendumisele Kaukaasia keeltele, on sellel alal tema juhenduse all olnud võimalik läbi viia mitmeid uurimistöid. Tema uurimused keskenduvad ajaloolisele keeleteadusele, keeltetüpoloogiale, elektroonilistele keelekorpustele, multimeedia keele dokumentatsioonile ning elektroonilisele käsikirjade analüüsile.

Digitaalsed Humanitaarteadused [muuda | muuda lähteteksti]

TITUS, ARMAZI, GNC ja LOEWE [muuda | muuda lähteteksti]

Gippert on TITUS projekti (Indogermaani tekstide ja kõnede tesaurus) asutaja ja juht. Oma algusest alates, aastast 1987, on projekti eesmärk olnud erinevate indoeuroopa ja lähikeelte kirjalikult salvestatud materjalide täielik digitaalne kättesaadavus. Aastal 1999 alustas ta ARMAZI projekti (Kaukaasia Keeled ja Kultuurid: Elektrooniline Dokumentatsioon), mille eesmärk oli luua ulatuslik Kaukaasia keelte materjalide kogumik. See projekt tootis Gruusia Rahvusliku Korpuse (Georgian National Corpus (GNC)). Aastast 2010 on Gippert juhtinud keskust "Digitaalsed Humanitaarteadused Hessenis Liidumaas: Integreeritud Tekstipõhiste Korpuste Töötlemine ja Analüüs", ja selle raames üksust "Federal Offensive for the Development of Scientific and Economic Excellence" (LOEWE projekt). Keskus on tulemus koostööst Frankfurdi Goethe Ülikooliga ja Darmstadt Tehnikaülikooliga, koos täiendava toetusega Frankfurdi Goethe Muuseumiga.

Elektrooniline käsikirjade analüüs [muuda | muuda lähteteksti]

Üheksakümneandel suundas Gippert oma tähelepanu Idamaade käsikirjadele ja töötas projektides mille eesmärk oli teha nendest digitaalselt kättesaadavad, näiteks Tohhaari käsikirjad Berliini Turfani Kogumikus. Ta on ka toimetanud mitmeid töid, kaasa arvatud Kaukaasia-Albaania palimpsesti käsikirjad mis leiti Siinai mäest. Aastal 2009 oli ta külalisteadlane uurimisrühmas "Käsikirjade Kultuurid" Hamburgi Ülikoolis. Suvel aastal 2013 külastas Gippert taas Hamburgi Ülikooli Petra Kapperti teadurina ja osales "Käsikirja Kultuuride Entsüklopeedia" ning "Võrdlev Idamaade Käsikirjade Uuring" käsiraamatu koostamisel.

Γιοστ Γκίπερτ

Γιοστ Γκίπερτ (γερμανικά: Jost Gippert, γενν. 12 Μαρτίου 1956, Βιντς – Νιντερβένινγκερν, τώρα Χάττινγκεν) είναι Γερμανός γλωσσολόγος, καυκασιολόγος, συγγραφέας και καθηγητής Συγκριτικής Γλωσσολογίας στο Ινστιτούτο Εμπειρικής Γλωσσολογίας στο Πανεπιστήμιο Γκαίτε της Φρανκφούρτης.

Βιογραφία [Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα]

Ο Γκίπερτ αποφοίτησε το 1972 από το Γυμνάσιο του Λάιμπνιτς στο Έσσεν της Γερμανίας. Σπούδασε Συγκριτική Γλωσσολογία, Ινδολογία, Κινεζική και Ιαπωνική γλώσσα και πολιτισμό στο Πανεπιστήμιο του Μάρμπουργκ και στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου από όπου αποφοίτησε το 1977 και του απονεμήθηκε ο τίτλος του Διδάκτορα για τη διατριβή του σχετικά με τη σύνταξη των απαρεμφατικών δομών στις Ινδοευρωπαϊκές γλώσσες. Από την αποφοίτησή του το 1977 μέχρι το 1990, δούλεψε ως βοηθός ερευνητή και έδινε διαλέξεις στα πανεπιστήμια του Βερολίνου, της Βιέννης και του Σάλτσμπουργκ. Το 1991, η διατριβή του σχετικά με τις λέξεις – δάνειο της Αρμένικης και Γεωργιανής γλώσσας, προερχόμενες από την Ιρανική, τον οδήγησε ώστε να κριθεί ικανός για τη θέση του καθηγητή στο Πανεπιστήμιο του Μπάμπεργκ. Από το 1994, ο Γκίπερτ διδάσκει Συγκριτική Γλωσσολογία στο Πανεπιστήμιο Γκαίτε της Φρανκφούρτης. Από το 1996, είναι μέλος της Ακαδημίας Επιστημών στο Γκελάτι της Γεωργίας, ενώ από το 1997 είναι επίσης μέλος του τμήματος Γλώσσας της Ακαδημίας Επιστημών και Κλασικών Σπουδών του Βερολίνου – Βρανδεμβούργου. Το 1997 διορίστηκε ως Επίτιμος Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Σούλχαν Σάμπα Όρμπελιανι, στην Τιφλίδα της Γεωργίας. Το 2009 έγινε Επίτιμος Διδάκτωρ στο Πανεπιστήμιο Ίβανε Τζάβαχισβίλι της Τιφλίδας, ενώ το 2013 διορίστηκε ως Επίτιμος Διδάκτωρ στο Πανεπιστήμιο Σότα Ρούσταβελι, στο Μπατούμι της Γεωργίας. Από τότε που ο Γκίπερτ έγινε καθηγητής Συγκριτικής Γλωσσολογίας, το μεγαλύτερο μέρος της έρευνάς του επικεντρώνεται στην ιστορία, την ετυμολογία και τη γενική γλωσσική τυπολογία των Ινδοευρωπαϊκών γλωσσών και πιο συγκεκριμένα στη μελέτη των γλωσσών του Καυκάσου. Επιπλέον, πολλά διεθνή ερευνητικά προγράμματα υπό την επίβλεψη του Γκίπερτ, έχουν γίνει στην περιοχή του Καυκάσου, λόγω της αφοσίωσής του στις γλώσσες της περιοχής αυτής. Η έρευνα του εστιάζεται κυρίως στην ιστορική γλωσσολογία, στην γλωσσική τυπολογία, στις ηλεκτρονικές συλλογές κειμένων, στη γλωσσική τεκμηρίωση με τη χρήση πολυμέσων και την ηλεκτρονική ανάλυση χειρόγραφων.

Ψηφιακό Έργο (Digital Humanities) [Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα]

TITUS, ARMAZI, GNC και LOEWE [Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα]

Ο Γκίπερτ είναι ο ιδρυτής και διευθυντής του προγράμματος TITUS (Thesaurus of Indo-European Texts and Speeches). Από την ίδρυση του το 1987, στόχος του προγράμματος είναι η πλήρης ψηφιακή πρόσβαση στο λεκτικό καταγεγραμμένο υλικό διαφόρων Ινδοευρωπαϊκών και παρακείμενων γλωσσών. Το 1999, ξεκίνησε επίσης το πρόγραμμα ARMAZI (Caucasian Languages and Cultures: Electronic Documentation), στόχος του οποίου είναι μία εμπειριστατωμένη συλλογή υλικού σχετικό με τις γλώσσες του Καυκάσου. Το αποτέλεσμα του προγράμματος αυτού ήταν η δημιουργία της Εθνικής Γεωργιανής Συλλογής Κειμένων (Georgian National Corpus, GNC). Επιπλέον, από το 2010, ο Γκίπερτ είναι επικεφαλής του κέντρου Digital Humanities in the State of Hesse: Integrated Processing and Analysis of Text-based Corpora, το οποίο περιλαμβάνεται στο Federal Offensive for the Development of Scientific and Economic Excellence (LOEWE) του κρατιδίου της Έσσης. Το κέντρο αποτελεί μία συνεργασία μεταξύ του Πανεπιστημίου Γκαίτε της Φρανκφούρτης και του Τεχνολογικού Ινστιτούτου του Ντάρμστατ με επιπλέον υποστήριξη από το Μουσείο Γκαίτε της Φρανκφούρτης.

Ηλεκτρονική Ανάλυση Χειρόγραφων [Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα]

Τη δεκαετία του 1990, ο Γκίπερτ ασχολήθηκε με τα χειρόγραφα από τις Ανατολικές χώρες με σκοπό να είναι ψηφιακά προσβάσιμα, π.χ. τα Τοχαρικά χειρόγραφα της Συλλογής Turfan του Βερολίνου (Tocharian manuscripts of the Berlin Turfan Collection). Επιπλέον επιμελήθηκε δουλειές περιλαμβανομένων των Αλβανοκαυκασιακών παλίμψηστων χειρόγραφων που βρέθηκαν στο Όρος Σινά. Το 2009, συμμετείχε ως ακαδημαϊκός επισκέπτης στην ερευνητική ομάδα Χειρόγραφοι Πολιτισμοί (Manuscript Cultures) στο Πανεπιστήμιο του Αμβούργου, ενώ το καλοκαίρι του 2013, επισκέφτηκε ξανά το συγκεκριμένο πανεπιστήμιο, συμμετέχοντας στη συλλογή και δημιουργία της Εγκυκλοπαίδειας Χειρόγραφων Πολιτισμών (Encyclopedia of Manuscript Cultures) και του εγχειριδίου Συγκριτικής Μελέτης Χειρόγραφων των Ανατολικών Χωρών (Comparative Oriental Manuscript Studies).

Jost Gippert

Jost Gippert ([ˈjoːst ˈɡɪpˌpɛt]; born March 12, 1956 in Winz-Niederwenigern, later merged to Hattingen) is a German linguist, Caucasiologist, author, and professor for Comparative Linguistics at the Institute of Empirical Linguistics at the Goethe University of Frankfurt.

Professional history [edit]

In 1972, Gippert graduated from the Leibniz-Gymnasium in Essen, Germany. Having studied Comparative Linguistics, Indology, Japanese studies, and Chinese studies from 1972 to 1977 at the University of Marburg and the Free University of Berlin, he was awarded his Ph.D. in 1977 on the basis of his work on the syntax of infinitival formations in the Indo-European languages. From 1977 to 1990, he worked as a research fellow and held lectures at the universities of Berlin, Vienna and Salzburg. While being research assistant for Oriental Computational Linguistics in 1991, he habilitated at the University of Bamberg with his inaugural dissertation on the study of Iranian loanwords in Armenian and Georgian.

Since 1994, Gippert has been teaching Comparative Linguistics at the Goethe University of Frankfurt. He has been a member of the Gelati Science Academy (Georgia) since 1996, and of the department "Language" at the Berlin-Brandenburg Academy of Sciences and Humanities since 2007. In 1997, he was appointed Honorary Professor of the Sulkhani Saba Orbeliani University in Tbilisi, Georgia, and, in 2009, he became Honorary Doctor at the Ivane Javakhishvili University also in Tbilisi, and was appointed Honorary Doctor at the Shota Rustaveli University in Batumi, Georgia, in 2013.

Since Gippert became Professor of Comparative Linguistics, much of his research has focused on the Indo-European languages, their history and etymology, as well as general linguistic typology and especially the study of languages of the Caucasus. Thanks to his dedication to the languages of the Caucasus, many international research projects have been undertaken in this area under his supervision. His research focuses on historical linguistics, linguistic typology, electronic text corpora, multimedia language documentation and electronic manuscript analysis.

Digital Humanities [edit]

TITUS, ARMAZI, GNC and LOEWE [edit]

Gippert is the founder and leader of the TITUS project (Thesaurus of Indo-Germanic texts and speeches). Its goal, since its foundation in 1987, has been the full digital accessibility of textually recorded material of various Indo-European and adjacent languages. In 1999, he started the ARMAZI project (Caucasian Languages and Cultures: Electronic Documentation), which aimed at a comprehensive collection of Caucasian languages material. This project yielded the Georgian National Corpus (GNC). Since 2010, Gippert has been the head of the center "Digital Humanities in the State of Hesse: Integrated Processing and Analysis of Text-based Corpora" within the unit of the "Federal Offensive for the Development of Scientific and Economic Excellence" (LOEWE project). This center is a collaboration between the Goethe University of Frankfurt and the Technical University of Darmstadt with additional support from the Goethe Museum Frankfurt.

Electronic manuscript analysis [edit]

In the 1990s, Gippert turned his attention to Oriental manuscripts, working on projects with the goal of making them digitally accessible, e.g., the Tocharian manuscripts of the Berlin Turfan Collection. Furthermore, he edited works including the Caucasian-Albanian palimpsest manuscripts found on Mount Sinai. In 2009, he was a visiting scholar in the research group "Manuscript Cultures" at the University of Hamburg. In summer 2013, he visited the University of Hamburg again, as a Petra Kappert Fellow, participating in the compilation of the "Encyclopedia of Manuscript Cultures" and of the handbook "Comparative Oriental Manuscript Studies".

Jost Gippert

Jost Gippert (*12 de marzo de 1956 en Winz-Niederwenigern, ahora: Hattingen, Alemania) es un lingüista alemán, caucasólogo y profesor de lingüística comparativa en el Instituto de lingüística empírica en la Universidad Johann Wolfgang Goethe en Fráncfort del Meno.

Biografía [editar]

Jost Gippert aprobó su bachillerato 1972 en el Instituto Leibniz en Essen-Altenessen. De 1972 a 1977 estudió lingüística comparativa, indología, japonología y sinología en las universidades Berlín y Marburgo. Después del estudio obtuvo el doctorado en filosofía (1977) con una obra tratando la sintaxis de formaciones de infinitivos en idiomas indoeuropeos. De 1977 a 1990 fue asistente universitario como también lector en Berlín, Viena y Salzburgo. Habilitó siendo asistente de investigación de lingüística computacional oriental en la Universidad de Bamberg en 1991, con una obra sobre los préstamos léxicos del iraní en el armenio y el georgiano. Desde 1994 Jost Gippert enseña lingüística comparativa en la Universidad Johann Wolfgang Goethe en Fráncfort del Meno. Desde 1996 es miembro externo de la academia de ciencias en Gelati (Georgia), desde 2002 miembro de la comisión Turfan y desde 2007 miembro del Centro "Sprache" en la Academia de Ciencias Berlín-Brandeburgo. Recibió designaciones de profesor honorario en varias universidades de Georgia: la Universidad Suljan Saba Orbeliani en Tiflis (1997), la Universidad Ivane Dzhavajishvili en Tiflis (2009), y la Universidad Shota Rustaveli en Batumi (2013). Su trabajo no solamente está centrado en los idiomas indoeuropeos y la tipología lingüística, sino también los idiomas del Cáucaso. Para último recientemente se iniciaron varios proyectos de cooperación bajo la dirección de Jost Gippert, quien desde 1994 mantiene una cátedra en la Universidad Johann Wolfgang Goethe en Fráncfort del Meno.

Digital Humanities [editar]

TITUS, ARMAZI, GNC y LOEWE [editar]

Jost Gippert es fundador y director del proyecto TITUS (desde 1987), cuyo objetivo es documentar de forma digital todas tradiciones textuales de los idiomas indoeuropeos como también sus contiguos idiolectos. En 1999 inició el proyecto ARMAZI (Documentación digital de culturas e idiomas caucásicas), utilizando el mismo concepto para cubrir los idiomas caucásicos. Mientras tanto, ARMAZ provocó el desarrollo del corpus nacional georgiano. Desde 2010 Jost Gippert dirige la rama científica "Digital Humanities Hesse: preparación integrada y análisis de corpórea basados en texto" en el marco de la "Ofensiva nacional por el desarrollo de excelencia científica y económica (LOEWE)" de Hesse (proyecto conjunto de la Universidad de Fráncfort, la Universidad Tecnológica de Darmstadt y el instituto 'Freies Deutsches Hochstift'/ Museo Goethe Fráncfort).

Análisis electrónica de manuscritos [editar]

Desde los años 1990 Jost Gippert se dedica al análisis de letras orientales, participando en proyectos que se ocupan de la digitalización de letras (ej. letras tocarias de la colección Turfan en Berlín) o palimpsestos (ej. palimpsestos cáucaso-albanos de Monte Sinaí). En 2009 el proyecto ocasionó una acogida temporal donde Jost Gippert formaba parte del grupo de investigación "Manuskriptkulturen" en la Universidad de Hamburgo. En el semestre de verano 2013 volvió a Hamburgo como Petra-Kappert-Fellow para contribuir a la realización de la "Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa" y el manual "Comparative Oriental Manuscript Studies". Entretanto se ha establecido un área de investigación especial (950) dedicado llamado "Manuskriptkulturen in Asien, Afrika und Europa" (culturas manuscritas en Asia, África y Europa).

Jost Gippert

Jost Gippert ([ˈjoːst ˈɡɪpˌpɛt]); naskiĝis la 12-an de marto 1956 en Winz-Niederwenigern, nun Hattingen) estas germana lingvisto, kaŭkaziologo, verkisto kaj profesoro de kompara lingvoscienco ĉe la Instituto de Empiria Lingvoscienco de la Universitato de Frankfurto.

Profesia historio [redakti | redakti fonton]

En la jaro 1972 Gippert finis sian studadon en la Leibniz-gimnazio en Essen, Germanio. Post studi komparan lingvosciencan, hindologion, japanologion kaj ĉinologion inter 1972 kaj 1977 en la Universitato de Marburg kaj la Libera Universitato Berlino, li ricevis sian doktordiplomon de filozofio en 1977 pro sia tezo pri la sintakso de infinitivformado en la hindeŭropaj lingvoj. Inter 1977 kaj 1990 li laboris kiel scienca kunlaboranto kaj prelegis en la universitatoj de Berlino, Vieno kaj Salcburgo. Dum esti scienca kunlaboranto pri orienta komputada lingvoscienco en 1991, li habilitiĝis de la Universitato de Bamberg per sia inaŭgura disertacio pri iranaj pruntvortoj en la armena kaj kartvela lingvoj.

Ekde 1994 Gippert instruas komparan lingvosciencan en la Universitato de Frankfurto. Li estas ano de la Scienca Akademio de Gelati (Kartvelio) ekde 1996, kaj de la departemento "Lingvo" en la Akademio de Naturaj kaj Homaj Sciencoj de Berlino kaj Brandeburgo ekde 2007.

En 1997 la Sulĥan-Saba-Orbeliani-Universitato en Tbiliso, Kartvelio, enoficigis lin kiel honoran profesoron, kaj en 2009 li iĝis honora doktoro en la Ivane-Ĝavaĥiŝvili-Universitato en la sama urbo, kaj iĝis honora doktoro en la Ŝota-Rustaveli-Universitato en Batumo, Kartvelio, en 2013.

Ekde kiam Gippert iĝis profesoro de kompara lingvoscienco, lia esplorlaboro grandparte temis pri la hindeŭropaj lingvoj, iliaj historio kaj etimologio, kiel ankaŭ ĝenerala lingvistika tipologio kaj precipe la studado de la lingvoj de Kaŭkazio. Dank' al lia fokuso pri kaŭkazaj lingvoj, multaj internaciaj esplorprojektoj en tiu kampo ekestis sub lia observado. Lia esplorado koncentriĝas pri historia lingvoscienco, lingva tipologio, elektronikaj tekstaroj, plurmedia lingva dokumentado kaj elektronika analizado de manuskriptoj.

Ciferecaj Homaj Sciencoj [redakti | redakti fonton]

TITUS, ARMAZI, GNC kaj LOEWE [redakti | redakti fonton]

Gippert estas la fondinto kaj gvidanto de la TITUS-projekto (tezaŭro de hindeŭropaj tekstoj kaj paroladoj). La celo de la projekto ekde sia fondado en 1987 estas la plena cifereca haveblo de teksta materialo de diversaj hindeŭropaj kaj najbaraj lingvoj. En la jaro 1999 li ekis la ARMAZI-projekton (kaŭkazaj lingvoj kaj kulturoj: elektronika dokumentado), kiu alcelis vastan kolekton de kaŭkaza lingvomaterialo. El tiu ĉi projekto lanĉiĝis la Kartvela Nacia Korpuso (GNC). Ekde 2010 Gippert estas la estro de la centro "Ciferecaj Homaj Sciencoj en la Ŝtato de Hesio: Integrigita Prilaboro kaj Analizo de Tekstaj Korpusoj" ene de la "Federacia Ofensivo por la Evoluigo de Scienca kaj Ekonomia Ekscelenteco" (LOEWE-projekto). Tiu centro estas kunlaboro inter la Universitato de Frankfurto kaj la Tehnika Universitato de Darmstadt kun aldona subteno de la Goethe-muzeo en Frankfurto ĉe Majno.

Elektronika analizo de manuskriptoj [redakti | redakti fonton]

En la 90-aj jaroj Gippert ekokupiĝis pri orientaj manuskriptoj kaj laboris en projektoj kun la celo havebligi ilin ciferece, kiel ekzemple la toĥarajn manuskriptojn de la Berlin-Turfan-kolekto. Li krome redaktis verkojn pri la kaŭkaz-albanaj palimpsestaj manuskriptoj, kiujn oni trovis sur Monto Sinaja. En 2009 li estis vizitanta scienculo en la esplorgrupo "Manuskriptaj Kulturoj" en la Universitato de Hamburgo. Somere de 2013 li revizitis tiun universitaton por partopreni en la kunmetado de la "Enciklopedio de Manuskriptaj Kulturoj" kaj de la manlibro pri "Komparaj Orientaj Manuskriptaj Studoj".

Jost Gippert

Jost Gippert (ahoskera: [ˈjoːst ˈɡɪpˌhɛt]; Winz-Niederwenigern, gaur egun Hattingen, 1956ko martxoaren 12a) alemaniar hizkuntzalari eta kaukasiologoa, Frankfurteko Goethe unibertsitateko hizkuntzalaritza konparatzaileko profesorea eta idazlea da.

Bizitza [aldatu | aldatu iturburu kodea]

Gippertek 1972an batxilergoa bukatu zuen Essengo Leibniz-Gymnasium-en. 1972tik 1977ra hizkuntzalaritza konparatzailea, indologia, japonologia eta sinologia ikasi zuen Marburg eta Berlineko unibertsitateetan. 1977an, hizkuntza indoeuroparretako egitura infinitiboen sintaxiari buruz egin zuen doktoretza. 1977tik 1990era bitarte ikerlari laguntzaile eta irakurle moduan postu ezberdinetan aritu zen Berlin, Viena eta Salzburgoko unibertsitateetan. 1991n, ekialdeko hizkuntzalaritza konputazionalako ikerlari laguntzaile zela, armeniera eta georgierako mailegu irandarrei buruzko lanaz habilitazioa lortu zuen.

1994tik hizkuntzalaritza konparatzailea irakasten du Frankfurteko Johann Wolfgang Goethe unibertsitatean. 1996tik Gelatiko (Georgia) Zientzien Akademiako atzerriko kidea da, 2002tik Turfan komisiorearen kidea eta 2007tik Berlin-Brandenburgotar Zientzien Akademiako "Hizkuntza" zentroko kidea.

1997an Tbilisiko (Georgia) Sul Khan Saba Orbeliani unibertsitateko ohorezko profesore izendatu zuten, 2009an Ivane Javakhishvili unibertsitateko ohorezko doktore eta 2013an Batumiko Shota Rustaveli unibertsitateko ohorezko doktore.

Bere ikerketako gai nagusien artean hizkuntza indoeuroparrak, beraien historia, hizkuntzen tipologia orokorra eta Kaukasoko hizkuntzak dira. Azken hauei eskainitako nazioarteko elkarlaneko hainbat egitasmo kudeatu izan ditu azkenaldi honetan. Hizkuntzalaritza konputazionalako aditua izaki, 1987tik hona berak sortutako TITUS egitasmoaren kudeatzailea da, antzinako hizkuntza indoeuroparren eta beraien auzoko hizkuntzen jatorrizko testuak elektronikoki jasotzea helburu duen proiektua. Bere ikerketa gehienbat hizkuntzalaritza konparatzaile historikoan, hizkuntz tipologian, corpus elektronikoa, hizkuntzen dokumentazio multimedietan eta eskuizkribuen analisi elektronikoa zentratzen da.

Digital Humanities [aldatu | aldatu iturburu kodea]

TITUS, ARMAZI, GNC eta LOEWE [aldatu | aldatu iturburu kodea]

Jost Gippert TITUS egitasmoaren sortzaile eta kudeatzailea da. Egitasmo horrek antzinako hizkuntza indoeuroparren eta beraien auzoko hizkuntzen jatorrizko materialaren dokumentazio elektronikoa osatzen du helburu (1987tik). 1999an ARMAZI ("Hizkuntza kaukasotarrak eta beraien kulturak: dokumentazio elektronikoa") proiektua sortu zuen, kaukasotar hizkuntzetako materialak osorik dokumentatzeko egitasmoa. Georgiar Corpus Nazionala ere proiektu horretatik sortu zen. 2010etatik Frankfurteko unibertsitatearen, Darmstadtoko Unibertsitate Teknikoaren eta Frankfurteko Goethe museoaren arteko elkarlanetik sortu den "LOEWE - Bikaintasun zientifiko eta ekonomikoa lortzeko ekimen federal"aren baitako "Digital Humanities Hessen: Testuetan oinarritutako corpusen prozesaketa eta analisi integratua" zentroaren burua da.

Eskuizkribuen analisi elektronikoa [aldatu | aldatu iturburu kodea]

1990 hamarkadaren erditik ekialdeko eskuizkribuak digitalizatzeko egitasmoetan dihardu Jost Gippertek. Horren adibideak dira Berlineko Turfan bildumako tokarierazko eskuizkribuak eta Sinai mendian aurkitutako kaukasotar albanierazko palimpsestoak. 2009an Hanburgoko unibertsitateko "eskuizkribu-kulturak" ikertzaile taldean parte hartu zuen. 2013an Petra Kappert Fellow moduan beste egonaldia izan zuen Hanburgoko unibertsitatean "Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa" delakoaren eta "Comparative Oriental Manuscript Studies" eskuliburuaren sorreran parte hartzeko.

Yust Gipert

Yust Gipert (inlangfe ebi s'Marsu 12, 1956 sas fulan Wints-Niderwenigern, katsi kanya fag fulan at ngayan te, Hatingen) sik taw siginans Ermanya.

Kanya e fagsafulun sasa ngay fanlong (kaugat wan tagsis Kawkasus fag ngay fanlong) ay kanya sik tagriruk ay anggan sik takamoyung fagfaladlabiyananun ngay fanlong sas Tagbiya fag Fagadalan at ngayan te, Goete sas fulan daul Frankfurt sas safa Main.

یوست گیپرت

یوست گیپرت (به آلمانی: Jost Gippert) (متولد ۱۲ مارس سال ۱۹۵۶ در شهر هاتینگن واقع در غرب آلمان) دانشمند زبان‌شناس، قفقاز شناس و نویسنده ی آلمانی است؛ و هم اکنون دارای سمت پروفیسوری زبان‌شناسی تطبیقی دانشگاه گوته فرانکفورت می‌باشد.

زندگی‌نامه [ویرایش]

در سال ۱۹۷۲ تحصیل دبیرستانی اش را در دبیرستان لایپنیتس شهر اسن در آلمان به پایان رسانید. از سال ۱۹۷۲ تا ۱۹۷۷ بدر سال ۱۹۷۲ تحصیل دبیرستانی اش را در دبیرستان لایپنیتس شهر اسن در آلمان به پایان رسانید. از سال ۱۹۷۲ تا ۱۹۷۷ به تحصیل دانشگاهی در رشته‌های زبان‌شناسی تطبیقی، هندشناسی، ژاپن شناسی، و چین شناسی در دانشگاه شهر ماربورگ و برلین پرداخت. پس از اتمام تحصیل در سال ۱۹۷۷ به درجهٔ دکترای فلسفه با تزی در مورد ساختار نحوی مصدر در زبانهای هندو اروپایی دست یافت. از سال ۱۹۷۷ تا سال ۱۹۹۰ سمتهای گوناگون دانشگاهی از جمله سمت محقق، معاونت دانشگاه و استادی در دانشگاه برلین، وین و سالزبورگ را دارا بوده است. در سال ۱۹۹۱ به عنوان معاون در پروژه‌های تحقیقی دربارهٔ زبان‌شناسی رایانه ای در شرق شناسی به درجهٔ فوق دکتر در دانشگاه شهر بامبرگ آلمان نائل شد. تز کاری ایشان در این پایه و اماژهای ایرانی در زبانهای ارمنی و گرجی بود. یوست گیپرت از سال ۱۹۹۴ سمت استادی در رشته زبان‌شناسی تطبیقی در دانشگاه یوهان ولفگانگ گوته شهر فرانکفورت را داراست. از سال ۱۹۹۶ عضو میهمان آکادمی علوم "گلاتی" گرجستان است. از سال ۲۰۰۲ عضو کمیسیون "تورفان"، و از سال ۲۰۰۷ عضو مرکز "زبان" در آکادمی علوم برلین و براندنبورگ است. در سال ۱۹۹۷ به درجه پروفیسوری افتخاری دانشگاه سولخان-سبابا اوربلیانی تفلیس گرجستان نائل شد؛ و نیز در سال ۲۰۱۳ دکترای افتخاری دانشگاه شوئا روستاولی شهر باتومی گرجستان را دریافت کرد.

از سال ۱۹۹۴ یعنی از زمانی که دارای کرسی پروفیسوری دانشگاه گوته فرانکفورت در رشته زبان‌شناسی تطبیقی است، در کنار موضوعات تحقیقاتی خود چون زبان‌شناسی هندواروپایی و رده‌شناسی زبانی به تحقیق وسیعی در زمینه زبان‌شناسی تاریخی قفقاز نیز میپردازد.

در این زمینه علمی، چندین پروژهٔ بینالمللی تحت ریاست ایشان در حال انجام است. به عنوان زبان‌شناس رایانه ای، ریاست پروژه تیتوس را به عهده دارد که خود آن را در سال ۱۹۸۷ پایه‌گذاری کرده است. تمرکز تحقیقی و کاری این پروژه، ثبت و تدوین دستنوشته‌ها و متون کهن زبانهای هندواروپایی و نیز زبانهای همسایه آنها به گونه دیجیتالی است. اولویتهای پژوهشی ایشان عبارتند از: زبان‌شناسی تطبیقی-تاریخی، رده شناسی زبانی، پیکره متنی (کورپوس) الکترونیکی، ثبت و ضبط چند رسانه ای زبان، و آنالیز الکترونیکی دستنوشته‌های کهن.

دیجیتال هومانیتیس [ویرایش]

تیتوس، آرمازی، کی آن سی و لووه

یوست گیپرت بنیانگذار و سرپرست پروژهٔ تیتوس (به آلمانی: Thesaurus Indogermanischer Text- und Sprachmaterialien) است، پروژه‌ای که جمعآوری و ثبت دیجیتال متون و دست نوشته‌های کهن زبانهای هندواروپایی و زبانهای همسایهٔ آنرا (از سال ۱۹۸۷) هدف خود قرار داده است. در سال ۱۹۹۹ یوست گیپرت پروژهٔ آرمازی (ARMAZI) (ثبت الکترونیکی زبانهای قفقاز) را بنیاد نهاد. این پروژه هدفش جمعآوری و ثبت دیجیتال متون و دستنوشته‌های زبانهای قفقاز است. از بطن این پروژه در زمان گذشته پروژه جدیدی متولد شده است که کورپوس (بدنهٔ زبان‌شناختی) زبان ملی گرجی ملی نام گرفته است. از سال ۲۰۱۰ ریاست دیجیتال هومانیتیس ایالت هسن آلمان را به عهده دارد و نیز پروژه ترکیبی آمادسازای داده‌ها جهت ساخت بدنهای زبان‌شناختی بر مبنایی متون است. دیگر پروژه‌ها عبارتند از لووه (LOEWE) که به تشویق و حمایت نبوغ علمی میپردازد. این پروژه با همکاری دانشگاه فنی شهر دارمشتات آلمان و نیز بنیاد آزاد موزه گوته شهر فرانکفورت در حال پیشبرد است.

آنالیز الکترونیکی متون دستنوشته

یوست گیپرت از اواسط سالهای ۱۹۹۰ بطور فشرده به تحقیق در مورد خطها و متون دستنوشته شرقی مشغول است. فعالیت‌های ایشان در چهار چوب پروژه‌هایی است که به دیجیتال کردن متون خطی و دستنوشته‌های مختلف (از جمله متون تخاری مجموعهٔ تورفان برلین) یا متون پوستی میپردازند (برای نمونه میشود از دستنوشته‌های زبان آلبانی قفقاز نام برد که در کوهی سینا یافت شده‌اند). در چهارچوب این فعالیت در گروه تحقیقاتی دانشگاه هامبورگ بنام «فرهنگ دست نوشته‌ها» شرکت کرد تا در تدوین و تأسیس دائرةالمعارف دستنوشته‌هایی آسیا، آفریقا و اروپا و نیز تدوین کتاب راهنمای همکاری کند. این همکاری در ترم تابستانی ۲۰۱۳ با شرکت در دانشگاه هامبورگ آغاز شد.

Jost Gippert

Jost Gippert (né le 12 mars 1956 à Winz-Niederwenigern, aujourd'hui un quartier de Hattingen) est un linguiste allemand, spécialiste des langues du Caucase, auteur et professeur de linguistique comparée à l'Institut de linguistique empirique de l'Université de Goethe à Francfort.

Parcours professionnel [modifier | modifier le code]

Jost Gippert passe son baccalauréat en 1972 au lycée Leibniz, à Essen en Allemagne. Il étudie ensuite la linguistique comparée de 1972 à 1977 à l'université de Marburg ainsi qu'à l'université Libre de Berlin où il reçoit son doctorat pour son travail sur la syntaxe des formations infinitives dans les langues indo-européennes (1977). Entre 1977 et 1990, il est chercheur et lecteur dans les universités de Berlin, Vienne et Salzburg. Il obtient son habilitation en 1991 avec une dissertation sur les emprunts iraniens en arménien et géorgien. Il est alors assistant chercheur pour le projet de linguistique computationnelle orientale. Depuis 1994, il enseigne la linguistique comparée à l'université de Goethe à Francfort. Il est membre de l'Académie des Sciences de Ghélati (Géorgie) depuis 1996 et du département des langues de l'académie des sciences et des humanités de Berlin-Brandebourg depuis 2007. Jost Gippert est professeur honoraire de plusieurs universités géorgiennes : Soulkhan Saba Orbeliani (Tbilissi) depuis 1997, Ivané Djavakhichvili (Tbilissi) depuis 2009 et Chota Roustavéli (Batoumi) depuis 2013. La plus grande partie des recherches de Jost Gippert concerne la typologie linguistique, les langues indo-européennes, leur histoire et leur étymologie, ainsi que l'étude des langues du Caucase. Plusieurs projets de recherche internationaux sur ces langues furent d'ailleurs menés sous sa direction. Il a également développé une expertise en analyse électronique des manuscrits ainsi qu'en documentation multimédia des langues.

Digital Humanities [modifier | modifier le code]

TITUS, ARMAZI, GNC et LOEWE [modifier | modifier le code]

Jost Gippert est le fondateur et le responsable du projet TITUS (Thesaurus de textes et discours indo-européens), débuté en 1987, dont le but est de rendre accessible des matériaux textuels ayant trait aux langues indoeuropéennes et autres langues proches. En 1999, il débute le projet ARMAZI (Langues et cultures causasiennes : documentation électronique) qui vise à collecter des matériaux relatifs aux langues caucasiennes. Ce projet aboutit au Corpus national géorgien (GNC). Depuis 2010, Jost Gippert dirige le centre des Humanités numériques de la Hesse : « Integrated processing and analysis of text based corpora » au sein de l'unité de l'Initiative fédérale pour le développement de l'excellence économique et scientifique (projet LOEWE). Il s'agit d'un centre collaboratif entre l'université de Goethe à Francfort et l'université technique de Darmstadt, avec le soutien du musée de Goethe à Francfort.

Analyse électronique des manuscrits [modifier | modifier le code]

Dans les années 1990, Jost Gippert s'intéresse aux manuscrits orientaux et travaille sur des projets visant à les rendre accessible sous forme numérique. Il travaille en particulier sur les manuscrits tochariens de la collection Tourfan à Berlin et établit l'édition des manuscrits caucasiens albanais trouvés sur le mont Sinaï. Plus récemment, il participe au groupe de recherche sur les cultures du manuscrit de l'université de Hambourg où il est invité à séjourner en 2009 et 2013. Lors de ce dernier séjour, il participe à l'encyclopédie des cultures du manuscrit et au manuel d'études comparatives des manuscrits orientaux.

Jost Gippert

Jost Gippert ko nyannde 12 mars 1956 e nokku wi'eteedo Hattingen jibinaa. Nden nokkuure hari ko Winz-Niederwenigern wietenoo. Ko o Allemandjo, experjo "causasiologue", ko wallifotoodo (winndoowo) profeserjo fii ebbindirgol dende, ko dun inni mo "linguiste comparativiste"; himo golla ka universitee Goethe Francfort.

Biographie [tay'to | modifier le wikicode]

E hitaande 1972 o wadi bacculaureat makko on ka lycee Leibniz, Essen e nder Allemagne. Ontuma, gila 1972 haa 1977 o janngi ka Universitee Marburg e ka "Universitee libre" Berlin; o janngi ton fii ebbindirgol dende, o janngi dende Ennduube, dende Japoneebe et dende Sinuwaabe. O hebi Doctorat (PhD) makko on e 1977. 'Dun ko rawnordun recherche makko "syntax of infinitival formations in the Indo-European languages". Gila 1977 haa 1990 hari himo jannude, o wada recherche, o jonna konferenceji ka universiteeji Berlin, Vienne e Salzburg. Ko o wonnoo Assistant e poste wi'eteedo "Oriental Computational Linguistics" e hitaande 1991 o wadi habilitation makko on ka Universite Bamberg e theme wi'eteedo "Iranian loanwords in Armenian and Georgian".

Profeser Gippert no jannude "Comparative Linguistics" gila 1994 ka Universitee Goethe Francfort. O tawaama e lambe "Gelati Science Academy" (Georgia) gila 1996. Gila 2007 himo jeyaa kadi e lambe department "Language" on ka "Academy of Sciences and Humanities" e nder Universitee Berlin-Brandenburg. E 1997 o wadano Professeur honoraire ka Universitee Sulkhan Saba Orbeliani e nder Tbilisi, leydi Georgie, 2009 o wadaa Docteur honoraire ka Universitee Ivane Javakhishvili, dun kadi e nder Tblisi; E hitaande 2003 o wadaa kadi Docteur honoraire ka Universitee Shota Rustaveli e nder Batumi, Georgie.

Gila o woni Professor fii ebbindirgol dende, Musee Gippert wadii rechercheji makko burdi duudude din fii dende tawaade e guruppu "Indo-European" on, fii taariika majji e njubbudi majji; ko ko wi'etee "general linguistic typology" koo. O buni non fii taskagol dende caucasienje den. Sabu nden wakkilaare makko fii den dende projet internationalji buy halfinaama mo fii on banje.

Rechercheji makko din ko buri lugginde ko fii themeji: "historical linguistics", "linguistic typology", "electronic text corpora", "multimedia language documentation" e fii "electronic manuscript analysis".

요스트 기퍼트

요스트 기퍼트 (독일어: Jost Gippert, IPA: [ˈjoːst ˈɡɪpɐt]; 1956년 3월 12일 ~, 노르트라인베스트팔렌 주 빈츠-니더베닝게른 (현 핫팅겐) 에서 태어난)는 독일의 언어학자, 코카서스학자이며 독일 프랑크푸르트 괴테대학교 (독일어: Goethe-Universität Frankfurt) 경험언어학부 비교언어학과 교수이다.

생애, 교육 및 연구 활동 [편집]

요스트 기퍼트는 1972 년 에센의 라이프니츠 김나지움을 졸업하고 1972 년부터 1977 년까지 마부르크 대학과 베를린 자유대학에서 비교언어학, 인도학, 일본학, 중국학을 전공했다. 졸업 후 1977 년에 인도유럽어족의 부정사 형성의 통사론에 관한 논문으로 철학박사 학위를 수여 받았다. 그 해부터 1990 년까지 베를린, 오스트리아 비엔나, 잘츠부르크의 대학에서 연구원으로 재직하고 대학 강단에 섰다. 1991 년 동양 전산언어학의 보조연구원으로 재직하던 밤베르크 대학에서 아르메니아어와 조지아어의 페르시아어에서 차용어에 대한 연구 논문으로 교수 자격을 취득했다.

1994 년부터 현재에 이르기까지 기퍼트는 프랑크푸르트 괴테대학에서 비교언어학 교수로 교편을 잡고 있다. 1996 년부터 조지아 젤라티 과학 아카데미, 2002년부터는 투르판 위원회 회원으로, 또한 2007 년부터는 베를린-브란덴부르크 인문과학 아카데미 '언어'연구소의 회원으로 활동 중이다.

뿐만 아니라 1997 년에는 조지아의 수도 트빌리시의 술칸 사바 오르벨리아니 대학의 명예교수로, 2007 년에는 같은 곳 이바네 자바키슈빌리 대학의 명예박사로, 2013 년에는 조지아 바투미에 위치한 쇼타 루스타벨리 대학의 명예박사로 임명되었다. 1994년 프랑크푸르트 괴테대학에서 비교언어학 교수로 취임한 이래 기퍼트는 인도유럽어족 및 그 역사, 어원학적 일반 언어유형론과 더불어 카프카스 언어군의 언어들을 중점으로 연구 활동을 펼치고 있다. 과거 카프카스 어족에 관한 다양한 국제협력 연구프로젝트가 그의 지휘 하에 추진된 바 있다. 전산언어학자인 기퍼트는 1988년부터 고대 인도유럽어와 인접국가 언어의 텍스트적 원형데이터들을 전산적으로 파악하는 데 연구 목적을 둔 티투스 프로젝트의 총괄 진행을 맡고 있다. 그의 핵심 연구 중점분야로는 역사비교언어학, 언어유형론, 전자 텍스트 코퍼스, 멀티미디어 언어 문서 및 전자 사본 분석 등을 들 수 있다.

Յոստ Գիպերտ

Յոստ Գիպերտը (ծնվ. 1956 թվականի մարտի 12-ին, Վինց-Նիդերվեյդերում, այժմ Հաթինգեն), գերմանացի լեզվաբան և կովկասագետ է, համեմատական լեզվաբանության պրոֆեսոր Փրանկֆուրտի Յոհան Վոլֆգանգ Գյոթեի անվ. համալսարանի էմպիրիկ լեզվաբանության ինստիտուտում, ինչպես նաև մի շարք մենագրությունների ու հոդվածների հեղինակ:

Կենսագրությունը [խմբագրել | խմբագրել կոդը]

1972 թվականին ավարտել է Էսեն-Ալթենէսենի Լայբնից գիմնազիան: 1972-1977 թթ. ուսանել է համեմատական լեզվաբանություն, հնդկագիտություն, հապոնագիտություն և սինոլոգիա (չինագիտություն) Մարբուրգի համալսարանում և Բեռլինի ազատ համալսարանում (Freie Universität): Ուսումնա ավարտելուց հետո ստացել է դոկտորի աստիճան՝ հնդեվրոպական լեզուներում դերբայական կառույցների շարահյուսության մասին իր աշխատությամբ: 1977-1990 թթ. զբաղեցրել է տարբեր գիտական և դասախոսական պաշտոններ Բեռլինում, Վիեննայում և Ջալցբուրգում: 1991 թվականին ձեռք է բերել դոցենտի աստիճան (Habilitation) որպես գիտահետազոտական ընթերակա Բամբերգի համալսարանի արևելագիտական համակարգչային լեզվաբանության բաժնում: Աշխատության թեման հայերենում և վրացերենում իրանական փոխառություններն էին: Յ. Գիպերտը 1994 թվականից սկսած դասավանդում է համեմատական լեզվաբանություն Փրանկֆուրտի Գյոթեի անվ. համալսարանում: 1996 թվականից նա նաև Գելաթիի գիտությունների ակադեմիայի դրսեկ անդամ է, իսկ 2007 թվականից անդամակցում է նաև Բեռլին-Բրանդենբուրգյան գիտությունների ակադեմիայի «Լեզու» կենտրոնին:

1997 թվականին արժանացել է Թրիլիսիի Սուլիան Սաբա-Օրբելիանիի համալսարանի պատվավոր պրոֆեսորի, իսկ 2009 թվականին Իվանե Ջավախիշվիլիի համալսարանի (Վրաստան), ինչպես նաև 2013-ին Բաթումիում Շոթա-Ռուսթավելիի համալսարանի (Վրաստան) պատվավոր դոկտորի կոչումներին:

1994 թվականին Փրանկֆուրտի համալսարանում պրոֆեսորի կոչում ստանալուց հետո Յոստ Գիպերտի հետազոտական հետաքրքրություններն ընդգրկում են հնդեվրոպական լեզուների ու նրանց պատմության, ինչպես և լեզվի ընդհանուր տիպաբանության կողքին նաև Կովկասի լեզուները, որոնք վերջին ժամանակներում նրա ղեկավարության ներքո տարվող մի շարք միջազգային նախագծերի ուսումնասիրության առարկան են: Որպես համակարգչային լեզվաբան՝ նա 1987 թվականից ցայսօր տնօրինում է իր իսկ հիմնադրած TITUS-նախագիծը, որի նպատակն է հնագույն գրային ավանդություն ունեցող հնդեվրոպական և նրանց հարևան լեզուներով տեքստերի էլեկտրոնային հավաքագրումը: Նրա հետազոտական հետաքրքրությունների շրջանակին են պատկանում պատմահամեմատական լեզվաբանությունը, լեզվի տիպաբանությունը, էլեկտրոնային կորպուսները, լեզուների բազմամեդիալ վավերագրումը, ձեռագրերի էլեկտրոնային վերլուծությունը:

Թվանշային հումանիտար գիտություններ [խմբագրել | խմբագրել կոդը]

TITUS, ARMAZI, և LOEWE [խմբագրել | խմբագրել կոդը]

Յոստ Գիպերտը TITUS-նախագծի (Հնդեվրոպական լեզուներով տեքստերի և լեզվական նյութերի թեզաուրուս, գերմաներեն Thesaurus Indogermanischer Text- und Sprachmaterialien), հիմնադիրն ու ղեկավարն է (1987 թվականից): Նախագծի նպատակն է հին գրային ավանդություն հնդեվրոպական և վերջիններիս հարևանող լեզուներով տեքստերի ամբողջական թվանշային հավաքագրումը: 1999 թվականին Յոստ Գիպերտը նախաձեռնում է նաև Արմազի (ARMAZI) նախագիծը (Կովկասական լեզուներ և մշակույթներ. էլեկտրոնային վավերագրում, գերմաներեն Kaukasische Sprachen und Kulturen: Elektronische Dokumentation): Այս նախագիծն ի սկզբանե նպատակ ուներ ստեղծել կովկասյան լեզուներով տեքստերի հնարավորինս ընդգրկուն թվանշային բազա: Հետագայում նախագիծը ծնունդ է տվել վրացերենի համազգային կորպուսին:

Յոստ Գիպերտը 2010 թվականից ղեկավարում է նաև LOEWE (Գիտական-տնտեսական առաջընթացի խթանման համահեծանության համագործակցություն, գերմաներեն` Landes-Offensive zur Entwicklung Wissenschaftlich-ökonomischer Exzellenz, Ֆրանկֆուրտի և Դարմշտատի համալսարանների, ինչպես նաև Գերմանական բաց թեմի և Գյոթեի անվ. թանգարանի համատեղ նախաձեռնությունը) նախագծի շրջանակներում գործող «Թվանշալին հումանիտար գիտությունները Հեծենում. Տեքստային կորպուսների համատեղ պարտաստում և վերլուծություն» (գերմաներեն` Digital Humanities Hessen: Integrierte Aufbereitung und Auswertung textbasierter Corpora) ծրագիրը:

Ձեռագրերի էլեկտրոնային վերլուծություն [խմբագրել | խմբագրել կոդը]

Յոստ Գիպերտը դեռևս իննսունականների կեսերից զբաղվում է արևելյան ձեռագրերի հետազոտությամբ այնպիսի նախագծերի շրջանակներում, որոնց նպատակն է ձեռագրերի (օրինակ, Բեռլինի թուրֆանյան հավաքածուի թոխարական ձեռագրերի) թվայնացումը, կրկնագրերի կամ պալիմփսեստների (օրինակ, Սինայի թերակղզուց գտնված կովկասյան ալբաներեն կրկնագրերի) հրատարակումը և այլն: Որպես այս գործունեության մի մաս` Յոստ Գիպերտը 2009 թվականին հետազոտական այցով անդամակցել է Համբուրգի համալսարանի «Ձեռագրային մշակույթներ» հետազոտական խմբի աշխատանքներին: 2013 թվականի առաջին կեսին նա կրկին գիտական այց է կատարում Համբուրգ (որպես այսօր արդեն կայացած հետազոտական 950րդ` «Ձեռագրային մշակույթները Ասիայում, Աֆրիկայում և Եվրոպայում» բաժնի անդամ), «Ասիայի և Աֆրիկայի ձեռագրային մշակույթների հանրագիտարանի» (“Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa”), ինչպես նաև «Արևելյան ձեռագրերի համեմատական ուսումնասիրություններ» (“Comparative Oriental Manuscript Studies”) աշխատությունների խմբագրմանը մասնակցելու համար:

योस्त गिप्पेर्त

योस्त गिप्पेर्त (जर्मन : Jost Gippert, ['jo:st 'gip'et]); (जन्म १२ मार्च १९५६, विन्ज़-नीदेर्वेनिगेर्न में, अभी हत्तिनगेन) योहान वुल्फगांग गेटे यूनिवर्सिटी फ्रैंकफ़र्ट (जर्मनी) में प्रयोगात्मक भाषाविज्ञान के संस्थान में तुलनात्मक भाषाविज्ञान के प्रोफ़ेसर हैं। योस्त गिप्पेर्त भाषा- एवं कॉकस-वैज्ञानिक और लेखक भी हैं।

शोध [संपादित करें]

योस्त गिप्पेर्त १९९४ में गेटे फ्रैंकफ़र्ट विश्वविद्यालय पर तुलनात्मक भाषाविज्ञान के प्रोफ़ेसर नियुक्त किये गये। उनके शोध के कार्य भारतीय-यूरोपीय एवं कॉकस-भाषाओं के क्षेत्र में वर्णनात्मक, ऐतिहासिक और तुलनात्मक भाषाविज्ञान और भाषाप्ररूप-वर्गीकरण पर हैं।

Jost Gippert

Jost Gippert (lahir di Winz-Niederwenigern, sekarang Hattingen, pada tanggal 12 Maret 1956) adalah seorang ahli bahasa dari Jerman dan profesor untuk Linguistik Komparatif di Institut Linguistik Empiris di Universitas Goethe Frankfurt. Ia berfokus pada bahasa-bahasa dari daerah Kaukasus dan telah menerbitkan berbagai buku ilmiah.

Riwayat hidup [[sunting](#) | [sunting sumber](#)]

Pada tahun 1972, Jost Gippert lulus dari SMA Leibniz-Gymnasium di Essen-Altenessen. Dari tahun 1972 sampai 1977, ia terdaftar di Universitas Marburg dan Universitas Bebas Berlin sebagai mahasiswa Linguistik Komparatif, Indologi, Kajian Bahasa Jepang dan Sinologi. Setelah menyelesaikan studinya pada tahun 1977, ia memperoleh gelar akademik doktor filsafat (Ph.D.) dengan karyanya tentang sintaksis bentukan-bentukan modus infinitif dalam bahasa-bahasa Indo-Eropa. Dari tahun 1977 sampai 1990, ia bekerja sebagai asisten peneliti, asisten dosen serta lektor perguruan tinggi di Berlin, Wina dan Salzburg. Sebagai asisten penelitian bagi Linguistik Komputasi Oriental di Universitas Bamberg, ia mendapat izin untuk mengajar di perguruan tinggi dengan habilitasinya bertema kata-kata serapan Persia dalam bahasa Armenia dan Georgia pada tahun 1991. Sejak tahun 1994, ia mengajarkan Linguistik Komparatif di Universitas Goethe Frankfurt. Sejak tahun 1996, ia menjadi anggota di Akademi Ilmu Pengetahuan Gelati (Georgia) dan sejak tahun 2007 anggota Pusat Bahasa di Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften.

Pada tahun 1997, Jost Gippert ditunjuk sebagai profesor kehormatan oleh Universitas Sulchan Saba Orbeliani di Tblisi (Georgia), 2009 sebagai doktor kehormatan oleh Universitas Ivane Javakhsishvili di Tblisi dan 2013 sebagai doktor kehormatan oleh Universitas Shota Rustaveli di Batumi (Georgia).

Sejak ia memiliki jabatan profesor Linguistik Komparatif di Universitas Goethe Frankfurt pada tahun 1994, fokus penelitiannya terdiri atas rumpun bahasa Indo-Eropa secara umum dan historis serta tipologi bahasa-bahasa di daerah Kaukasus. Di bawah kepemimpinannya, berbagai proyek kooperasi internasional ditujukan kepada bahasa-bahasa Kaukasus. Sebagai linguis komputasi, ia mengelola proyek TITUS yang diinisiasikannya pada tahun 1987. TITUS bertujuan untuk mengumpulkan seluruh materi teks yang terwariskan dalam bahasa-bahasa rumpun Indo-Eropa dan bahasa-bahasa yang berdekatan secara digital dan lengkap. Fokus-fokus penelitian Jost Gippert adalah Linguistik Komparatif secara historis, tipologi bahasa, korpus linguistik secara elektronik, dokumentasi bahasa secara multimedia serta analisis naskah kuno secara elektronik.

Digital Humanities [[sunting](#) | [sunting sumber](#)]

TITUS, ARMAZI, GNC dan LOEWE [[sunting](#) | [sunting sumber](#)]

Jost Gippert adalah pendiri, pembina dan direktor Proyek TITUS (Thesaurus Indogermanischer Text- und Sprachmaterialien), yang bertujuan untuk mengumpulkan seluruh materi teks yang diturunkan ke dalam bahasa-bahasa rumpun Indo-Eropa dan bahasa-bahasa yang berdekatan (sejak 1987) secara digital dan lengkap. Pada tahun 1999, proyek ARMAZI (Kebudayaan dan kebudayaan Kaukasus: Dokumentasi secara elektronik) diinisiasikannya dengan tujuan awal untuk mengumpulkan seluruh materi bahasa-bahasa Kaukasus secara digital, yang hingga kini telah menjadi korpus nasional bahasa Georgia. Sejak 2010, Jost Gippert memimpin seksi "Digital Humanities Hessen: Integrierte Aufbereitung und Auswertung textbasierter Corpora" ("Pengolahan dan penilaian terintegrasi korpus-korpus berdasarkan teks") dalam rangka "Landes-Offensive zur Entwicklung Wissenschaftlich-ökonomischer Exzellenz" dari negara bagian Hessen sebagai proyek kerjasama Universitas Goethe Frankfurt, Universitas Teknologi Darmstadt dan Freies Deutsches Hochstift (Museum Goethe di Frankfurt).

Analisis naskah kuno secara elektronik [[sunting](#) | [sunting sumber](#)]

Sejak tahun 1990an, Jost Gippert telah tertarik pada naskah Oriental dalam rangka berbagai proyek yang bertujuan untuk mendigitalisasikan naskah kuno (misalnya naskah bahasa Tokharia pada kumpulan peneliti bernama Turfan di Berlin) atau mengedit palimpsest (misalnya naskah palimpsest bahasa Albania Kaukasia). Dalam rangka aktivitas tersebut, ia menjadi tamu pada kelompok peneliti "Kebudayaan Manuskrip" di Universitas Hamburg pada tahun 2009. Pada tahun 2013, ia kembali ke Hamburg sebagai Penerima Beasiswa Petra Kappert untuk berpartisipasi dalam pengembangan "Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa" (Ensiklopedi Kebudayaan Naskah Asia dan Afrika) serta pedoman "Comparative Oriental Manuscript Studies" (Studi Naskah Oriental Komparatif).

Йост Гипперт

Йост Гипперт ([ˈjoːst ˈɡɪpˌhɛt]; райгуырдис 1956-æм азы 12 мартыйы Винц-Нидервенигэрны [ныр у Хаттинген]) у гермайнаг лингвист æмæ кавказолог, Франкфурты Иоганн Вольфганг Гётейы университеты Империаг Æвзагзонынады институты абаргæ æвзагзонынады профессор æмæ фыссæг.

Цардафыст [ивын | Бындур ивын]

1972-æм азы каст фæци Эссен-Алтэнэссены Лейбницы номыл гимназ (Leibniz-Gymnasium). 1972-æм азæй 1977-æм азмæ Марбург æмæ Берлины университеты абаргæ æвзагзонынад, индиаг иртасын, японнаг иртасын æмæ китайнаг иртасын ахуыр скодта. Ахуыры фæстæ 1977-æм азы йæ диссертаци мыхуыры рауагъта. Йæ темæйы диссертаци уыдис Индоевропæйнаг æвзагты инфинитивон формæ дæттыйнаги синтаксис. 1997-æм азы Гуырдзыстоны сæйраг сахар Тбилиси Сулхан Саба Орбелиани-университеты (Sulkhan Saba Orbeliani) кадджын профессор сси.

Jost Gippert

Jost Gippert (Winz-Niederwenigern, 12 marzo 1956) è un linguista e caucasologo tedesco, professore di Linguistica comparata presso l'Istituto di Linguistica empirica dell'Università Goethe di Francoforte.

Biografia [modifica | modifica wikitesto]

Nel 1972 conclude il Ginnasio Leibniz a Essen-Altenessen. Dal 1972 al 1977 studia Linguistica Comparata, Indologia, Nipponistica e Sinologia nelle Università di Marburgo e Università libera di Berlino. Dopo la laurea, consegue nel 1977 il grado di Dottore in Filosofia con un lavoro sulla sintassi delle costruzioni infinitive nelle lingue indoeuropee. Dal 1977 al 1990 ricopre varie posizioni, come assistente scientifico o lettore a Berlino, Vienna e Salisburgo. Come assistente di ricerca per la Linguistica Computazionale in ambito orientalistico, nel 1991 si abilita presso l'Università di Bamberg con un lavoro sui prestiti iranici in armeno e georgiano. Dal 1994 Jost Gippert insegna Linguistica Comparata presso l'Università Johann Wolfgang Goethe di Francoforte sul Meno. Dal 1996 è Membro esterno dell'Accademia delle Scienze di Gelati (Georgia), dal 2002 membro della Commissione Turfan e dal 2007 membro del Centro "(Lingua)" dell'Accademia delle Scienze di Berlino-Brandeburgo.

Nel 1997 è stato nominato professore onorario dell'Università Sulkhan Saba Orbeliani di Tbilisi (Georgia), nel 2009 è stato insignito del Dottorato onorario dell'Università Ivane Javakhishvili e nel 2013 del Dottorato onorario dell'Università Shota Rustaveli a Batumi (Georgia).

Principali ambiti di ricerca: linguistica storica, linguistica tipologica, corpora testuali elettronici, documentazione linguistica multimediale e analisi elettronica di testi manoscritti.

Fra i temi di ricerca coltivati dopo la nomina a professore di Linguistica comparata presso l'Università Johann Wolfgang Goethe di Francoforte sul Meno nel 1994 si annoverano, accanto alle lingue indoeuropee e alla loro storia, nonché alla tipologia linguistica dell'area caucasica, quelli condotti in anni più recenti nell'ambito di vari progetti di cooperazione internazionale sotto la sua direzione. Come linguista computazionale, dal 1987 ha ideato e guidato il progetto TITUS, con lo scopo di rendere completamente accessibili i materiali digitalizzati dei più antichi documenti di varie lingue indoeuropee e di area contigua. Nel 1999 ha iniziato il progetto ARMAZI (Caucasian Languages and Cultures: Electronic Documentation), al fine di produrre una collezione completa di materiale linguistico caucasico; il progetto è confluito nel corpus nazionale georgiano (GNC). Dal 2010 Jost Gippert guida il centro "Digital Humanities in the State of Hesse: Integrated Processing and Analysis of Text-based Corpora" nell'ambito della "Federal Offensive for the Development of Scientific and Economic Excellence" (LOEWE (project)). Questo centro è una collaborazione fra la Università Goethe di Francoforte, l'Università tecnica di Darmstadt e il Freies Deutsches Hochstift.

Analisi elettronica di manoscritti [modifica | modifica wikitesto]

Jost Gippert si occupa intensamente di manoscritti orientali dalla metà degli anni Novanta nell'ambito di progetti che hanno lo scopo di digitalizzare manoscritti (p. es. i manoscritti tocari della Collezione Turfan di Berlino) o palinsesti (p. es. i palinsesti caucasico-albanesi del Sinai). Nel quadro di queste attività, nel 2009 è stato professore visitante presso il gruppo di ricerca "Manuskriptkulturen" dell'Università di Amburgo. Nel semestre estivo 2013 ha soggiornato una seconda volta ad Amburgo, in qualità di Petra-Kappert-Fellow, presso il Settore speciale di ricerca 950, istituito nel frattempo, "Manuskriptkulturen in Asien, Afrika und Europa", per collaborare alla *Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa* e al *Comparative Oriental Manuscript Studies*.

Jost Gippert

Jost Gippert ([ˈjoːst ˈɡɪpˈtʰɛt], wiyos ing Winz-Niederwenigern, sapunika sabagéyan Hattingen, Jerman, 12 Maret 1956; yuswa 60 warsa) inggih punika linguis Jerman lan profésor ing linguistik komparatif wonten ing Institut Linguistik Émpiris, Universitas Goethe Frankfurt. Piyambakipun mendeng dhateng basa-basa laladan Kaukasus, lan sampun mbabar kathah serat bab linguistik.

Biografi [[sunting](#) | [Owah sumber](#)]

Warsa 1972, Jost Gippert wisudha saking SMA Leibniz-Gymnasium ing Èssen, Jerman. Awit warsa 1972 ngantos 1977, piyambakipun nggegulang kawruh linguistik komparatif, widya India (Indologi), widya Jepang (Japanologi), lan widya Cina (Sinologi) ing Universitas Marburg lan Universitas Bébas Berlin. Sabibaripun, kala warsa 1977, piyambakipun pikantuk gelar akadhémik S-3 (Dhoktor) lumantar karyanipun bab widya ukara (sintaksis) ing tembung kados ta wujud infinitif ing basa-basa Indo-Éropah. Awit warsa 1977 ngantos 1990, piyambakipun ngasta minangka asistèn panalitèn lan minangka dhosèn wonten ing universitas ing Bérlin, Wina lan Salzburg. Nalika ngasta minangka asistèn panalitèn ing linguistik komputasi tumrap laladan Wétan Tengah ing Universitas Bamberg, Jost Gippert pikantuk palilah majeng minangka profésor saperlu mucal ing pawiyatan inggil lumantar dhisértasinipun ing warsa 1991 ingkang irah-irahanipun tembung-tembung silihan basa Pérsia wonten ing basa Arménia lan Géorgia. Wiwit warsa 1994, piyambakipun mucal linguistik komparatif ing Universitas Goethe Frankfurt. Piyambakipun minangka anggota Akadhemi Widya Gélati (ing Géorgia) wiwit warsa 1996 lan minangka anggota sasana basa ing Akadhemi Widya Berlin-Brandenburg wiwit warsa 2007. Kala warsa 1997, Jost Gippert kadhapuk minangka Profésor Kinormatan déning Universitas Sulkhana Saba Orbeliani ing Tbilisi (Géorgia), lan, kala warsa 2009, minangka Dhoktor Kinormatan déning Universitas Ivane Javakhishvili ing Tbilisi lan, kala warsa 2013, minangka Dhoktor Kinormatan déning Universitas Shota Rustaveli ing Batumi (Géorgia). Kawit Jost Gippert kagungan jabatan profésor linguistik komparatif ing Universitas Goethe Frankfurt warsa 1994, piyambakipun migatosaken panitnipun dhateng rumpun basa Indo-Éropah sacara umum lan sejarah, sarta tipologi basa ing dhaérah Kaukasus.

Digital Humanities [[sunting](#) | [Owah sumber](#)]

TITUS, ARMAZI, GNC lan LOEWE [[sunting](#) | [Owah sumber](#)]

Jost Gippert inggih punika tiyang ingkang ngadegaken, ngembangaken lan maréntah proyék TITUS (Thesaurus Indogermanischer Text- und Sprachmaterialien) wiwit warsa 1987. Warsa 1999, proyék ARMAZI (Basa-basa lan kabudayan Kaukasus: Dokumentasi elektronik) dipunwiwiti kanggé ngumpulaken sedaya materi basa-basa Kaukasus sacara dhigital, ingkang sepriki sampun dados korpus nasional basa Géorgia. Wiwit 2010, Jost Gippert inggih punika pamimpin bagéyan "Digital Humanities Hessen" ing rangka proyék "Landes-Offensive zur Entwicklung Wissenschaftlich-ökonomischer Exzellenz" (LOEWE) saking nagara bagéyan Hessen minangka proyék saékapraya antawis Universitas Goethe Frankfurt, Universitas Teknologi Darmstadt lan Freies Deutsches Hochstift (Museum Goethe ing Frankfurt).

Analisis naskah kuna sacara éléktronika [[sunting](#) | [Owah sumber](#)]

Wiwit taun 1990an, Jost Gippert sampun kasengsem dumugi naskah Wétan Tengah ing rangka sawetara proyék ingkang ngerah kanggé mlebetaken utawi ngèdit data naskah kina lan naskah palimpsest wonten ing komputer, upamané naskah palimpsest basa Albania Kaukasia (Caucasian Albanian). Ing rangka tumindak kasebut, piyambakipun dados dhayoh ing golongan peneliti "Kabudayan Naskah" ing Universitas Hamburg warsa 2009. Warsa 2013, piyambakipun wangsul dhateng Hamburg malih minangka Panrima Kasarjanan Petra Kappert kanggé matungi ing pangembangan "Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa" (Ensiklopédi Kabudayan Naskah Asia lan Afrika) sarta buku "Comparative Oriental Manuscript Studies" (Panalitèn Naskah Oriental Komparatif).

იოსტ გიპერტი

იოსტ გიპერტი (დ. 12 მარტი, 1956, ვინცნიდერვენიგერნი, გერმანია) — გერმანელი ენათმეცნიერი, კავკასიოლოგი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი (1991), ფრანკფურტის გოეთეს უნივერსიტეტის ემპირიული ენათმეცნიერების ინსტიტუტის დირექტორი (1994 წლიდან), პროფესორი, გელათის მეცნიერებათა აკადემიის უცხოელი წევრი (1996), სულხან-საბა ორბელიანის პედაგოგიური უნივერსიტეტის საპატიო პროფესორი (1997), ივანე ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საპატიო დოქტორი (2009), ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საპატიო დოქტორი (2013).

ბიოგრაფია [რედაქტირება | წყაროს რედაქტირება]

იოსტ გიპერტი დაიბადა 1956 წლის 12 მარტს გერმანიის ქალაქ ვინცნიდერვენიგერნიში. 1972-1974 წლებში მარბურგის უნივერსიტეტში, ხოლო 1974-1977 წლებში ბერლინის თავისუფალ უნივერსიტეტში სწავლობდა შედარებით ენათმეცნიერებას, იაპონოლოგიას, სინოლოგიას, ინდოლოგიას, აგრეთვე, სლავისტიკას, გერმანისტიკას და კლასიკურ ფილოლოგიას. 1977 წელს დაიცვა დისერტაცია თემაზე: „ინფინიტიური კონსტრუქციების სინტაქსისათვის ინდოგერმანულ ენებში“. 1977 წლიდან ბერლინის თავისუფალი უნივერსიტეტის თანამშრომელია. 1982-1983 წლებში ვენის უნივერსიტეტში კითხულობდა ლექციებს ქართულის, თოხარულისა და ინდოგერმანული სინტაქსის შესახებ. 1983 წელს ავსტრიის მეცნიერებათა აკადემიის ირანულ კომისიაში მუშაობდა, პარალელურად კითხულობდა ლექციებს ზალცბურგის უნივერსიტეტის სლავისტიკისა და შედარებითი ენათმეცნიერების ინსტიტუტებში. 1984 წელს კვლავ დაუბრუნდა ბერლინის თავისუფალ უნივერსიტეტს და 1990 წლამდე მუშაობდა ასისტენტ-პროფესორად. 1990 წლიდან იგი ბამბერგის უნივერსიტეტში მოღვაწეობს ირანისტიკის ფაკულტეტზე, 1991 წელს დაიცვა მეორე დისერტაცია სომხური და ირანული ნასესხობების შესახებ ქართულში (Iranica Armeno-Iberica). 1994 წლიდან სათავეში ჩაუდგა მაინის ფრანკფურტის უნივერსიტეტის შედარებითი ენათმეცნიერების ინსტიტუტს, რომელსაც დღემდე ხელმძღვანელობს. 2007 წლიდან არის ფრანკფურტის გოეთეს სახ. უნივერსიტეტის სენატორი. იოსტ გიპერტი 200-ზე მეტი სამეცნიერო პუბლიკაციის ავტორია.

სამეცნიერო კვლევის ინტერესები [რედაქტირება | წყაროს რედაქტირება]

იოსტ გიპერტი შედარებითი ენათმეცნიერების სპეციალისტია. მისი სამეცნიერო ინტერესების სფერო მოიცავს ენათა განსხვავებულ ოჯახებს. იგი წლების განმავლობაში მუშაობდა ინდოევროპული ენების ელექტრონული თეზაურუსის შექმნაზე და ამ მიზნით მრავალი ენის ტექსტურ მონაცემთა ბაზა აქვს შექმნილი, როგორცაა ინდური ენები (ვედური, სანსკრიტი, ფალი, ჰინდი, მალდივური), ირანული ენები (ავესტა, ძველი, საშუალო და ახალი სპარსული, პართიული, სოგდური, ხოტან-საკური, ბაქტრული, ოსური, ზაზაკი), ანატოლიური (ხეთური, ლუვიური, ფალაური), თოხარული A და B (აღმოსავლური და დასავლური თოხარული), სომხური, ბალტიური ენები (ძველი პრუსიული, ლატვიური, ლიტვიური), სლავური ენები (ძველი საეკლესიო სლავური, ჩეხური, პოლონური, ხორვატული, სორბული, ბულგარული), გერმანიკული ენები (გოთური, ძველი ფრიზული, ძველი საქსონური, ქვემო გერმანული, ძველი, საშუალო და ახალი გერმანული, ძველი ინგლისური, ძველი და საშუალო ჰოლანდიური), ბერძნული (მიკენური და კლასიკური ბერძნული), იტალიკური ენები (ლათინური, ფრანგული, იტალიური, პორტუგალიური), კელტური ენები (ძველი ირლანდიური, საშუალოელსური, საშუალობრეტონული, ლეპონტური), სემიტური ენები (ებრაული, არაბული, სირიული, ეთიოპური), ფინო-უნგრული ენები (ფინური, უნგრული), თურქული ენები (ძველი თურქული, ყარაჩაული, ბალყარული, აზერბაიჯანული), დრავიდული ენები (თამილი), სინოტიბეტური ენები (ჩინური).

იოსტ გიპერტი გასული საუკუნის 80-იანი წლებიდან დაინტერესდა კავკასიური ენებით. წლების განმავლობაში მუშაობდა ძველ, საშუალო და ახალ ქართულში, სვანურში, მეგრულსა და ლაზურში, აფხაზურში, ადიღურში და ყაბარდოულში, წოვა-თუშურში, ჩეჩნურში, უდიურში, ხუნძურში.

გერმანულად თარგმნა და კომენტარები დაურთო გიორგი კლიმოვის წიგნს "კავკასიური ენათმეცნიერების შესავალი" (1993). 1999 წელს იოსტ გიპერტის რედაქტორობით გამოიცა ზურაბ სარჯველაძისა და ჰაინც ფენრიხის "ძველი ქართული ენის ლექსიკონი" გერმანულად. კავკასიური ენების კვლევის პროცესში ინტენსიურად თანამშრომლობდა ქართველ მეცნიერებთან და დიდად შეუწყო ხელი ევროპასთან საქართველოს სამეცნიერო ინტეგრაციას. იოსტ გიპერტის მიერ ინიცირებულ სამეცნიერო პროექტებში, რომელსაც მანანა თანდაშვილთან ერთად ხელმძღვანელობდა, ძველი და ახალი თაობის არაერთი ქართველი მეცნიერი მონაწილეობდა: მზექალა შანიძე, თამაზ გამყრელიძე, ვახტანგ იმნაიშვილი, ზურაბ სარჯველაძე, ზაზა ალექსიძე, იზა ჩანტლაძე, მაია მაჭავარიანი, ბელა შავხელიშვილი, დარეჯან თვალთვაძე, მარინე ბერიძე, კახა გაბუნია, ლალი ეზუგბაია, ტარიელ სინარულიძე და სხვ.

იოსტ გიპერტის მოღვაწეობის დიგიტალური პერიოდი

[რედაქტირება | წყაროს რედაქტირება]

იოსტ გიპერტი დიგიტალური ჰუმანიტარიის ერთ-ერთი თვალსაჩინო წარმომადგენელია. ენათა ელექტრონული ბაზები და კვლევის კომპიუტერული საშუალებების შესწავლით იგი 1985 წლიდან დაინტერესდა. სწორედ ამ პერიოდში დაიწყო ინდოევროპული ენებისათვის დიგიტალური ბაზების შექმნა, რომელმაც სულ მალე მასშტაბური პროექტის სახე მიიღო. ინდოევროპული ენების ელექტრონული თეზაურუსის TITUS (Thesaurus Indogermanischer Text- und Sprachmaterialien) შექმნით მან მყარი საფუძველი მოუმზადა ინდოევროპული ენების თანამედროვე ტექნოლოგიური საშუალებებით კვლევას. 2001 წლიდან არის გერმანიის სამეცნიერო საზოგადოების „კომპიუტერული ლინგვისტიკა და ენის ტექნოლოგიები“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. 2005 წლიდან კი ნემეხენის მაქს პლანკის ინსტიტუტის არქივის სამეცნიერო-სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი და აქტიურად მონაწილეობს ფოლკსკაგენის ფონდის მიერ დაფინანსებული პროგრამის „ენათა ელექტრონული დოკუმენტაცია“ მეთოდოლოგიური ასპექტების შემუშავებაში. 2011 წლიდან სათავეში უდგას ჰენსის მიწის ერთ-ერთ უდიდეს სამეცნიერო პროექტს „დიგიტალური ჰუმანიტარია“ (LOEWE - Digital Humanities).

იოსტ გიპერტის წვლილი ქართველოლოგიასა და კავკასიოლოგიაში

[რედაქტირება | წყაროს რედაქტირება]

პროფ. იოსტ გიპერტი კარგა ხანია დაინტერესებულია ქართველური და კავკასიური ენებით. იგი შესანიშნავად ფლობს ძველსა და ახალ ქართულს, სვანურს, მეგრულსა და ლაზურს. მისი ნაშრომებიდან განსაკუთრებით უნდა გამოიყოს მისი პირველი მონოგრაფია ქართველოლოგიის სფეროში „სამი სვანური ფონოგრამა“ (1986) და ორტომეული „Iranica Armeno-Iberica - ირანულიდან ნასესხები სიტყვები სომხურსა და ქართულში“ (ავსტრიის მეცნიერებათა აკადემია, ვენა, 1993). ნაშრომში ძველი ქართული ენის ძეგლების გამოწვლილვითი ანალიზის შედეგად გამოვლენილია ირანული ლექსიკური ერთეულები, დადგენილია ქართულში მათი შემოსვლის გზები და გავრცელება. იოსტ გიპერტი ასაბუთებს იმ თვალსაზრისს, რომ ბევრი ლექსემა ქართულში უშუალოდ ირანულიდან არის ნასესხები და არაა შემოსული სომხურის გზით, როგორც ამას სპეციალისტები მანამდე ვარაუდობდნენ.

გასული საუკუნის 90-იანი წლებიდან ინტენსიურად დაიწყო მუშაობა ქართველური და კავკასიური ენების დიგიტალიზაციის საკითხებზე და მჭიდროდ თანამშრომლობდა ვახტანგ იმნაიშვილთან და ზურაბ სარჯველაძესთან. ქართული შრიფტების სტანდარტიზაციის საკითხებთან დაკავშირებით მუშაობდა ირაკლი ღარიბაშვილსა და მანანა თანდაშვილთან და შეძლო სტანდარტების საერთაშორისო კონსორციუმის უნიკოდის (UNICODE) წარმომადგენლების დარწმუნება ქართული შრიფტების, განსაკუთრებით ნუსხა-ხუცურის სტანდარტიზაციის აუცილებლობაში.

უაღრესად დიდად იოსტ გიპერტის წვლილი გერმანია-საქართველოს სამეცნიერო კონტაქტების გაფართოებასა და გაღრმავებაში. 1999 წლიდან დღემდე 10-ზე მეტი საერთაშორისო სამეცნიერო პროექტი განახორციელა ქართველ კოლეგებთან ერთად ფოლკსკაგენის ფონდის მხარდაჭერით. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო ქართველური და კავკასიური ენების ელექტრონული დოკუმენტაციის მიზნით შექმნილი საინტერნეტო პლატფორმა „არმაზი“.

უკანასკნელ წლებში იოსტ გიპერტი დაინტერესდა კავკასიური წარმოშობის პალიმფსესტებით და პირველმა გამოიყენა პალიმფსესტების გაშიფვრისათვის უახლესი ტექნოლოგიური საშუალება - მულტისპექტრალური აპარატი MuSIS (Multispectral Imaging System).

მან დიდი ღვაწლი დასდო ვენის ნაციონალურ ბიბლიოთეკაში დაცული უძველესი ქართული პალიმფსესტების ქვედა ფენის გაშიფვრას. ზურაბ სარჯველაძეს და ლამარა ქაჯაიასთან თანამშრომლობით 2007 წელს გამოსცა „ვენის N2 ძველი ქართული პალიმფსესტური ხელნაწერი“, ხოლო ზაზა ალექსიძესთან, ვოლფგანგ შულცესა და ჟან-პიერ მახესთან თანაავტორობით 2010 წელს გამოსცა „კავკასიელ ალბანელთა პალიმფსესტები სინას მთიდან“.

პუბლიკაციები ქართველოლოგიასა და კავკასიოლოგიაში

[რედაქტირება | წყაროს რედაქტირება]

ქართულსა და უცხოურ პრესტიჟულ ჟურნალებსა და კრებულებში იოსტ გიპერტიმა სხვადასხვა ევროპულ ენაზე გამოაქვეყნა მნიშვნელოვანი სტატიები: „ქართულის ისტორიული ონომასტიკის შესახებ“ (1984); „ქართული წყაროები ბულგარეთის ისტორიის შესახებ“ (1985); „ძველი სომხური და კავკასიური კალენდრის სისტემები“ (1986), „თვეების სახელწოდებები ძველ ქართულში“ (1988); „სვანური ხალხური სიმღერების სტრუქტურული ასპექტები“ (1992); „სამშაღი ირანულიდან ნასესხები სიტყვები ძველ ქართულში“ (1992), „ლათინური ლექსიკა კავკასიაში“ (1993), „სპარსული ეპოსი ვისისა და რამინის შესახებ და ქართული „ვისრამიანი“ (1994), „გლოტალური თეორია და ადრინდელი ინდოევროპულ-კავკასიური ენობრივი კონტაქტების საკითხისათვის“ (1995), „შედარებითი ხარისხის ისტორიისათვის ქართულში“ (1999 - 2000); „ქართული ლექსიკოგრაფიის ახალი გზები“ (2003); „წმინდა ნინოს ლეგენდა: განსხვავებულ წყაროთა კვალი“ (2006); „სიახლენი ხანმეტობიდან“ (2009); „ახლად ნაპოვნი ხელნაწერები წმინდა ეკატერინეს მონასტერში“ (2010-2013) და სხვ.

კავკასიოლოგიის კვლევის ცენტრი გერმანიაში

[რედაქტირება | წყაროს რედაქტირება]

იოსტ გიპერტის ინიციატივით 2002 წელს ფრანკფურტის უნივერსიტეტში დაარსდა კავკასიოლოგიის კათედრა, რომელიც ევროპაში კავკასიოლოგიის კვლევის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ცენტრად იქცა. დღეისათვის ფრანკფურტის უნივერსიტეტში იკითხება ისეთი ქართველოლოგიური დისციპლინები, როგორცაა: ძველი ქართული, ახალი ქართული, მეგრული და ლაზური, სვანური, კავკასიის ალბანური, უდიური ენა, ხუნძური ენა, აფხაზური ენა, შედარებითი ქართველოლოგია, შესავალი კავკასიოლოგიაში, კავკასიის ხალხები და ენები, ბრუნების ტიპოლოგია კავკასიურ ენებში, კავკასიოლოგიის სპეციალური პრობლემები, კორპუსის ლინგვისტიკა კავკასიური ენების მონაცემთა ბაზაზე დაყრდნობით და სხვ. კავკასიური ენების სწავლება ფრანკფურტის უნივერსიტეტში ელექტრონული სწავლების უახლეს მეთოდებს ემყარება. დაარსებიდან დღემდე კათედრას პროფ. მანანა თანდაშვილი ხელმძღვანელობს. უკანასკნელ წლებში ფრანკფურტის უნივერსიტეტში ოთხმა დოქტორანტმა დაიცვა დისერტაცია კავკასიოლოგიის საკითხებზე.

იოსტ გიპერტი აქტიურად თანამშრომლობს ქართულ უნივერსიტეტებთან. 2013 წელს თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მიწვეული იყო სალექციო კურსის წასაკითხად „კავკასიის ალბანების ენა და დამწერლობა“. ასევე თანამშრომლობს ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან. მისი ინიციატივით 2011 წელს ხელი მოეწერა ბათუმისა და ფრანკფურტის უნივერსიტეტებს შორის ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმს, რომელიც ითვალისწინებს ბათუმის უნივერსიტეტში ელექტრონული სწავლების შემოღებას, საზაფხულო სკოლების ჩატარებასა და ერთობლივი სამეცნიერო პროექტების განხორციელებას. ამ მემორანდუმის ფარგლებში 2012 წლიდან ბათუმის უნივერსიტეტში ყოველწლიურად ტარდება ბათუმის საზაფხულო სკოლა კორპუსის ლინგვისტიკასა და ქართველოლოგიის სპეციალური პრობლემების შესახებ, რომელსაც ფრანკფურტის ლინგვისტიკური წრე კურირებს.

იოსტ გიპერტი არის მრავალი საერთაშორისო საზოგადოების წევრი, მათ შორის, გელათის მეცნიერებათა აკადემიის უცხოელი წევრი (1996), მინიჭებული აქვს სულხან-საბა ორბელიანის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (1997), ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (2009) და ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (2013) საპატიო დოქტორის წოდება.

ქართული ენის ეროვნული კორპუსი

[რედაქტირება | წყაროს რედაქტირება]

კომპიუტერული ლინგვისტიკის სფეროში მიღებული გამოცდილება წარმატებით გამოიყენა იოსტ გიპერტმა ქართული ენის ელექტრონული კორპუსის შექმნისათვის. 2011 წელს მანანა თანდაშვილთან თანაავტორობით შეიმუშავა ქართული ენის ეროვნული კორპუსის ტექნოლოგიური ჩარჩოს შექმნის კონცეფცია, რომელსაც სამეცნიერო პროექტის სახე მიეცა და 2012 წელს ფოლკსვაგენის ფონდის (Volkswagen Stiftung) მიერ საპილოტო პროექტის სტატუსით დაფინანსდა. ამჟამად პროფ. იოსტ გიპერტი ხელმძღვანელობს "ქართული ენის ეროვნული კორპუსის" პროტოტიპული ვერსიის შექმნას.

საზოგადოებრივი მოღვაწეობა [რედაქტირება | წყაროს რედაქტირება]

ქართული ლიტერატურის პოპულარიზაცია

იოსტ გიპერტი აქტიურად იღვწის ქართული ლიტერატურის პოპულარიზაციისათვის გერმანიაში. ფრანკფურტის ლიტერატურული სალონის დაარსების პირველივე დღიდან არის სალონის მიერ გერმანულად გამოცემული თარგმანების მთავარი რედაქტორი. ასევე ეწევა მთარგმნელობით საქმიანობას. ნათარგმნი აქვს ქართული ლირიკის ნიმუშები (გალაქტიონ ტაბიძე, რატი ამაღლობელი). 2010 წლიდან ქართული ლიტერატურის საღამოები მიჰყავს წიგნის საერთაშორისო ფესტივალებზე ფრანკფურტსა და ლაიფციგში. მანანა თანდაშვილთან ერთად გერმანიაში გამოსცა ქართველი მწერლების ნაწარმოებები:

- Georgische Gegenwartsliteratur, Reichert Verlag, Wiesbaden, 2010
- Techno der Jaguare, Frankfurter Verlagsanstalt, Frankfurt a/M, 2012
- Der Geschmack von Asche – Erzählband von Beso Chwedelidze, Literaturverlag Leipzig, 2013

საზოგადოებრივი მოღვაწეობა [რედაქტირება | წყაროს რედაქტირება]

იოსტ გიპერტს ჰყავს მეუღლე - ენათმეცნიერი, ინდოლოგი, პროფესორი სონია გიპერტ-ფრიცი.

Йост Гипперт

Йост Гипперт (1956 жылдың 12-ші наурызы күні бұрынғы Винц-Нидервенигерн, қазіргі Хаттинген қаласында дүниеге келген) — неміс лингвисті, кавказтанушы, Франкфурт қаласындағы Гете атындағы Франкфурт университетінің эмперикалық лингвистика институтының салыстырмалы тіл білімі кафедрасының профессоры.

Кәсіби шығармашылығы [өңдеу]

Гипперт 1972 жылы Германиядағы Эссен қаласындағы Лейбниц гимназиясын тамамдаған. 1972-1977 жылдары Марбург пен Берлин еркін университеттерінде оқып, Индология, жапонтану, қытайтану және салыстырмалы тіл білімі салаларын меңгеріп, 1977 жылы үндіеуропа тілдерінің синтаксистік жүйесін қалыптастыру жолындағы зерттеулері үшін ғылым докторы атағын алады.

1977-1990 жылдары аралығында Берлин, Вена және Зальцбург қалаларындағы университеттерде ғылыми қызметкер ретінде дәрістер жүргізген. Шығыс Компьютерлік Тіл білімінің ғылыми ассистенті ретінде 1991 жылы армян және грузин тілдеріндегі иран тілінің кірме сөздері туралы диссертациялық зерттеулерін Бамберг университетінде жүргізген. 1994 жылдан бастап Франкфурт қаласында Гете атындағы Франкфурт университетінде салыстырмалы тіл білімінен дәрістер бере бастады.

Ол 1996 жылдан бері Геллат Ғылым Академиясының (Грузия) және 2007 жылдан бері Берлин-Бранденбург Ғылым және гуманитария Академиясындағы “Тіл” бөлімінің мүшесі. 1997 жылы Грузия, Тбилиси қаласындағы Сулхан-Саба Орбелиани университетінде құрметті профессоры, 2009 жылы Тбилисидегі Иванэ Джавахишвили атындағы университеттің құрметті докторы және 2013 жылы Грузия, Батумидағы жоғары оқу орындарының құрметті докторы атақтары берілді.

Гипперт салыстырмалы тіл білімінің профессоры болғандықтан, зерттеулерінің басым бөлігі үндіеуропа тілдерін және оның тарихы мен этимологиясын, сонымен қатар кавказ тілінің жалпы лингвистикалық типологиясын жүйелеуге бағытталды. Кавказ тілін үйренуінің нәтижесінде осы саладағы көптеген халықаралық ғылыми зерттеу жобалары оның басшылығымен жүргізілді. Оның зерттеулері тарихи лингвистикаға, типологиялық лингвистикаға, электрондық қолжазбалар анализіне негізделеді.

Сандық гуманитарлық ғылымы [өңдеу]

TITUS, ARMAZI, GNC және LOEWE [өңдеу]

Гипперт TITUS жобасының (үндігерман жазуы және тілінің сөздігі) негізін қалаушы және жетекшісі. 1987 жылы құрылғаннан бастап, үндіеуропа және басқа көршілес тілдер жайлы қолжетімді мәліметтерді жинақтау және зерттеу осы жобаның мақсатына айналды.

1999 жылы ол Кавказ тілдері туралы толық мәліметтерді жинақтауға бағытталған ARMAZI жобасын (Кавказ тілдері және мәдениеті: электрондық құжаттама) қолға алды. Бұл жоба Грузия Ұлттық Корпусына берілді.

2010 жылдан бері Гессен штатында Сандық гуманитарлық ғылыми орталығының кешенді өңдеу және мәтіндік корпус сараптама бөлімінің меңгерушісі болып қызмет атқарады, бұл: ғылым мен экономика салаларын дамытудағы федералдық заң бұзушылықты анықтау аясында жүргізілетін жоба (LOEWE жобасы). Бұл орталық Гете атындағы университет пен Дармштад Техникалық университетінің ынтымақтастығының, сонымен қатар Франкфурттағы Гете мұражайының көмегінің нәтижесінде құрылған болатын.

Электрондық қолжазбалар талдауы [өңдеу]

1990 жылы Гипперт шығыстық қолжазбаларды қолжетімді сандық жобасы бойынша зерттеу жүргізілді. Оның мысалы ретінде Берлин Турфан жинағының Тохарлар қолжазбасы мен Синай тауында табылған кавказ-албан қолжазбаларын редакциялағанын атап кетуге болады. Сондай-ақ ол 2009 жылы Гамбург университетінің «Қолжазбалар мәдениеті» зерттеушілер тобына шақырылған ғалымдардың бірі болды. Ол «Қолжазбалар мәдениетінің энциклопедиясы» мен «Шығыстық қолжазбаларының салыстырмалы зерттеуі» еңбектерін салыстырған ғалымдар қатарында болған Петра Капперт Фэллоу ретінде 2013 жылы жазда Гамбург университетіне тағы да барып қайтты.

Йост Гипперт

Йост Гипперт (нем. *Jost Gippert*; 1956-жылдын 12-март күнү мурунку Винц-Нидервенигерн, азыркы Хаттинген шаарында дүйнөгө келген) - Ал немис лингвисти, кавказтаануучусу, Франкфурт шаарындагы Гете атындагы Франкфурт университетинин эмпирикалык лингвистика институтунун салыштырмалуу тил илими кафедрасынын профессору.

Кесиби, чыгармачылыгы [оңдоо | булагын оңдоо]

Гипперт 1972-жылы Германиядагы Эссен шаарындагы Лейбниц гимназиясын аяктаган. 1972-1977 жылдары Марбург менен Берлин эркин университеттеринде окуп, индология, японтаануу, кытайтаануу жана салыштырмалуу тил илими тармактарын аяктап, 1977-жылы индоевропа тилдеринин инфинитивдик калыптандыруу синтаксиси боюнча эмгеги үчүн философия илиминин доктору болду. 1977-1990 жылдары Берлин, Вена жана Зальцбург шаарларындагы университеттерде илимий кызметкер катары лекцияларды окуган. Чыгыш Компьютер Тил билиминин илимий ассистенти катары 1991-жылы Бамберг университетинде армян жана грузин тилдериндеги иран тилинен кирген сөздөрү тууралуу доктордук диссертацияларын жүргүзгөн. 1994-жылдан баштап Франкфурт шаарында Гете атындагы Франкфурт университетинде салыштырмалуу тил илиминен сабак бере баштады. Ал 1996-жылдан бери Геллат Илимдер Академиясынын (Грузия) жана 2007-жылдан бери Берлин-Бранденбург Илимдер жана гуманитария Академиясындагы «Тил» бөлүмүнүн мүчөсү. 1997-жылы Грузиянын Тбилиси шаарындагы Сулхан Саба Орбелиани университетинде ардактуу профессору, 2009-жылы Тбилисидеги Иванэ Джавахишвили атындагы университеттин ардактуу доктору жана 2013-жылы Грузия, Батумидеги Шота Руставели атындагы жогорку окуу жайынын ардактуу доктору атактары берилди. 1994–жылы Й. Гипперт салыштырмалуу тил илиминин профессору болгондон соң, индоевропа тилдери, алардын тарыхы жана этимологиясы менен катары кавказ тилине жана жалпы лингвистикалык типологиясына багыт алды. Учурда Й. Гипперт Компьютердик лингвист да катарында 1987-жылы түзүлгөн байыркы индоевропа жана кавказ тилдеринин биринчи булактары камтылган ТИТУС проектин жетектөөдө.

Сандык гуманитардык илими [оңдоо | булагын оңдоо]

TITUS, ARMAZI, GNC жана LOEWE [оңдоо | булагын оңдоо]

Гипперт 1987-жылдан бери, байыркы индогерман тилдерин жана аларга коңшу идиомаларды өткөрүү каражаттарынын толукталган сандык (дигиталдык) даярдоосу учун негизделген TITUS проектинин негиздөөчүсү жана жетекчиси. 1999-жылы ал Кавказ тилдери тууралуу толук маалыматтарды чогултууга багытталган ARMAZI проектин (Кавказ тилдери жана маданияты: электрондук документация) колго алды. Бул проект Грузия Улуттук Корпусуна берилди. 2010-жылдан бери Гессен жеринде Сандык гуманитардык илимий орчундуу жеринин оңдоо жана пайда болуусуна умтулган бөлүмүнүн жетекчиси болуп кызмат аткарады, бул: илим менен экономика артыкчылыгын өнүктүрүү максатында түзүлгөн проектин (LOEWE) жетектеген (Гете атындагы жана Дармштадт Техникалык университеттеринин Франкфурттагы Гете музейи менен бирге курулган проекти).

Электрондук колжазмалар анализи [оңдоо | булагын оңдоо]

1990-жылы Гипперт чыгыштык колжазмалардын сандык проектин жүргүздү. Анын мисалы катары Берлин Турфан жыйнагынын Тохарлар колжазмасы менен Синайда табылган кавказ-албан колжазмаларын редакциялаганын атап кетүүгө болот. Ушундай эмгектери учун 2009-жылы Гамбург университетинин «Колжазмалар маданияты» илимий тобуна чакырылган. Ал «Азия жана Африка колжазмаларынын маданиятынын энциклопедиясы» менен «Чыгыштык колжазмаларынын салыштырмалуу изилдөөсү» иштеринин катышуучусу катары болгон Петра Капперт Фэллоу иретинде 2013-жылы жазда Гамбург университетине да барган.

Jost Gippert

Jost Gippert ([ˈjoːst ˈɡɪpˌpɛt]; amezaliwa tar. 12 Machi mwaka 1956 katika Winz-Niederwingen, sasa: Hattingen, Ujerumani) ni mwanaisimu mjerumani na mwanamaarifa wa Caucasus. Yeye ni profesa kwa isimu ya mlingo katika chuo kikuu "Johann-Wolfgang-Goethe", Frankfurt.

Wasifu [hariri | hariri chanzo]

Mwaka wa 1972 alihitimu masomo ya sekondari katika "Leibniz-Gymnasium", katika mji wa Essen-Altenessen. Tangu 1972 mpaka 1977 alijifunza isimu wa mlingo, usayansi wa India, usayansi wa Japan na usayansi wa China katika chuo kikuu Marburg na chuo kikuu huru Berlin. Baada ya masomo aliupata udaktari wa Falsafa (Ph.D.) kwa kazi yake kuhusu "Syntax of infinitival formations in the Indo-European languages". Tangu 1977 mpaka 1990 alifanya kazi nyingine kama mwanamaarifa na alifanya madarasa katika Berlin, Vienna na Salzburg. Mwaka wa 1991, alipofanya kazi kama mwanamaarifa kwa isimu ya mashariki ya kompyuta, yeye alifanya habilitation katika chuo kikuu mji wa Bamberg kwa kazi yake kuhusu "Iranian loanwords in Armenian and Georgian". Jost Gippert afundisha isimu ya mlingo katika chuo kikuu "Johann-Wolfgang-Goethe", Frankfurt, tangu 1994. Tangu 1996 yeye ni mwanachama mgeni wa "Gelati Science Academy" (Georgia). Tangu 2002 yeye ni mwanachama wa "Tufankommission"; na tangu 2007 ni mwanachama wa Katikati "Lugha" ya Chuo cha Sayansi Berlin-Brandenburg (Berlin-Brandenburg Science Academy). Mwaka wa 1997 aliteuwa profesa wa heshima katika chuo kikuu "Sulkhan Saba Orbeliani", mji wa Tbilisi (Georgia), na 2009 aliteuwa udaktari wa heshima katika chuo kikuu "Ivane Javakhishvili", mahali sawasawa. Na mwaka wa 2013 aliteuwa udaktari wa heshima katika chuo kikuu "Shota Rustaveli", mji wa Batumi (Georgia). Kazi zake muhimu kama profesa kwa isimu ya mlingo katika Frankfurt, licha ya uchunguzi wa lugha za Kihindi-Kiulaya na mgawanyiko jenerali wa lugha, ni uchunguzi wa lugha za Caucasus. Miradi mingine ya kimataifa imefanyiwa chini ya usimamizi wake. Jost Gippert anatawala mradi wake "TITUS" kama mwanaisimu wa kompyuta tangu mwaka 1987. Mradi "TITUS" wana shabaha kubomba madata ya nakala ya lugha za Kihindi-Kiulaya. Uchunguzi muhimu wa Jost Gippert ni isimu ya mlingo na kihistoria, mgawanyiko ya lugha, electronic text corpora, multimedia language documentation na electronic manuscript analysis.

Jost Gippert

Jost Gippert [ˈjoːst ˈɡɪpˌpɛt] (12 adar, 1956 li Winz-Niederwenigern, niha Hattingen, Elmanya) zimanzanêkî elman û kafkasolog, Profesorê zimannasiya berawirdî li Enstîtuya Zimannasiya Empîrîk di Zanîngeha Johann Wolfgang Goethe Frankfurt/Mainê (Elmanya) de û nivîskar e.

Kesayetî [biguherîne]

Li sala 1972an li Lîseyê Leibnizê di Essen-Altenessenê de xwend. Ji sala 1972an heta 1977an Zimannasiya Berawirdî, Hindoloji, Japonoloji û Sînolojî di Zanîngehên Marburg û Berlinê (Zanîngeha Azad) de qedand. Piştî qedandina xwendinê xwe li sala 1977an, bi karê xwe li ser "Hevoksazîya Pêkanîna Raderê di Zimanên Hind-Ewropayî de" Pileya Doktorîyê Fîlozofî girt. Ji 1977an heta 1990an di Zanîngehên Berlîn, Vîyana û Salzburgê de li cihên cuda wekî Zanyar û Alîkarê Zanîngehê û herwekî Wezîfedarê Lêkolînê û Zanîngehê xebitîya. Li sala 1991an wekî alîkarê lêkolînê zimannasiya kompûtirê ji bo rojhilatzanî di Zanîngeha Bambergê de bi karê xwe li ser "Bêjeyên Dêyn yê Êraniyê di Ermenîkî û Kafkaskîyê de" Pileya Profesorê girt. Jost Gippert ji 1994an virva di Zanîngeha Johann Wolfgang Goethe Frankfurt/Mainê de Zimannasiya Berawirdî dielimînê. Ji sala 1996an virva Endamê Derveyê Akademiya Zanistiyên ya Gelatî (Gurcîstan), ji sala 2002an virva Endamê Komîsyona Turfanê û ji 2007an virva Endamê Navenda "Ziman" li Akademiya Zanyariya Berlin-Brandenburgê ye.

Li sala 1997an ji aliyê Zanîngeha Sulkhan Saba Orbeliani li Tîflîsê (Gurcîstan), wek Profesorê Rêzdar, li 2009an ji aliyê Zanîngeha Ivane Javaxişvili wek Doktorê Rêzdar, li sala 2013an ji aliyê Zanîngeha Şota Rûstavêlî li Batûmê (Gurcîstan) wek Doktorê Rêzdar hat dîyarkirin.

Naveroka giraniya herêmên karê wî, ji veguhêztina wî wek Profesorê Zimannasiya Berawirdî di Zanîngeha Johann Wolfgang Goethe Frankfurt/Mainê de ji sala 1994an virva, ji bo Zimanên Hind-Ewropayî û Dîroka wan û Tîpolojîya Gelemperî û her weha Zimanên Herêmên Kafkasyayê ku, di dema dawî de, Projeyên Hevkarîyên cuda yê navneteweyî bi bin derhêneriya wî da terxan dike. Wekî Zimannasê Kompûtirê Projeya TITUSê ku daneyên bingehîn li niwîsên zimanên Hind-Ewropayî û zimanên der û doru wanên kevnar, li derbasî daneyên elektronîk kirin armanca wê ye, ava kir û ji sala 1987an virva birêvedawe. Naveroka giraniya herêmên lêkolînên wî Zimannasiya Berawirdîya Dîrokî, Tîpolojîya Zimên, Korporayê Elektronîk, Belgedanka Zimên yê Multîmedya, Dahûrîna Elektronîk ji bo Destnivîsên.

Digital Humanities [biguherîne]

TITUS, ARMAZI, GNC û LOEWE [biguherîne]

Jost Gippert avaker û birêveberê ya projeya TITUSê (Thesaurus Indogermanischer Text- und Sprachmaterialien) ye ku, daneyên bingehîn li niwîsên zimanên Hind-Ewropayî û zimanên der û doru wanên kevnar, li derbasî daneyên elektronîk kirin armanca wê ye (ji 1987an virva). Wî di sala 1999an de dest bi projeya ARMAZI (Kaukasische Sprachen und Kulturen: Elektronische Dokumentation - Ziman û Çandên Kafkasyayê: Belgedanka Elektronîk). Jost Gippert ji 2010an virva naveroka giraniya "Digital Humanities Hessen" di çarçoveyê LOEWE ya Herêmên Hessen de (Projeyekê hevkarê Zanîngeha Frankfurtê bi Zanîngeha Teknîkîya Darmstadt û Sazûmanê bilînda Elmanîyê Azad/Muzeya Frankfurt Goethe) bervêdawe.

დოსტ გიპერტი

- მუშებურა ჯოხო: Jost Gippert
- დობ. თარიხი: 12 მირკანი, 1956 წანა

ბიოგრაფია

დოსტ გიპერტი დიბადუ 1956 წანაში 12 მირკანის ალმანაში ნოლა ნიდერვენიგერნის. 1972-1974 წანაფეს მარბურგიში უნივერსიტეს, ეღო 1974-1977 წანაფესთი ბერლინიში ოხომქვინერი უნივერსიტეს ელონზიმაფონი ნენამქინაჯობა, ჟაპონოლოგია, სინოლოგია, ჰინთოლოგია, ხოლოთი სლავისტიკა, გერმანისტიკა დო კლასილური ფილოლოგია იკითხუ.

1977 წანას ჰამო არ თეზი ნჯარუ დორტუნ: „ჰინდოგერმანული ნენაფეს ინფინიტიური კონსტრუქციეფეში სენტაქსიშენი“. 1977 წანაშენდონი ბერლინიში ოხომქვინერი უნივერსიტეში მადულდე რენ. 1982-1983 წანაფეს ვანაში უნივერსიტეს ქორთული, თოსარული დო ინდოგერმანული ნენაფეში სენტაქსიშენი დერსეფე მენაფტუ დორენ.

1983 წანას ავუსტურიაში მქინაჯეფეში აკადემიაში ქარსული კომიტეს იჩალიშამტუ, აინი ორას ზალცბურგიში უნივერსიტეში სლავისტიკა დო ელონზიმაფონი ნენამქინაჯობაში ენსტიტუტეფეს დერსეფე მენაფტუ. 1984 წანას ჰემუქ ხოლოთი ქოგაქთუ დორტუნ ბერლინიში ოხომქვინერი უნივერსიტეს დო 1990 წანაშაქის ასისტანი პროფოსორიში დულდა ვუ დორტუნ. 1990 წანას ჰემუქ ბამბერგიში უნივერსიტეს ირანისტიკაში ქაკულტეს ქოგოჭკუ ოჩალიშუს, 1991 წანასთი მუში მაჟურანი თეზი დოჯარუ ქორთული ნენას სუმენური დო ქარსული ეცხალაფეშენი. 1994 წანას მაინიშ ქრანკტურტიში უნივერსიტეში ელონზიმაფონი ნენამქინაჯობაში უნივერსიტეში თიგემჩანუ დივუ დორენ დო ჰანდლაშაქის ჰექ იჩალიშამს დორენ. 2007 წანაშენდონი ქრანკტურტიში გოეთეში უნივერსიტეში სენატორი რენ. დოსტ გიპერტი რენ 200-შენ დილო მქინაჯური გამოქუმუში ავტორი.

ენტერესეფე

დოსტ გიპერტი ელონზიმაფონი ნენამქინაჯობაში სპესიდალისტი რენ. ჰედაში მქინაჯური ენტერესეფემა ნენაფეში ჩქვადოქქვა ოჯალეფე ამულუნ. ჰემუქ ჰინთავრუპული ნენაფეში ელექტრონური თესარუსიში ოხენუშენი დილო წანაფეს იჩალიშუ დორენ დო ჰამუშენი დილო ნენაფეში მეთინური ვერიტაბანი ხენერი ულუნ დორენ.

დოსტ გიპერტის გოლახთიმერი ოშწანურაში 80-ონი წანაფეს კაქკასიური ნენაფეში ნჯელა ავუ დორტუნ. ჰემუქ მჯევეში, ოშქენანი დო აღანი ქორთული, შონური, მარგალური დო ლაზური, აფხაზური, ადიღური დო ქაბარდაული, წოვა-თუშური, ჩეჩენური, უდიური დო ხუნძური ნენაფეში ჟინ დილო წანაფეს იჩალიშუ დორტუნ. გიპერტიქ აღმანური ნენაშა გოქთუ დო დორუმეფე უხენუ დორტუნ გიორგი კლიმოვიში სუფარას „კაქკასიური ნენამქინაჯობაში ამახთიმონი“ (1993).

ოჯალური ხალი

დოსტ გიპერტის უყონუნ ჩილი - ნენამქინაჯე, ჰინთოლოჟი, პროფოსორი სონდა გიპერტ-ფრიცი.

ໂຍສຕ໌ ກິບເພີດ

ໂຍສຕ໌ ກິບເພີດ (ເຢຍລະມັນ: Jost Gippert, ສຽງອ່ານ ['joːst ɡɪpˈt]) (ເກີດເມື່ອວັນທີ່ 12 ມີນາ, ຄ.ສ. 1956 ທີ່ ວິນສ໌-ນິເດີເວນິເກິນ, ຄັ້ງນີ້ແມ່ນນະຄອນ ຮັດທິງເງນ ປະເທດເຢຍລະມັນ) ເປັນນັກພາສາສາດຊາວເຢຍລະມັນ ນັກວິຊາການ ພາສາຄໍເຄຊັດ ແລະສາດສະດາຈານວິຊາພາສາສາດປຽບທຽບຂອງຄະນະດ້ານປະສົບການທີ່ມະຫາວິທະຍາໄລ ແຟງເພີດ (Goethe-Universität Frankfurt) ນອກຈາກນັ້ນຍັງມີວັນນະກຳເປັນຈຳນວນຫຼາຍ.

Jost Gippert

Jost Gippert (pronuntiatur [ˈjoːst ˈɡɪpˈɛt] lingua Germanica, natus Hattingae, eo tempore Winz-Niederwenigern die 12 Martii 1956) est linguista, caucasiologista, auctor et Professor Germanicus linguisticae comparativae in instituto linguisticae empiricae universitatis Francofurtensis docens.

Vita professionalis [recensere | fontem recensere]

Educatione scholari in Gymnasio Leibnitii Assindiae confecta Gippert studuit linguisticae, indologiae, iaponologiae et sinologiae ex anno 1972 ad 1977 in universitate Marpurgensi et in libera universitate Berolinensi. Tunc impetravit laureatem doctoralem conscripto opere de linguorum indoeuropaeorum syntaxi constructionum infinitivi. In annis 1977 - 1990 scientiarum adiutoris munere functus est docuitque in universitate libera Berolinensi, Vindobonensi et Salisburgensi. Cum esset indagator subsidiarius linguisticae computariae anno 1991 in universitate Bambergensi titulum professoris adeptus est in scribendo opere de quaestione Iranorum vocabulorum, quae lingua Armenia linguaque Georgiana continentur. Gippert docebat linguisticam comparativam universitate Goethe Francofurtensis ex anno 1994. Praeterea est socius academiae scientiarum Gelati (Georgiae) ex anno 1996 et factionis "Lingua" academicae scientiarum et Humanitatis Berolinensis et Brandenburgensis ex 2007. Anno 1997 nominatus est professor honoris causa universitatis Sulkhan Saba Orbeliani Tiphlii, Georgiae. Tum anno 2009 factus est doctor honoris causa universitatis Ivane Iavakhisvili, Tiphlii et universitatis Siota Rustaveli in urbe Batumi Georgiae anno 2013. Dum esset professor linguisticae comparativae, maximam partem studiorum Gipperti occupabant linguae indoeuropaeae earumque et historia et etymologia atque typologia linguistica generalis imprimisque Studium linguarum caucasicarum. Eius impensa pro caucasiologia contigit complures inceptorum internationalium caucasiologicorum perficere Gipperto duce. Gippert maxime deditus est studiis linguisticae comparativae historicae, typologiae linguarum, corporum electronicorum, documentationi linguarum multimediali et analysei electronicae manuscriptorum.

Humanitates Digitales [recensere | fontem recensere]

TITUS, ARMAZI, GNC and LOEWE [recensere | fontem recensere]

Gippert est auctor praesaeque TITUS propositi (Thesaurus indoeuropaeorum textuum utensiliumque sermonum). Cuius consilium indagandi est accedere electronice ad copias linguarum indoeuropaeorum et vicinorum populorum litteris reconditas. Anno 1999 coepit ARMAZI inceptum (conscriptio digitalis linguarum cultusque caucasici), quo temptavit colligere materias linguarum caucasicarum. Eo incepto factum est corpus linguisticum Georgicum nationalis (GNC). Ex anno 2010 Gippert praeerat factioni indagationis cuidam de humanitatibus digitalibus quae vocatur "Humanitates Digitales Hassiae: Analysis et perfectio corporum linguisticorum litteras continens". Illa factio particeps est LOEWE (congressus civitatis foederati cultui excellentiae scientiarum et oeconomicae dedicatus).

Analysis manuscriptorum electronica [recensere | fontem recensere]

Anno 1990 Gippert versatus est in codicis orientalibus manuscriptis, quos temptavit electronicae diffundere variis inceptis. Praeterea edidit scripta caucasica, e. g. palimpsestos Caucasicas Albanicas repertas Sinai monte. Anno 2009 erat indagator hospitalis congressus scientiarum qui vocatur "Culturae Manuscriptorum" in universitate Hamburgensi. Tunc aestate anni 2013 iterum visitavit eam universitatem comes societatum Petrae Kappert, cum interesset confectioni "Encyclopaediae Culturalium Manuscriptorum" et libri "studia comparativa Manuscriptorum orientalium".

Josts Gipperts

Josts Gipperts dzimis 1956. gada 12. martā, Vinc-Nīdervienigernā, mūsdienu Hattingenā. Viņš ir vācu lingvists, kaukazologs, autors un salīdzinošās valodniecības profesors Empīriskās valodniecības institūtā Gētes universitātē Frankfurtē.

Profesionālais dzīvesgājums [labot šo sadaļu | labot pirmkodu]

1972.g. Gipperts absolvēja Leibnīcas ģimnāziju (Vācijā) Esenē, Vācijā. No 1972. līdz 1977.g. viņš studēja salīdzinošo valodniecību indoloģiju, Japānas studijas un Ķīnas studijas Mārburgas universitātē un Berlīnes Brīvajā universitātē. 1977.g. viņš ieguva doktora grādu, savā disertācijā pētot darbības vārdu nenoteiksmes formu veidošanu indoeiropiešu valodās. No 1977. līdz 1990.g. viņš strādāja par zinātnisko līdzstrādnieku un docētāju vairākās universitātēs: Berlīnē, Vīnē un Zolzburgā. 1991.g., paralēli darbam par zinātnisko asistentu austrumu datorlingvistikā, viņš ieguva habilitētā doktora grādu Bambergas Universitātē. Disertācijas pētījums bija veltīts irāņu valodas aizguvumiem armēņu un gruzīnu valodā.

Kopš 1994.gad Gipperts pasniedz salīdzinošo valodniecību Gētes universitātē Frankfurtē. Viņš ir Gruzijas Zinātņu akadēmijas loceklis kopš 1996.g., kā arī Berlīnes-Brandenburgas Zinātņu un mākslu akadēmijas Valodas centra loceklis kopš 2007.g.

1997.g. viņam tika piešķirts Sulhanas Saba Orbeliani universitātes Goda profesora tituls Tbilisi, Gruzijā; 2009.g. prof. Gipperts kļuva par Ivane Džavahišvili universitātes Goda doktoru (arī Tbilisi), kā arī 2013.g. par Šota Rustaveli universitātes (Batumi, Gruzija) Goda profesoru.

Kopš Gipperts kļuva par salīdzinošās valodniecības profesoru, viņa pētniecisko interešu lokā ir indoeiropiešu valodas, to vēsture un etimoloģija, kā arī vispārējās valodniecības tipoloģija, īpaši Kaukāza valodu studijas. Pateicoties viņa interesei par Kaukāza valodām, viņa vadībā tika īstenoti vairāki starptautiski pētniecības projekti. Viņu interesē vēsturiskā valodniecība, valodniecības tipoloģija, digitalizētie valodas korpusi, multimediju valodas un digitalizēto rokrakstu analīze.

Digitālās humanitārās zinātnes [labot šo sadaļu | labot pirmkodu]

TITUS, ARMAZI, GNC un LOEWE [labot šo sadaļu | labot pirmkodu]

Gipperts ir TITUS (Tēzaura indogermāņu teksti un mutvārdu valoda) projekta izveidotājs un vadītājs. Šis projekts tika aizsākts 1987.g., un tā mērķis ir padarīt digitāli pieejamus tekstuālos materiālus no dažādām indoeiropiešu un tām radniecīgām valodām. 1999.g. viņš aizsāka ARMAZI projektu (Kaukāza valodas un kultūras: elektroniskā dokumentācija), kura mērķis ir apkopot plašu materiālu par Kaukāza valodām. Šo projektu atbalstīja Gruzijas Nacionālais korpus.

Kopš 2010.g. Gipperts vada valodniecības centru ar nosaukumu "Digitālās humanitārās zinātnes federālajā zemē Hesēnē: Tekstuālā korpusa integrālā apstrāde un analīze", kas ietilpa "Federālajā Zinātniskās attīstības un ekonomiskās izcilības stiprināšanas" projektā. Šis centrs sadarbojas ar Gētes Universitāti Frankfurtē un Darmštates Tehnisko universitāti, to daļēji atbalsta arī Gētes muzejs Frankfurtē.

Jost Gippert

Jost Gippert (tarimas vokiečių k.: [ˈjoːst ˈɡɪpˈɛt]; gimė kovo mėn. 12, 1956 Winz-Niederwenigern, dabar Hattingen), vokiečių kalbininkas, kaukazistas, Frankfurto prie Maino Goethe's universiteto Empirinės kalbotyros instituto lyginamosios kalbotyros profesorius.

Biografija [taisyti | redaguoti kodą]

1972 m. Gippertas baigė Leibnizo gimnaziją Essene, Vokietijoje. 1972–1977 m. Marburgo universitete ir Berlyno laisvajame universitete studijavo lyginamąją kalbotyrą, indologiją, japonologiją ir sinologiją. 1977 m. už darbą apie indoeuropiečių kalbų infinityvinių konstrukcijų sintaksę jam buvo suteiktas filosofijos mokslų daktaro laipsnis. 1977–1990 m. buvo Berlyno, Vienos ir Salzburgo universitetų mokslinis bendradarbis ir docentas. Būdamas Bambergo universiteto kompiuterinės orientalistikos mokslinis asistentas 1991 m. apgynė habilitacijos darbą apie iranėnų kalbų skolinius armėnų ir gruzinų kalbose.

Nuo 1994 m. Gippertas yra Frankfurto prie Maino Goethe's universiteto lyginamosios kalbotyros profesorius. Nuo 1996 m. Gelati Mokslų akademijos (Gruzija) narys, nuo 2002 m. Berlyno-Brandenburgo Mokslų akademijos Turfano komisijos, nuo 2007 m. skyriaus „Kalba“ narys. Nuo 1997 m. Gippertas yra Sulchan-Sabos Orbelianio universiteto (Tbilisis, Gruzija) garbės profesorius, nuo 2009 m. Tbilisio Ivanės Džavachišvilio universiteto garbės daktaras, nuo 2013 m. Šota Rustavelio universiteto (Batumis, Gruzija) garbės daktaras.

Pagrindinės Gipperto mokslinių tyrimų sritys: indoeuropiečių kalbotyra, istorinė-lyginamoji kalbotyra, etimologija, bendroji kalbotyra, kalbų tipologija, tekstynų lingvistika, kalbų dokumentacija daugialypėje terpėje, elektroninis rankraščių tyrimas. Išskirtinį dėmesį skiria Kaukazo kalboms, yra inicijavęs ir vadovavęs daugeliui tarptautinių mokslinių projektų.

Digital Humanities [taisyti | redaguoti kodą]

TITUS, ARMAZI, GNC ir LOEWE [taisyti | redaguoti kodą]

Gippertas yra TITUS project (Indoeuropiečių kalbų ir tekstų tezauras) įkūrėjas (1987) ir vadovas. Projekto tikslas yra padaryti prieinamą skaitmeninę visų indoeuropiečių ir joms kaimyninių kalbų tekstų bazę. 1999 m. inicijavo ARMAZI projektą (Caucasian Languages and Cultures: Electronic Documentation), kurio tikslas buvo surinkti visų Kaukazo kalbų medžiagą. Iš šio projekto 2012 m. radosi Nacionalinis gruzinų kalbos tekstynas (Georgian National Corpus, GNC). 2011–2014 m. Gippertas vadovavo Vokietijos Heseno žemės mokslo tyrimų programos Landes-Offensive zur Entwicklung Wissenschaftlich-ökonomischer Exzellenz (LOEWE (projektas)) skaitmeninės humanitarikos centrui Digital Humanities Hessen: Integrated Processing and Analysis of Text-based Corpora, kuriame bendradarbiavo Frankfurto prie Maino Goethe's universitetas ir Darmstadto techninis universitetas bei Laisvasis vokiškasis rėmimo fondas, Frankfurto prie Maino Goethe's muziejus.

Electronic manuscript analysis [taisyti | redaguoti kodą]

Ypatingą dėmesį Gippertas skiria Azijos rankraščių skaitmeninimui, pvz., Berlyno Turfano kolekcijos tocharų kalbos rankraščiams ir Sinajaus kalne rastiems Kaukazo albanų kalbos palimpsestams. 2009 m. buvo vizituojantis Hamburgo universiteto mokslinės grupės „Manuskriptkulturen“ mokslininkas. Kaip Hamburgo universiteto Petra Kappert Fellow 2013 m. dalyvavo rengiant Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa ir vadovą Comparative Oriental Manuscript Studies: An Introduction.

იოსტ გიპერტ

- ჟახე ი გუპარ _ იოსტ გიპერტ
- ლითუალ ლადელ _ 12 მარტ, 1946 წ

იოსტ გიპერტიმ ლირდე

იოსტ გიპერტ ენთაჟან 1946 ზაჟიმ 12 მარტს გერმანიაშ ეშხუ-ეშხუ ქალქს უინც ნიდერჟენიგერს. 1962 ი 1964 წაარჟი მარბურგიმ უნიჟერსიტეტიცა ი 1964 ი 1967 წაარჟი ბერლინიშ თაჟისუფალ უნიჟერსიტეტიცა ითჟირდა შედარებით ენათმეცნიერებას, იაპონოლოგიას, სინოლოგიას, ინდოლოგიას, ადამდ სლავისტიკას, გერმანისტიკას ი კლასიკურ ფილოლოგიას. 1967 წადსა ენლეჟე დისერტაცია თემაჟი: „ინფინიტიურ კონსტრუქციოლე სინტაქსი ინდოგერმანულ ნინარისგა“. 1967 წაუნლჟე ლი თაჟისუფალ უნიჟერსიტეტიშ თანამშრომელ. 1982 წაარჟი ვენაშ უნივერსიტეტიცა იჭჟიდილა ლექციოლს ქართულიშ, თოხარულიშ ი ინდოგერმანულიშ სინტაქსი. 1983 ზაჟი ავსტრიაშ მეცნიერებათა აკადემიიშ ირანულ კომისიაი სგა ხეშდაბდა, პარალელურდ იჭჟიდიჟ ლექციოლს ზალცბურგიმ უნივერსიტეტიშ სლაჟისტიკიშ ი შედარებით ენათმეცნიერებიშ ინსტიტუტარისგა. 1984 ზაჟი სგაიდ ლეხტან ბერლინიშ თაჟისუფალ უნიჟერსიტეტს ი 1990 წათეჟა ხეშდაბ ასისტენტ-პროფესორდ. 1990 ზაჟი ხენქა ლადიდ ბამბერგიმ უნივერსიტეტიცა ხაშდაბ ირანისტიკიშ ფაკულტეტი. 1991 ზაჟი ენლეჟე მერმე დისერტაცია სომხურ ი ირანულ ნაშლებ სიტყვოლე ქართულიცა. 1984 ზაჟი ხენქა მათხუმიდ ხაგ მაინიშ ფრანკფურტიშ უნივერსიტეტიშ შედარებით ენათმეცნიერებიშ ინსტიტუტს ი ლადიდ ხოთხუმი. 2007 ზაჟი ხენქა ლი ფრანკფურტიშ გოეთემ ლაჟან უნივერსიტეტიშ სენატორ. იოსტ გიპერტ იორაშირჟი მეტ სამეცნიერო ნაირიშ ფუსდ ლი.

ინტერესები

იოსტ გიპერტ შედარებით ენათმეცნიერებიშ სპეციალისტ ლი. მიჩა მეცნიერულ ინტერესოლე სფერო მოიცავს მოშ-მოშ (ნახუნცერ) ნინრე ოჯახანარს. ეჯი ფიშირ ზაჟი ხეშდაბ ინდოგეროჟულ ნინრე ელექტრონულ თეზურუსიშ ლისეიჟი ი აღ მიზანშჟი ფიშირ ნინიშ ტექსტურ მონაცემოლე ბაზა ხარ ლესეჟე.

იოსტ გიპერტ ჟა მეჩლე საუკუნეშ ოშთხუერჟემდ წაარხენქა აშყად ინტერესთეიცა კავკასიურ ნინარშჟი. ფიშირ წას ხეშდაბ ჯჟინელ, ნენსგაშ ი მახე ქართულიცა, ლუშნუიცა, ლუზნუიცა ი ლაზურიცა, აფხაზურიცა, ადიღურიცა ი ყაბარდოულიცა, წოჟა-თუშურიცა, ჩეჩნურიცა, უდიურიცა, ხუნძურიცა. გერმანულდ ათთარგმე ი კომენტარარ ლახბე კლიმოჟიშ ლაირს „კაჟკასიურ ენათმეცნიერებიშ შესავალ“ (1993).

პირადი ცხოვრება

იოსტ გიპერტს ხორი ხეხჟი _ ენათმეცნიერ (ნინრემეცარ), ინდოლოგ, პროფესორ სონია გიპერტ-ფრიც.

Jost Gippert

Jost Gippert (1956. március 12., Winz-Niederwenigern, ma Hattingen) német nyelvész és a kaukázusi nyelvek professzora. A Frankfurt am Main-i Goethe Egyetemen az összehasonlító nyelvészet és az empirikus nyelvészet profrrszora.

Életútja [szerkesztés]

1972-ben végzett a Leibniz Gimnáziumban Essen-Altenessenben. 1972-től 1977-ig összehasonlító nyelvészetet, indológiát, japanológiát és sinológiát tanult a Marburgi Egyetemen és Berlinben (Szabad Egyetem). A filozófia doktora címet egy *A főnévi igenevek képzésének szintakszisa az indogermán nyelvekben* című munkával szerezte meg. 1977-től 1990-ig különböző posztokat töltött be, mint tudós illetve főiskolai asszisztens valamint egyetemi lektor Berlinben, Bécsben és Salzburgban. A keleti számítógépes nyelvészet kutatási asszisztenseként habilitált 1991-ben a bambergi Otto Friedrich Egyetemen egy *az Iráni eredetű szavak az örmény és a grúz nyelvben* című munkával. Jost Gippert 1994 óta tanít összehasonlító nyelvészetet a Johann Wolfgang Goethe Egyetemen Frankfurt am Mainban.

Јост Гиперт

Јост Гиперт (германски: *Jost Gippert*; роден р. 12 март 1956 во Винц-Нидервенигерн, денес Хатинген, Германија) е германски научник и кавказиолог, писател и професор по споредбена лингвистика на Институтот за Емпирииска Лингвистика при Универзитетот Јохан Волфганг Гете во Франкфурт на Мајна.

Биографија [уреди | уреди извор]

Во 1972 година завршува средно училиште во гимназијата Лајбниц во Есен-Алтенесен, Германија. Од 1971 до 1977 студира лингвистика, индологија, јапонологија и синологија на универзитетот во Марбург и Берлин (Слободен универзитет Берлин). По студиите, во 1977, се стекнува со титулата доктор по филозофија со студијата за "Синтаксата на инфинитивно образување во индоевропските јазици". Од 1977 до 1990 работи како научник и држи предавања на универзитетите во Берлин, Виена и Салзбург. Како научен асистент за ориентална комјутерска лингвистика, докторира во 1991 на универзитетот во Бамберг со студијата за иранските заемки во ерменскиот и грузискиот. Од 1994 предава споредбена лингвистика на Универзитетот Јохан Волфганг Гете во Франкфурт на Мајна. Од 1996 е надворешен член на Академијата за науки во Гелати (Грузија), од 2002 е член на комисјата Турфан, а од 2007 член на центарот "Sprache" (Јазик) на Академијата за Науки во Берлин-Бранденбург. Во 1997 е именуван за почесен професор на Универзитетот Сулхан Саба Орбелиани во Тбилиси, во 2009 за почесен доктор на Универзитетот Иване Џавахишвили исто во Тбилиси и во 2013 за почесен доктор на Универзитетот Шота Руставели во Батуми (Грузија). Неговата работа не се сведува само на индоевропските јазици и лингвистичката типологија, туку и на јазиците од Кавказот. Неодамна исто така се започна со неколку кооперативски проекти под водство на Јост Гиперт. Комјутерскиот лингвист го води и проектот ТИТУС (започнат од самиот него во 1987 година), чија цел е електронски да се откријат примарни текстуални податоци понудени на индоевропските јазици и сродните на нив. Главни теми во неговите истражувања се историско-споредбениот метод, лингвистичка типологија, електронски корпус, документација на мултимедијалниот јазик и електронска анализа на манускрипти и ракописи.

იოსტ გიპერტი

იოსტ გიპერტი (* 12. მარტი 1956 ვინც-ნიდერვინიგერნი, ასეიანი ჰატინგენი) რე გერმანელი ნინაში მენცარი დო კავკასიოლოგი, მაინიში ფრანკფურტიში იოჰან ვოლფგანგ გოეთეში სახელობაში უნვერსტეტიში ემპირიული ნინაში მენცარობაში ინსტიტუტიში შედარებითი ნინაში მენცარობაში პროფესორი დო ავტორი.

ბიოგრაფია [რედაქტირაფა | წყუშ რედაქტირაფა]

1972 წანას იოსტ გიპერტიქ გათუ ლაიბნიციში სახელობაში გიმნაზია ესენი-ალტენესენს. 1972-1977 წანეფს გურაფლენდჷ შედარებითი ნინაში მენცარობას, ინდოლოგიას, იაპონოლოგიას დო სინოლოგიას მარბურგიში უნვერსტეტის დო ბერლინიში თავისფალი უნვერსტეტის. უმაღლესიში თებაში უკული 1977 წანას თეს ფილოსოფიაში დოქტორიში ხარისხი ქიმიანიჭეს თემაშე „ინფინიტიური კონსტრუქციეფიში სინტაქსი ინდოგერმანულ ნინეფს“. 1977 წანაშე 1990 წანაშე გიპერტი შხვადოშხვა ადგილეფს მუშენდჷ მუჭოთ მენცარი დო უმაღლესი სკოლეფიში ასისტენტი, თეში მუჭოთ უნვერსტეტიში ლექტორინი ბერლინს, ვენას დო ზალცბურგის. მუჭოთ აღმოსავლური კომპიუტერული ნინაში მენცარობაში მკვლევარი-ასისტენტიქენი, თექ სადოქტორი დისერტაცია (ჰაბილიტაცია) დეცუ 1991 წანას ბამბერგიში უნვერსტეტის თემაშე „ირანული ნასხეფი სიტყვეფი სომხურს დო ქორთულს“. 1994 წანაშე მოუნაფილი იოსტ გიპერტი შედარებითი ნინაში მენცარობას ოგურუნას მაინიში ფრანკფურტიში იოჰან ვოლფგანგ გოეთეში სახელობაში უნვერსტეტის. 1996 წანაშე მოუნაფილი თენა რე გელათიში სამენცარო აკადემიაში უცხოელი მაკათური; 2002 წანაშე რე ტურფანიში კომისიაში მაკათური დო 2007 წანაშე ბერლინი-ბრანდენბურგიში სამენცარო აკადემიაში ცენტრიში „ნინა“-ში მაკათური.

1997 წანას ქართიში სულხან-საბა ორბელიანიში უნვერსტეტიში საპატიო პროფესორო ერჩის. 2009-ს ივანე ჯავახიშვილიში სახელობაში ქართიში უნვერსტეტიში საპატიო დოქტორო დო 2013-ს შოთა რუსთაველიში სახელობაში ბათუმიში უნვერსტეტიში საპატიო დოქტორო ერჩის.

1994 წანას მაინიში ფრანკფურტიში იოჰან ვოლფგანგ გოეთეში სახელობაში უნვერსტეტიში შედარებითი ნინაში მენცარობაში პროფესორო გინორთინაში უკული ინდოგერმანული ნინეფიში დო თენეფიში ისტორიაში, ზოგადო ნინეფიში ტიპოლოგიაში გვერდით მუში ომუშებელ სფეროს კავკასიაში ნინეფი ხოლო ოკუთნუ. მუში დუდალათ ბოლო პერიოდიში განმავლობას ბრელი შხვადოშხვა საერთაშორისო პროექტეფქ იკეთინ თე ნინეფშო. მუჭოთ კომპიუტერული ნინაში მენცარინი, იოსტ გიპერტი 1987 წანაშე მოუნაფილი დუდენს მუში წგმნაჭყეფუ TITUS-იში პროექტის, ნამუში მიზანით რე ჯკევი ინდოგერმანული დო მუში მეზობელი ნინეფიში ტექსტეფიში ელექტრონული დამუშება. მუში სამენცარო ინტერესეფი რე ისტორიული-შედარებითი ნინაში მენცარობა, ნინეფიში ტიპოლოგია, ელექტრონული კორპუსეფი, მულტიმედიალური ნინეფიში დოკუმენტირება, ხეში ნაჭარეფიში ელექტრონული ანალიზი.

დიგიტალური ჰუმანიტარია [რედაქტირაფა | წყუშ რედაქტირაფა]

TITUS, ARMAZI, GNC დო LOEWE [რედაქტირაფა | წყუშ რედაქტირაფა]

იოსტ გიპერტი რე დემარსხული დო დირექტორი TITUS-იში პროექტიში (Thesaurus Indogermanischer Text- und Sprachmaterialien), ნამუში მიზანით რე ინდოგერმანული დო მუში მეზობელი ნინეფს ტექსტური მასალეფიში ელექტრონული დამუშება (1987 წანაშე მოუნაფილი). 1999 წანას გიპერტიქ ქენწიჭყჷ ARMAZI-იში პროექტი (კავკასიური ნინეფი დო კულტურეფი: ელექტრონული დოკუმენტირება), ნამუში მიზანით რდჷ კავკასიური ნინეფიში მასალეფიში ფართე დიგიტალიზაცია.

თე პროექტი მუში მასალეფით უკვე მიშულირი რე ქორთული ეროვნული კორპუსმა. 2010 წანაშე მოუნაფილი გიპერტი ლუდენს ჰესენიში სამენცარო პროგრამას “Digital Humanities Hessen: Integrierte Aufbereitung und Auswertung textbasierter Corpora” im Rahmen der “Landes-Offensive zur Entwicklung Wissenschaftlich-ökonomischer Exzellenz (LOEWE)”, ნამუთი წარმადგინენს ფრანკფურტიში დო დარმშტატიში უნვერსტეტეფიში დო ფრანკფურტიში გოეთეში მუზეუმიში ართოიანი პროექტის.

ხეში ნაჭარეფიში ელექტრონული ანალიზი

[რედაქტირაფა | წყუმ რედაქტირაფა]

1990-იანი წანეფიში ოშკაშეშე იოსტ გიპერტი ინტენსიურო მუშენს აღმოსავლური ხეში ნაჭარეფიშე შხვადოშხვა პროექტეფიში დინახალე, ნამუთი ომსახურ ნაჭარეფიში დიგიტალიზაციას (მაგალთო, ბერლინიში ტურფანიში თოხარული ხეში ნაჭარეფი) დო პალიმფსესტეფიში გემოქვეყნებას (მაგალთო, სინაში კავკასიური ალბანურიში პალიმფსესტური ხეში ნაჭარეფი). თე პროექტეფიში დინახალე გიპერტი 2009 წანას მენცარეფიში ჯგუფიწკემა “ხეში ნაჭარეფიში კულტურეფი“ სუმარო მუშენდგ ჰამბურგიში უნვერსტეტის. 2013 წანაში ზაფხულიში სემესტრის მუჭოთ პეტრა კლაპერტიში სტიპენდიანტინი თეში მაჟრაშა რდგ ჰამბურგის (ანწი უკვე გეშაკერძაფილი სამენცარო პროგრამაში, 950-იში დინახალე: „ხეში ნაჭარეფიში კულტურეფი აზიას, აფრიკას დო ევროპას“). მიზანო ულუდუ „აზია დო აფრიკაში ხეში ნაჭარეფიში კულტურეფიში ენციკლოპედიაში“ დო „აღმოსავლური ხეში ნაჭარეფიში შედარებითი კვლევაში“ დამუმებაშა მონაწილება.

Jost Gippert

Jost Gippert (IPA: [ˈjoːst ˈɡɪpˌɐt], lahir 12 Mac 1956 di Winz-Niederwenigern, kini dikenali sebagai Hattingen) merupakan seorang ahli bahasa bahkan juga seorang professor terkemuka dalam bidang pengajian bahasa khususnya berkaitan Linguistik Komparatif di Institut Linguistik Empirikal di Universiti Goethe Frankfurt. Fokusnya yang mendalam dalam bidang rumpun bahasa Caucasus telah membolehkan Professor Gippert menghasilkan banyak penulisan dan penerbitan buku-buku berkenaan bahasa rumpun Caucasus.

Riwayat [[sunting](#) | [sunting sumber](#)]

Pada tahun 1972 beliau telah menamatkan pengajian persekolahan di peringkat menengah di sebuah sekolah Jerman iaitu Leibniz Gymnasium yang terletak di Essen (Altenessen). Bermula dari tahun 1972 sehingga 1977 beliau telah melanjutkan pengajian di peringkat universiti dan bergelar sebagai mahasiswa di Universiti Marburg dan kemudiannya di Universiti Awam Berlin dengan fokus kepada bidang Linguistik Komparatif, Indologi, Kajian Bahasa Jepun serta Sinologi. Setelah menamatkan pengajian di peringkat kedoktoran pada 1977, beliau telah mendapat tauliah sebagai doktor falsafah (Ph.D) apabila menghasilkan penulisan tesis berkenaan sintaksis pembentukan modus infinitif dalam kelompok bahasa Indo-Eropah. Selanjutnya bermula daripada 1977 sehingga 1990 beliau telah bertugas sebagai pembantu penyelidik, pembantu pensyarah serta di Berlin, Vienna dan juga di Salzburg. Selaku seorang pembantu penyelidik dalam bidang Linguistik Komputasi Oriental di Universiti Bamberg, pada 1991 beliau telah berpeluang memberikan kuliah berhubung kosa kata serapan bahasa Parsi ke dalam bahasa Armenia dan bahasa Georgia. Selanjutnya pada 1994 beliau telah mengajar di Universiti Goethe Frankfurt dalam bidang Linguistik Komparatif. Kemudian pada tahun 1996 beliau telah diangkat menjadi anggota di Akademi Ilmu Pengetahuan Gelati di Georgia dan semenjak 2007 pula menjadi anggota Pusat Bahasa di Akademi Ilmu Pengetahuan Berlin-Brandenburg.

Pada tahun 1997 Prof Gippert telah menerima anugerah sebagai professor kehormat. Anugerah tersebut telah diterima daripada Universiti Sulkhan Saba Orbeliani di Tbilisi, Georgia, manakala pada tahun 2009 dan 2013 berikutnya, beliau telah sekali lagi dianugerahkan dengan gelaran sebagai doktor kehormat masing-masing daripada Universiti Ivane Javakhishvili, Tbilisi dan Universiti Shota Rustaveli di Batumi, Georgia.

Semenjak beliau mula bertugas pada 1994 sebagai professor dalam bidang Linguistik Komparatif di Universiti Goethe-Frankfurt fokus penyelidikan beliau lebih tertumpu kepada bahasa-bahasa rumpun Indo-Eropah secara umum selain turut meliputi sejarah dan tipologi bahasa-bahasa di sekitar kawasan Caucasus. Di bawah kepimpinannya, pelbagai projek kerjasama di peringkat antarabangsa telah disalurkan bagi membiayai kajian dan penyelidikan bagi bahasa-bahasa Caucasus. Sebagai seorang ahli dalam bidang linguistik komputasi beliau telah mengelola projek TITUS yang telah dimulakan oleh beliau pada 1987.

Digital Humanities [[sunting](#) | [sunting sumber](#)]

TITUS, ARMAZI, GNC dan LOEWE [[sunting](#) | [sunting sumber](#)]

Jost Gippert ialah merupakan pengasas, pencipta dan pengarah projek TITUS (singkatan bahasa Jerman "Thesaurus Indogermanischer Text-und Sprachmaterialien") (Thesaurus Indogermanischer Text- und Sprachmaterialien), yang berfungsi untuk mengumpulkan seluruh bahan-bahan teks yang terdapat dalam bahasa-bahasa rumpun Indo-Eropah serta bahasa-bahasa yang berkaitan, iaitu bermula sejak 1987, secara digital dan lengkap. Pada tahun 1999, projek ARMAZI telah dimulakan dengan tujuan awal bagi mengumpulkan bahan-bahan berkaitan bahasa-bahasa Caucasus secara digital, yang hingga kini telah menjadi korpus kebangsaan (negara) bahasa Georgia.

Иост Гипперт

Чөлөөт нэвтэрхий толь — Википедиагаас

Иост Гипперт (1956 оны 3 дугаар сарын 12-нд ХБНГУ-ын Винц-Нийдэрвенигерн хотод төрсөн, одоо Хаттингэн хотод амьдарч байгаа) нь хэл шинжээч, кавказ судлаач, зохиолч бөгөөд Франкфурт хотын Йохан-Волфганг Гётегийн нэрэмжит их сургуулийн хэл шинжлэлийн хүрээлэнгийн харьцуулсан хэл шинжлэлийн профессор.

Намтар [засварлах]

Тэрээр 1972 онд ХБНГУ-ын Эссэн-Алтенэссэн хотын Лайбниц гимназ, 1972- 1977 онуудад Марбүрг хотын их сургууль, Берлин хотын их сургуулийг (Freie Universität) харьцуулсан хэл шинжлэл, энэтхэг, япон, хятад судлалаар тус тус төгссөн бөгөөд 1977 онд “Энэтхэг-Европ хэлний өгүүлбэр зүйн инфинит хөгжил” сэдвээр докторын (PhD) зэрэг хүртсэн. 1977-1990 онд Берлин, Вена, Зальцбург хотын их, дээд сургуулиудад шинжлэх ухааны чиглэлээр багшаар ажиллаж байлаа. 1991 онд Бамберг хотын их сургуулийн компьютер-дорно дахины хэл шинжлэлийн тэнхмийн туслахаар ажиллаж байхдаа армен, гүрж хэлэн дэх иран хэлнээс авсан үгнүүд” сэдэвт ажлаар багшлах эрх авч байжээ. Йост Гипперт нь 1994 оноос одоог хүртэл Франкфурт хотын Йохан-Волфганг Гётегийн нэрэмжит их сургуулийн харьцуулсан хэл шинжлэлийн танхимд багшаар ажиллаж байна. 1996 оноос тэрээр Гүрж улсын Гелати хотын Шинжлэх ухааны академийн гишүүн, 2002 оноос Турфан судлалын комиссын гишүүн, 2007 оноос Берлин-Бранденбүргийн шинжлэх ухааны академийн „Хэл“ төвийн гишүүнээр тус тус сонгогдон ажиллаж байна. 1997 онд Гүрж улсын Тбилис хотын Сулхан Саба Оберлианийн нэрэмжит их сургуулийн хүндэт профессор, 2009 онд Тбилис хотын Иванэ Джавахишвилийн нэрэмжит их сургуулийн хүндэт доктор, 2013 онд Батуми хотын Шота Руставелиийн нэрэмжит их сургуулийн хүндэт доктор болсон. Одоо түүний удирдлаган доор Франкфурт хотын Йохан-Волфганг Гётегийн их сургуулийн харьцуулсан хэл шинжлэлийн танхимын Энэтхэг-Европын хэл, түүх, ерөнхий хэлний хэв шинж / тупологи/-ээс гадна кавказ бүсийн хэл, олон улсын хамтын ажиллагааны төслүүд явагдаж байна. 1987 оноос хойш түүний санаачилсан ТИТУС-төслийг (TITUS-Project) хэрэгжүүлж ирсэн. Судалгааны гол чиглэлд нь түүхэн-харьцуулсан хэл шинжлэл, хэлний хэв шинж, мультимедиа хэлний баримт, электрон бичгийн хэв дүн шинжилгээ хийх зэрэг ажлууд орно.

Digital Humanities [засварлах]

TITUS, ARMAZI, GNC, LOEWE [засварлах]

Йост Гипперт нь ТИТУС (Энэтхэг-Германы бичгийн болон дуу хоолойны тайлбар тольтой материал) буюу эртний Энэтхэг-Германы хэл, тэдгээртэй ойролцоо хэлнээс уламжлан үлдсэн бичгэн материалыг бүрэн дижитал хэлбэрт оруулах төслийг санаачлагч юм. Мөн 1999 онд АРМАЗИ төсөл (кавказын хэл болон соёл, цахим баримт) буюу кавказ хэлний материалыг бүрэн дижитал хэлбэрт оруулах төслийг санаачилсан юм.

Цахим бичгийн хэв дүн шинжилгээ [засварлах]

1990-ээд оны дунд үеэс хойш Йост Гипперт нь дорно дахины гар бичмэл, тэдгээрийг дижитал хэлбэрт оруулах төсөл дээр ажиллаж байна (Жишээ нь: Берлин хотын Турфаны цуглуулгын тохар гар бичмэл, Синай уулан дээрээс олдсон кавказ-албаны палимсест гар бичмэл). Мөн 2009 оноос эхлэн энэ ажлаараа Хамбургийн их сургуулийн судалгааны баг (гар бичмэл, түүний соёл)-т оролцож ажиллаж байна. 2013 оны зун дахин Хамбургийн их сургуулийн “Гар бичмэл, соёлын нэвтэрхий толь”-ийг нэгтгэх, “Дорно дахины гар бичмэл судлалыг харьцуулах” зэрэг гарын авлагыг боловсруулахад оролцжээ.

ယွိုခ် ဂိပတ်

ယွိုခ် ဂိပတ် (ဂျာမန်: *Jost Gippert* ၊ မွေးရက် ၁၂ မတ် ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ မွေးရပ် နီဒါဗေးနီဂန် (Niederweningen)၊ လက်ရှိနေရပ် ဟတ်တင်ဂန် (Hattingen))။ သူက ဂျာမန်လူမျိုးဘာသာစကားလေ့လာသူနှင့် ကော့ကေးဆပ်လေ့လာသူဖြစ်သည်။ ထို့အပြင်ဘာသာစကားနှိုင်းရှင်လေ့လာနေသောပါမောက္ခ တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ဖရန်ဖွတ်မြို့တက္ကသိုလ်မှာ အလုပ်သင်ကြားပြသနေသည်။ ထို့ပြင်သူသည် စာရေးဆရာယောက်ဖြစ်သည်။

Jost Gippert

Jost Gippert ([ˈjoːst ˈɡɪpˌpɛt]; geboren 12 maart 1956 in Winz-Niederwenigern, nu Hattingen) is een Duitse taalkundige, Kaukasioloog, auteur en professor in de vergelijkende taalkunde aan het Instituut van de Empirische Taalkunde aan de Goethe Universiteit van Frankfurt.

Professionele geschiedenis [bewerken]

In 1972 behaalde Gippert zijn diploma aan het Leibniz-Gymnasium in Essen, Duitsland. Nadat hij van 1972 tot 1977 aan de Universiteit van Marburg en de Vrije Universiteit van Berlijn vergelijkende taalwetenschap, Indologie, Japans en Chinees studeerde, kreeg hij in 1977 zijn PhD op basis van zijn werk over de syntaxis van infinitiefformaties in de Indo-Europese talen. Van 1977 tot 1990 werkte hij als onderzoeksfellow en doceerde hij aan de universiteiten van Berlijn, Wenen en Salzburg. Als onderzoeksassistent voor Aziatische Computatieve Taalkunde in 1991 habileerde hij zich aan de Universiteit van Bamberg met een inaugurele dissertatie over de studie van Iraanse leenwoorden in Armeens en Georgisch.

Sinds 1994 doceert Gippert vergelijkende taalkunde aan de Goethe-Universiteit van Frankfurt. Hij is sinds 1996 lid van de Gelati Science Academy (Georgië) en sinds 2007 van het departement "Taal" aan de Berlin-Brandenburg Academie van de Wetenschappen. In 1997 is hij benoemd tot honorair hoogleraar aan de Sulchan Saba Orbeliani Universiteit in Tbilisi, Georgië. In 2009 kreeg hij een eredoctoraat aan de Ivane Dzjavachisvili Universiteit, eveneens in Tbilisi, en in 2013 aan de Sjota Roestaveli Universiteit in Batumi, Georgië. Sinds Gippert een professor in de vergelijkende taalkunde is geworden, heeft zijn onderzoek zich voornamelijk op Indo-Europese talen, taalgeschiedenis en etymologie gericht. Verder richtte hij zich op algemene taalkundige typologie en vooral de studie van de talen van de Kaukasus. Dankzij zijn toewijding aan de talen van de Kaukasus hebben veel internationale onderzoeksprojecten plaatsgevonden onder zijn begeleiding. Zijn onderzoek richt zich op historische taalkunde, taalkundige typologie, elektronische textcorpora, multimedia taaldocumentatie en elektronische manuscriptanalyse.

Digital Humanities [bewerken]

TITUS, ARMAZI, GNC en LOEWE [bewerken]

Gippert is de oprichter en leider van het TITUS-project (Thesaurus van Indo-Europese teksten en taalmaterialen). Het doel van dit in 1987 opgerichte project is de volledige toegankelijkheid van tekstueel materiaal van verschillende Indo-Europese en aangrenzende talen. In 1999 begon hij het ARMAZI-project (Caucasian Languages and Cultures: Electronic Documentation), dat als doel een uitgebreide verzameling van Kaukasisch taalkundig materiaal had. Dit project leverde het Georgian National Corpus (GNC) op. Sinds 2010 was Gippert het hoofd van het centrum "Digital Humanities in the State of Hesse: Integrated Processing and Analysis of Text-based Corpora", dat onder de unit viel "Federal Offensive for the Development of Scientific and Economic Excellence" (LOEWE-project). Dit centrum is een samenwerking tussen de Goethe Universiteit van Frankfurt en de Technische Universiteit Darmstadt, met extra ondersteuning van het Goethe Museum in Frankfurt.

Elektronische manuscriptanalyse [bewerken]

In de jaren '90 richtte Gippert zijn aandacht op Aziatische manuscripten. Het was zijn doel om aan digitaal toegankelijke projecten te werken, bijvoorbeeld de Tochaarse manuscripten van de Berlijnse Turfan Collectie. Daarnaast redigeerde hij onder meer de Kaukasisch-Albaanse palimpsestmanuscripten, gevonden op de Sinaïberg. In 2009 was hij een gastonderzoeker bij de onderzoeksgroep "Manuscript Cultures" bij de Universiteit van Hamburg. In de zomer van 2013 was hij wederom werkzaam aan de Universiteit van Hamburg als een Petra Kappert-fellow. Hij nam deel aan de samenstelling van de "Encyclopedia of Manuscript Cultures" en aan het handboek "Comparative Oriental Manuscript Studies".

ヨースト・ギッペルト

ヨースト・ギッペルト (ドイツ語: Jost Gippert、1956年3月12日 -) はドイツの言語学者、コーカサス学者、著述家。フランクフルト大学実証言語学研究科で比較言語学の教授を務める。

経歴 [編集]

ノルトライン＝ヴェストファーレン州のヴィンツ＝ニーダーヴェニガン (現ハッティンゲン) 出身。1972年にエッセンのライプニッツ・ギムナジウムを卒業し、1972年から1977年までマールブルク大学およびベルリン自由大学で比較言語学、インド学、日本学、中国学を学ぶ。1977年、インド・ヨーロッパ諸語の不定詞形成の統語法に関する論文で博士号を授与される。同年から1990年まで研究員としてベルリン、オーストリアのウィーンおよびザルツブルクの大学に在籍し、講義も行う。東洋計算言語学の研究補助員であった1991年には、バンベルク大学において、アルメニア語とグルジア語におけるペルシア語からの借用語についての研究論文で教授資格を取得する。

1994年以降、ギッペルトはフランクフルト大学で比較言語学の教授として教鞭を執っている。1996年よりグルジアのゲラティ科学アカデミー、また2007年よりベルリン＝ブランデンブルク科学・人文科学アカデミー「言語」部門の会員である。

また、1997年にグルジアの首都トビリシのスルカン＝サバ・オルベリアニ大学の名誉教授に、2009年に同市イヴァネ・ジャヴァヒシュヴィリ大学の名誉博士に、2013年には同国パトゥミのショタ・ルスタヴェリ大学の名誉博士に任命されている。

フランクフルト大学で比較言語学教授に就任して以来、ギッペルトはインド・ヨーロッパ諸語およびその歴史と語源学、一般言語類型論の他、コーカサス諸語を主として研究している。コーカサス諸語については、過去に様々な国際研究プロジェクトが彼の指揮のもと推進されている。彼の研究は歴史言語学、言語類型論、電子テキストコーパス、マルチメディア言語ドキュメンテーションおよび電子写本分析に重点を置いている。

デジタル・ヒューマニティーズ [編集]

TITUS、ARMAZI、GNCおよび LOEWE [編集]

ギッペルトはTITUSプロジェクト (ドイツ語: Thesaurus Indogermanischer Text- und Sprachmaterialien) の創設者でありリーダーである。1987年の創設以来の当プロジェクトの目的は、原文のまま記録された古インド・ヨーロッパ諸語およびそれに隣接する言語の資料の完全なデジタル化である。1999年、彼はコーカサス諸語の資料の包括的収集を目的としたARMAZIプロジェクト (コーカサスの言語と文化: 文書電子化) を発足させ、このプロジェクトは後にグルジア国立コーパスを生み出すこととなる。2010年より、ギッペルトはLOEWEプロジェクト (ドイツ語: Landes-Offensive zur Entwicklung Wissenschaftlich-ökonomischer Exzellenz) の一環として、「ヘッセン州デジタル・ヒューマニティーズ: テキストベースコーポラの統合処理と分析」センターを主導している。当センターはフランクフルト大学とダルムシュタット工科大学の共同運営で、フランクフルトのゲーテ博物館が後援している。

電子写本分析 [編集]

1990年代半ば以降、ギッペルトはベルリンのトルファン・コレクションのトカラ語文書に代表されるような写本のデジタル化を目的とする様々なプロジェクトに従事する中で、東洋の写本に研究対象を移していく。また、彼はシナイ山で発見されたコーカサス・アルバニア語によるパリンプセスト等の写本の編纂も行っている。2009年、ギッペルトはハンブルク大学の研究グループ「Manuskriptkulturen」（写本文化）に客員教授として携わる。2013年の夏にはペトラ・カッペルト・フェローとして再びハンブルク大学に籍を置き、「Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa」（アジア・アフリカ写本文化事典）および便覧「Comparative Oriental Manuscript Studies」（比較東洋写本研究）の編纂に参加している。

Jost Gippert

Jost Gippert (* 12. März 1956 inn Winz-Niederwenigern, awai Hattingen) is e daitscher Schbrochwisseschaftler un Kaukasioloog, Brofessor for Verglaischende Schbrochwisseschaft annem Inschdiduut fer Empirischii Schbrochwisseschaft von de Johann Wolfgang Geede-Universidääd Frankfuet am Main unn Audor.

Biographie [Schaffe | Om Gwelltegschd schaffe]

1972 hotter das Laipzisch-Gymnasium in Esse-Alteesse gepackt. Von 1972 bis 1977 hotter Verglaischende Schbrochwisseschaft, Indologie, Japanologie unn Sinologie an de Universidääde Marbursch unn Berlin (Fraii Universidääd) schduiert. No em Studium hotter 1977 de Grad vomme Doktor der Philosophie mit enni Arwitt iwwer de Syntax infinidivischer Bildung inn de indogermanische Schbroche erworbt. Von 1977 bis 1990 hotter unnerschiedliche Positione als Wisseschafdlischa odda aa Hochschulassistent unn Universidäädslektor in Berlin, Wien unn Salzburg inne gehott. Als e Forschungsassistent fer Orientalisdischii Computerlinguischdik hotter sich 1991 ann de Universidääd Bambeasch mit enni Arwitt iwwer de Iranische Lehnwerder im Armenische unn em Georgische habilitiert. Said 1994 lead Jost Gippert Verglaischende Schbrochwisseschaft ann de Johann Wolfgang Geede-Universidääd. Said 1996 isser Auswäddisches Mitglied von de Akademie von de Wisseschafde zu Gelati (Georgie), said 2002 isser Mitglied von de Turfankommission unn said 2007 Mitglied von em Zentrum „Sprache“ der Berlin-Brandenburgische Akademie von de Wisseschafde.

1997 hanse nen zumme Ehreprofessor von de Sulkhan Saba Orbeliani-Universidääd in Tbilisi (Georgie) ernannt, 2009 zumme Ehrendokder von de Ivane Javakhishvili-Universidääd evedoat unn 2013 zumme Ehrendokder von de Shota Rustaveli-Universidääd inn Batumi (Georgien). Sai Arwittsschwerpunkte sinn said sai Berufung uff die Professur fer Verglaischende Schbrochwisseschaft ann de Johann Wolfgang Geede-Universidääd Frankfuet / Main innem Joor 1994 neewe de indogermanische Schbroche unn rer Geschischt unn aa von de allgemaine Schbrochtypologie zusetzlich noch die Schbroche von em Kaukasusraum, denne inn de jüngschde Zait unnerschiedlichii internationale Kooperationsprojekte unner sai Laidung gewidmed wor sinn. Als Computerlinguischd hadders Saan iwwer es TITUS-Projekt (Hadder aa ins Leewe geruuf), das uff die elekttronischi Äschließung textdualer Primärdaade inn de altiwwerlieferde indogermanische unn benachbaddi Schbroche abzielt. Sai Forschungsschweapungde sinn unner annerem Hisdorsch-Verglaischende Schbrochwisseschaft, Schbrochtypologie, Elekttronische Corpora, Muldimediale Schbrochdogumentation, elekttronischi Handschrifdeanaliis.

Digital Humanities [Schaffe | Om Gwelltegschd schaffe]

TITUS, ARMAZI, GNC unn LOEWE [Schaffe | Om Gwelltegschd schaffe]

Jost Gippert is Gründer unn Direktor vomme Projekt TITUS (Thesaurus Indogermanischer Text- und Schbrochmaderiale), das e vollschdännischii digidalii Erfassung vommem textliche Iwwerlieferungsmaderiale inn alde indogermanische Schbroche unn denne benachbarde Idiome erraische möscht (said 1987). 1999 initiierte er es Projekt ARMAZI (Kaukasische Schbrache unn Kulture: Elekttronischii Doggumentation), welsches e döschgraifendii digidalii Erfassung von alle Maderiale uss de kaukasische Schbroche abzielt unn uss demm derwail es Projekt vomme Georgische Nationalkorbus hervorgang isch. Said 2010 fiirt Jost Gippert de Schweapungd „Digital Humanities Hesse: Integriertii Uffberaidung unn Ussweadung von textbasierde Corpora“ imme Rahme von de „Landes-Offensiiv zue Endwicklung Wisseschafdlisch-egonomischer Exzellenz (LOEWE)“ vommem Land Hesse (Gemainschaftsprojegd von de Universidääd Frankfuet samme mit de Teschnische Universidääd Dammstadd unn em Fraie Daitsche Hochschdift / Frankfueter Geede-Museum).

Elektronischii Handschrifdeanaliis [Schaffe | Om Gwelltegschd schaffe]

Mit Orientalische Handschrifde had Jost Gippert indensiv said de Hälfde von de 1990er Joor immem Rahme von Projegde zu duun, welschi Handschrifdedigitalisierung (z.B. von de tocharische Handschrifde von de Berliner Turfansammlung) oda die Palimpesdedition als Ziel han (z.B. die kaukasisch-albanische Palimpesdhandschrifde vomme Sinai). Imme Rahme von der do Däädischkaide hotter imme Joor 2009 enner Gaschtuffendhald bai de Forschergrupp "Manuskribdkulturen" von de Universidääd Hambuesch geduu. Imme Sommersemescher 2013 hotter sisch als Petra-Kappert-Fellow en zweddes Mol inn Hambuesch uffgehall (baim inzwische ingerischdede Sonderfoaschungsberaisch 950 „Manuskribdguldure inn Asie, Afrika unn Euroba“), um bai de Erarbaidung von de *Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa* unn aa vommem Handbuch *Comparative Oriental Manuscript Studies* bai zu draan.

Jost Gippert

Jost Gippert (* 12. März 1956 in Winz-Nierwennigern, nu Hattingen) es en düütsken Spruokwiätenschopper un Kaukasiologe, Professor för Vörglieken Spruokwiätenschop am Institute för Empierske Spruokwiätenschop van dä Johann Wolfgang Goethe-Universitääät Frankfuort am Maine un Auter.

Biographie [ännern | Bornkood ännern]

1972 absolveerde hä dat Leibniz-Gymnasium in Essen-Uollenessen. Van 1972 bit 1977 studeerde hä Vörglieken Spruokwiätenschop, Indologie, Japanologie un Sinologie an dä Universitäten Marbuorg un Berlin (Frie'e Universitääät). Noh'm Studium kreig hä 1977 den Gruod van em Dokter der Philosophie met en Arbeet över dä Syntax van infinitievske Billungen in dä indogermaansken Spruoken. Van 1977 bit 1990 har hä vörscheidene Positschonen as Wiätenschopligen resp. Hooschaulassistent un as Universitäätsleker in Berlin, Wien un Suoltbuorg. As Forschungsassistent för Orientalistske Computerlinguistik habiliteerde hä sik 1991 an dä Universitääät Bambiärg met en Arbeet över dä Iraansken Lehnwuore im Armeensken un Georgsken. Jost Gippert lehrt siet 1994 Vörglieken Spruokwiätenschop an dä Johann Wolfgang Goethe-Universitääät in Frankfuort am Maine. Siet 1996 es hä Utwardig Metglied van dä Akademie der Wiätenschoppen in Gelati (Georgien), siet 2002 Metglied van dä Turfaankommischoon un siet 2007 Metglied vam Zentrum „Spruoke“ van dä Berlin-Brannenbuorgsken Akademie der Wiätenschoppen.

1997 wuor hä taum Ehrenprofessor van dä Sulkhan-Saba-Orbeliani-Universitääät in Tbilisi (Georgien) benommt, 2009 taum Ehrendokter van dä Ivane-Javakhishvili-Universitääät am glieken Uorte un 2013 taum Ehrendokter van dä Shota-Rustaveli-Universitääät in Batumi (Georgien). Te siene Arbeitsschwuorpunkten gehüört siet sien Beraupung op dä Professuur för Verglieken Spruokwiätenschop an dä Johann Wolfgang Goethe-Universitääät Frankfuort am Maine im Juohre 1994 afgesehn van dä indogermaansken Spruoken un iäre Geschichte un van dä allgemeinen Spruoktypologie ok dä Spruoken vam Kaukasusruum, met diän sik in dä jüngereren Tiet vörscheidene internatschonale Kooperatschoonsprojekte ünner sien Föhrung afgieft. As Computerlinguist vörwacht hä siet 1987 dat van iäm initieerde TITUS-Projekt, dat op dat elektroonske Erschluten van textuale Primäärdaten in dä uoltöverlivverde indogermaanske un benuohberde Spruoken ut es. Te siene Forschungsschwuorpunkten gehüört Histoorsk-Vörglieken Spruokwiätenschop, Spruoktypologie, Elektroonske Corpora, Multimediale Spruokdokumentatschoon, elektroonske Handschriftenanalyse.

Digital Humanities [ännern | Bornkood ännern]

TITUS, ARMAZI, GNC un LOEWE [ännern | Bornkood ännern]

Jost Gippert es Grünnner un Direkter vam TITUS-Projekt (Thesaurus van Indogermaanske Text- un Spruokmaterialien), dat op en vullstännige digitale Erfatung vam textliken Överlivverungsmateriaal in uolle indogermaanske Spruoken un iäne benuohberde Idiomen ut es (siet 1987). 1999 initieerde hä dat Projekt ARMAZI (Kaukaas'ske Spruoken un Kulturen: Elektroonske Dokumentatschoon), dat op en dörgriepen digitale Erfatung van Materialien ut kaukaas'ske Spruoken ut was un ut diäm intüsken dat Projekt van em Georgsken Natschonaalkorpus opgekommen es. Siet 2010 lett Jost Gippert den Schwuorpunkt „Digital Humanities Hessen: Integreierde Opperedung un Utwiertung van textbaseierde Corpora“ im Rahmen van dä „Landes-Offensive för dä Entwicklung van Wiätenschoplük-ökonoomske Exzellenz (LOEWE)“ vam Land Hessen (Gemeenschoppsprojekt van dä Universitääät Frankfuort met dä Technisken Universitääät Darmstadt un dem Frien Düütsken Hoogsticht / Frankfuorder Goethe-Museum).

Elektroonske Handschriftenanalyse [ännern I Bornkood ännern]

Met orientaalske Handschriften befatet sik Jost Gippert intensiv siet dä Midde van dä 1990er Juohren im Rahmen van Projekten, dei op dä Handschriftendigitaliseierung (t.B. van dä tochaarske Handschriften ut dä Berliner Turfaansammlung) orer dä Palimpsesteditschoon ut sind (t.B. dä kaukaas'sk-albaansken Palimpsesthandschriften vam Sinai). Im Rahmen van düsse Arbeden brach hä im Juohre 2009 en Tiet as Gast bi dä Forskergruppe „Manuskriptkulturen“ van dä Universitääät Hambuorg tau. Im Summersemester 2013 holl hä sik as Petra-Kappert-Fellow en twett Moll in Hambuorg op (bi'm intüsken ingerichteden Sünnerforschungsberiek 950 „Manuskriptkulturen in Asien, Afrika un Europa“), üm bi dä Erarbedung van dä *Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa* un ok vam Handbauk *Comparative Oriental Manuscript Studies* mettemaken.

Jost Gippert

Jost Gippert ([ˈjoːst ˈɡɪpˌhɛt]; ur. 12 marca 1956 w Winz-Niederwenigern, obecnie Hattingen, Niemcy) – niemiecki lingwista, kaukazolog, autor oraz profesor lingwistyki porównawczej w Instytucie Lingwistyki Stosowanej na Uniwersytecie J. W. Goethego we Frankfurcie nad Menem.

Życiorys [edytuj]

W 1972 roku ukończył Leibniz-Gymnasium w Essen, Niemcy. W latach 1972-1977 studiował Lingwistykę Porównawczą, Indologię, Japonistykę oraz Sinologię na Uniwersytecie w Marburgu oraz na Wolnym Uniwersytecie Berlińskim. W 1977 roku otrzymał tytuł doktora za swoją pracę na temat składni bezokoliczników w językach indoeuropejskich. W latach 1977-1990 był pracownikiem naukowym i prowadził wykłady na Uniwersytetach w Berlinie, Wiedniu oraz Salzburgu. W 1991 roku otrzymał habilitację na Uniwersytecie w Bambergu za swoją pracę na temat irańskich zapożyczeń w języku armeńskim i gruzińskim. Zajmował się wtedy orientálną lingwistyką matematyczną. Od 1994 roku Gippert wykłada lingwistykę porównawczą na Uniwersytecie J. W. Goethego we Frankfurcie nad Menem. Od 1996 roku jest członkiem Akademii Nauk Gelati (Gruzja), a od 2007 roku również katedry 'Język' na Berlińsko-Brandenburskiej Akademii Nauk. W 1997 roku otrzymał tytuł Profesora Honorowego na Uniwersytecie Sulchan Saba Orbeliani w Tbilisi, Gruzja. W 2009 roku został uhonorowany tytułem Doktora Honoris Causa na Uniwersytecie Iwane Dżawachiszwili również w Tbilisi, natomiast w 2013 roku ten sam tytuł przyznano mu na Uniwersytecie Szota Rustaweli w Batumi, Gruzja.

Odkąd został profesorem lingwistyki porównawczej, spora część jego badań skupiona jest na językach indoeuropejskich, ich historii, etymologii, jak również na ogólnej językowej typologii, a w szczególności na nauce o językach kaukaskich. Dzięki jego poświęceniu się nauce o językach kaukaskich, wiele międzynarodowych badań zostało wszczętych w tej dziedzinie pod jego nadzorem. Jego badania skupiają się na językoznawstwie diachronicznym, typologii językowej, elektronicznych korpusach tekstowych, multimedialnej dokumentacji języków oraz elektronicznej analizie manuskryptów.

Humanistyka cyfrowa [edytuj]

TITUS, ARMAZI, GNC i LOEWE [edytuj]

Gippert jest założycielem i liderem projektu TITUS (Thesaurus Indogermanischer Texte und Sprachen). Od początku powstania (1987) jego celem była pełna cyfrowa dostępność pisemnie spisanych materiałów dotyczących różnych indoeuropejskich i przyległych do nich języków. W 1999 roku rozpoczął projekt ARMAZI (Kultura i języki kaukaskie: elektroniczna dokumentacja), którego celem było zebranie obszernej kolekcji materiałów dotyczących języków kaukaskich. Dzięki temu projektowi powstał Gruzjiński Narodowy Korpus (GNC). Od 2010 roku Gippert jest przewodniczącym "Centrum Humanistyki Cyfrowej Hesji: Zintegrowane Przetwarzanie i Analiza Tekstowych Korpusów". Centrum to jest współpracą pomiędzy Uniwersytetem J. W. Goethego we Frankfurcie a Politechniką w Darmstadzie z dodatkowym wsparciem ze strony Muzeum Goethego we Frankfurcie.

Electronic manuscript analysis [edytuj]

W latach 90-tych Gippert zajął się orientálnymi manuskryptami, pracując nad projektami, których zadaniem było utworzenie do nich cyfrowego dostępu, np. do manuskryptów tocharskich z berlińskiej kolekcji Turfan. Co więcej, zredagował prace, w których zawarł palimpsesty znalezione na górze Synaj. W 2009 roku był wizytatorem w grupie badawczej "Manuscript Cultures" na Uniwersytecie w Hamburgu. W lecie 2013 ponownie odwiedził Uniwersytet w Hamburgu, jako stypendysta Petra Kappert, uczestnicząc w tworzeniu "Encyclopedia of Manuscript Cultures" oraz podręcznika "Comparative Oriental Manuscript Studies".

Jost Gippert

Jost Gippert (Winz-Niederwenigern, agora Hattingen, 12 de março de 1956) é um linguista alemão e especialista em assuntos caucasianos, professor em Linguísticas Comparativas no Instituto de Linguísticas Empíricas da Universidade de Frankfurt e autor.

Biografia [editar | editar código-fonte]

Em 1972, ele completou o ensino secundário no Leibniz-Gymnasium em Essen-Altenessen. Em 1972-77, ele estudou Linguística comparativa, Indologia, Japanologia e Sinologia nas universidades de Marburgo e Berlim (*Freie Universität*). Após o estudo ele obteve um doutorado em Filosofia (1977) com um trabalho tratando a sintaxe de formações infinitivas em línguas indo-europeias. De 1977 à 1990, ele trabalhou como pesquisador e deu aulas nas universidades de Berlim, Viena e Salzburgo. Durante o seu período como assistente de pesquisas sobre linguística oriental computacional na Universidade de Bamberg em 1991, ele se especializou através de um trabalho sobre estrangeirismos Iranianos nas línguas armênic e georgiana. Jost Gippert ensina desde 1994 linguística comparativa na Universidade Johann Wolfgang Goethe em Frankfurt. Desde 1996, ele é membro da Academia de Ciências de Ghélati (Geórgia). Ele também é membro da comissão de Turfan desde 2002 e do Centro "Sprache" na Academia de Ciências de Berlim-Brandenburg desde 2007. Ele recebeu nomeações de professor honorário em diversas universidades na Geórgia: na Universidade Sulkhan Saba Orbeliani em Tbilisi (1997), na Universidade Ivane Javakhishvili em Tbilisi (2009), e na Universidade Shota Rustaveli Batumi (2013). Sua obra não só está focada em línguas indo-europeias e tipologia linguística, mas também em línguas do Cáucaso. Recentemente, vários projetos de cooperação iniciados sob a direção de Jost Gippert, que, desde 1994, mantém uma cátedra na Universidade Wolfgang Johann Goethe, em Frankfurt.

Humanidades Digitais [editar | editar código-fonte]

TITUS, ARMAZI, GNC e LOEWE [editar | editar código-fonte]

Jost Gippert é fundador e diretor do projeto TITUS (desde 1987), que visa documentar digitalmente todas as tradições textuais de línguas indo-europeias, bem como os seus idioletos adjacentes. Em 1999, ele começou o projeto ARMAZI (documentação digital das culturas e línguas caucasianas), usando o mesmo conceito para cobrir as línguas caucasianas. Enquanto isso, ARMAZI levou ao desenvolvimento do Georgian National Corpus (GNC). Desde 2010, Jost Gippert dirige o centro "Digital Humanities in the State of Hesse: Integrated Processing and Analysis of Text-based Corpora" no âmbito do "esforço nacional pelo desenvolvimento da excelência científica e econômica (LOEWE)" do estado alemão Hesse. Esse é um projeto conjunto da Universidade de Frankfurt, Universidade Técnica de Darmstadt e o Museu Goethe em Frankfurt.

Análise eletrônica de manuscritos [editar | editar código-fonte]

Desde a década de 1990 Jost Gippert é dedicado à análise de manuscritos orientais, participando em projetos relacionados com a digitalização das cartas (jogoletas da coleção Turfan em Berlim) ou palimpsestos (Palimpsestos Cáucaso-albanesas do Monte Sinai). Em 2009, o projeto resultou em um período como professor visitante onde Gippert Jost fazia parte do grupo de pesquisa "Manuskriptkulturen" na Universidade de Hamburgo. No semestre de verão de 2013 ele retornou para Hamburgo como Petra Kappert Fellow para contribuir com a realização da "Enciclopédia das Culturas Manuscritas da Ásia e África" e o manual "Estudos Comparativos de Manuscritos Orientais". Enquanto isso, ele estabeleceu uma área especial de investigação (950) dedicado chamado "Manuskriptkulturen in Asien, Afrika und Europa" (Culturas Manuscritas na Ásia, África e Europa).

Jost Gippert

Jost Gippert (n. 12 martie 1956, Winz-Niederwenigern, Hattingen) este un lingvist, caucazian și autor german, profesor pentru lingvistică comparată la Institutul pentru Lingvistică Empirică la Universitatea Johann Wolfgang Goethe Frankfurt.

Biografie [modificare | modificare sursă]

În anul 1972 a absolvit Gimnasiul Leibniz din Essen-Altenessen. Din anul 1972 până în anul 1977 a studiat lingvistica comparată, sinologie, studii japoneze și indologie la universitățile din Marburg și Berlin (Universitatea Liberă) . Între anii 1977 și 1990 a deținut diferite funcții în calitate de asistent de cercetare și universitare și ca lector universitar la Berlin, Viena și Salzburg. Ca asistent de cercetare pentru lingvistică computațională orientalistă în anul 1991, a habilitat la Universitatea din Bamberg, cu o teză despre cuvintele iraniene împrumutate în limba armeană și georgiană. Jost Gippert predă din anul 1994 lingvistică comparată la Universitatea Johann Wolfgang Goethe din Frankfurt pe Main. Din anul 1996, el este membru străin al Academiei de Științe la Gelati (Georgia), din anul 2002, membru la comisia Turfan, iar din anul 2007 membru la Centrul "Limbă" al Academiei de Științe din Berlin-Brandenburg. În anul 1997 a fost numit profesor de onoare al Universității Sulxhan Saba Orbeliani din Tbilisi (Georgia), în acelaș oraș a primit titlul de doctor onorific al Universității Ivane Djavahișvili în anul 2009 și în anul 2013 un doctorat onorific de la Universitatea Șota Rustaveli din Batumi (Georgia). Interesele sale de cercetare includ de la numirea sa ca profesor de lingvistică comparată la Universitatea Johann Wolfgang Goethe din Frankfurt în anul 1994 în plus față de limbile indo-europene și istoria lor, precum și tipologia limbilor, limbile zonei Caucazului. În ultimul timp sunt proiecte internaționale de cooperare sub conducerea sa.

Digital Humanities [modificare | modificare sursă]

TITUS, ARMAZI, GNC și LOEWE [modificare | modificare sursă]

Jost Gippert este fondator și director al proiectului TITUS (Tezaur texturile și materiale de voce indo-europene), care are ca scop o captură digitală completă a materialului de tradiție textuală în limbile indo-europene antice și expresiile lor adiacente (începând cu 1987). În anul 1999 a inițiat proiectul ARMAZI (limbi și culturi caucaziene: documentare electronică), care a vizat o înregistrare digitală aprofundată a materialelor din limbi caucaziene și a reieșit din prezent proiectul Corpus National Georgian. Din anul 2010 direcționează Jost Gippert focusul "Digital Humanities Hesse: integrat de prelucrare și analiză a corpusurilor bazate pe text" sub "Stat ofensiva pentru dezvoltarea științifică și excelență economică (LOEWE)" statul Hesse (proiect comun al Universității din Frankfurt, cu Universitatea Tehnică din Darmstadt și cu Freies Deutsches Hochstift/Frankfurt Goethe Museum).

Analiza electronică a manuscriptelor [modificare | modificare sursă]

Cu manuscripte orientale Jost Gippert lucrează intens încă de la mijlocul anilor 1990, ca parte a proiectelor care digitalizează manuscripte (de exemplu, manuscriptele tocharian ale colecției Turfan din Berlin) sau publică ediția de palimpseste (de exemplu, manuscriptele de palimpseste caucazian-albanez din Sinai). În cadrul acestor activități a fost în anul 2009 oaspete de onoare la grupul de cercetare "Culturile manuscripte" de la Universitatea din Hamburg. Pe semestrul din vara anului 2013, el a rămas la fel ca Petra Kappert Fellow pentru a doua oară în Hamburg (Centrul de Colaborare acum stabilit de cercetare 950 "Culturi Manuscripte din Asia, Africa și Europa"), pentru a participa la pregătirea la "Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa" și manualul "Comparative Oriental Manuscript Studies".

Jost Gippert

Jost Gippert sutiyaq runaqa (*12 pawqar waray killapi 1956 watapi paqarisqa Winz-Niederwenigern llaqtapi (kunan: Hattingen llaqta), Alimanyapi) huk aliman lingwistan, caucasologon, lingwistika komparatiwamanta yachaqmi, qillqaqpasmi. Kunanqa Frankfurt am Main llaqtapi Johann Wolfgang Goethe universidapi yachachishan.

Kawsay [llamk'apuy | pukyuta llamk'apuy]

Jost Gippert bachilleratuta 1972 watapi Leipzig institutopi Essen-Altessen llaqtapi ruwaran. 1972 watamanta 1977 watakama lingwistikata, indologiata, japonologiata, sinologiata universidakunapi Berlin llaqtapi Marburg llaqtapi estudiaran. Estudian qhepa doctoradota filosofiapi 1977 watapi hurqukuran. 1977 watamanta 1990 watakama asistente universitarion, lectorpasmi Berlin llaqtapi, Wien llaqtapi, Salzburg llaqtapi. 1991 watapi arminu simipi georgiano simipi, iraní simi simikunamanta obrawan habilitacionta hurqukuran. 1994 watamanta Jost Gippertmi lingwistika komparativata Johann Wolfgang Goethe universidapi Frankfurt am Main llaqtapi yachachishan. 1996 watamanta hamut'ay academiapi Gelati llaqtapi (Georgia mama llaqta) miembron. 2002 watamanta Turfan comisionpi miembron. 2007 watamanta Sprache centropi hamut'ay academiapi Berlin-Brandenburgo suyupi miembron. Jost Gippert doctor honoris causan wakin universidapi Georgia mama llaqtapi: 2009 watapi Ivane Javakhishvili universidamanta, 2013 watapi Shota Rustaveli universidamanta Batumi llaqtapi. Jost Gippertpa llank'anan manan sapallanchu indoeuropeo simikunamanta, tipologia lingwistikamanta, ichaqa caucaso simikunamantapas.

Digital Humanities [llamk'apuy | pukyuta llamk'apuy]

Jost Gippert TITUS proyectoq paqarichiqninmi, qullananmi 1987 watamanta. 1999 watapi proyectota ARMAZI paqarichiran.

Manuscritokunaq analisisnin [llamk'apuy | pukyuta llamk'apuy]

1990 watamanta Jost Gippert letrakunaq palimpsestokunaq analisisnin k'askallikun. Chaywan 2009 watapi Manuskriptkulturen k'uskiyukuqkunaq qhuchunwan universidapi Hamburg llaqtapi k'uskiykurqan. Puquypi 2013 watapi Petra-Kappert-Fellowhina huq kutitawan Hamburg llaqtapi kasharan, "Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa" liwruta, "Comparative Oriental Manuscript Studies" liwruta qellqayta yanapananpaq.

Гипперт, Йост

Йост Гипперт ([ˈjoːst ˈɡɪpˌpɛt]; *12 марта 1956, Винц-Нидервенигерн, ныне Хаттинген) - немецкий лингвист, кавказовед, профессор сравнительного языкознания в институте эмпирического языкознания в университете Гете во Франкфурте-на-Майне.

Биография [править | править вики-текст]

В 1972 закончил гимназию им. Лейбница в Эссене-Алтенэссене. С 1972 по 1977 гг. учился в университете Марбурга и Берлина (свободный университет) по специальностям: сравнительное языкознание, индология, японология и китаеведение. После учебы получил степень доктора философии в 1977 г., написав работу по синтаксису инфинитивных образований в индоевропейских языках. В 1977-1990 гг. работал научным сотрудником, преподавателем-ассистентом, лектором в университетах Берлина, Вены и Зальцбурга. В 1991 г. Й. Гипперт защитил докторскую диссертацию об иранских заимствованиях в армянском и грузинском языках в университете Бамберга.

С 1994 г. Й. Гипперт преподает сравнительное языкознание в университете Гете во Франкфурте-на-Майне. С 1996 г. является иностранным членом Академии наук в Гелати (Грузия), с 2002 г. член турфанской комиссии и с 2007 г. член центра "Язык" Академии наук Берлин-Бранденбург.

В 1997 г. Й. Гипперт стал почетным профессором университета им. Орбелиани в Тбилиси, в 2009 г. почетным доктором университета им. Джавахишвили и в 2013 г. почетным доктором университета им. Шота Руставели в Батуми.

Став в 1994 г. профессором сравнительного языкознания в университете Гете во Франкфурте-на-Майне, Й. Гипперт занимается наряду с изучением индоевропейских языков общей языковой типологией и кавказских языков. Изучению последних посвящен ряд совместных проектов, осуществленных под его руководством. Будучи также и компьютерным лингвистом Й. Гипперт руководит над созданным под его эгидой в 1987 г. проектом TITUS, включающим первоисточники древних индоевропейских и ряда кавказских языков. К кругу интересов Й. Гипперта принадлежат историческое сравнительное языкознание, типология, корпусная лингвистика, мультимедийная языковая документация и цифровой анализ рукописей.

Цифровые гуманитарные науки [править | править вики-текст]

TITUS, ARMAZI, GNC, LOEWE [править | править вики-текст]

Й. Гипперт - основатель и руководитель проекта TITUS (тезаурус индоевропейских текстовых и языковых материалов), включающего в себя тексты древних индоевропейских языков в оцифрованной форме (с 1987 г.).

С 1999 г. Й. Гипперт является инициатором проекта ARMAZI (Кавказские языки и культура), состоящего из материалов кавказских языков в оцифрованной форме. Созданные материалы стали позже частью проекта Грузинского национального корпуса. С 2010 г. Й. Гипперт руководит темой «Цифровые гуманитарные науки земли Гессен: подготовка и обработка текстовых корпусов» в рамках проекта «Landes-Offensive zur Entwicklung Wissenschaftlich-ökonomischer Exzellenz (LOEWE)» (совместный проект университета Франкфурта-на-Майне, технического университета Дармштадта и Музея Гете во Франкфурте-на-Майне).

Цифровой анализ рукописей [править | править вики-текст]

С середины 1990 гг. Й. Гипперт интенсивно занимается восточными рукописями в рамках проектов, направленных на оцифровывание (например, тохарские рукописи турфанской коллекции Берлина) или на редактирование палимпсестов (например, кавзско-албанские палимпсесты Синая). В ходе этой деятельности Й. Гипперт работал в 2009 г. приглашенным ученым в научной группе «Рукописные культуры» в университете Гамбурга. Летом 2013 г., являясь членом Petra-Karper-Fellow, вторично работал в Гамбурге, создав тем временем область специальных научных исследований 950 «Рукописные культуры Азии, Африки и Европы», с целью создания энциклопедии «Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa», а также монографии «Comparative Oriental Manuscript Studies».

Joschd Gippert

Dr **Joschd Gippert** (* 12. März 1956 in Winz-Niederwenigern, ghert s zua Hattingen en Nordrhei-Weschtfa) is an deidscher Schbrochwissaschafdler un Kaukasiolog, Professor fer Vergleichende Schbrochwissaschafd am Inschdidud fer Empirische Schbrochwissaschafd vo dr Johann Wolfgang Goethe-Universidäd Frankfurt/Main un an Audor.

Sai Lääba [ändere | Quälltäxt bearbeite]

1972 hod'r `s Leibniz-Gymnasium in Essa-Altenessa abgchlossa. Vo 1972 bis 1977 hod'r Vergleichende Schbrochwissaschafd, Indologie, Japanologie un Sinologie an de Universidäda Marburg un Berlin (Freie Universidäd) schdudiert. Nooch'm Schdudium hod'r 1977 da Grad von am Dokt'r vo dr Philosophie kriagt on zwar mit ra Arbeit iber d' Syntax vo infinitivische Bildung in de indogermanische Schbrocha. Vo 1977 bis 1990 hod'r verschiedene Positiona ghatt als Wissenschaftlicher bzw. Hochschulassistent aber ao als Universitätslektor in Berlin, Wien un Salzburg. Als Forschungsassistent fer Orientalischdische Kombjuderlinguistik hod'r sich 1991 an dr Universidäd Bamberg mit ra Arbeit iber d' Iranische Lehnwörter im Armenisch un Georgisch habilitiert. Dr Joschd Gippert bringt seit 1994 de Schdudenda Vergleichende Schbrochwissaschafda an dr Johann Wolfgang Goethe-Universidäd en Frankfurt am Main bei. Seit 1996 is'r Auswärtigs Mitglied vo dr Akademie vo dr Wissaschafda zu Gelati (Georgia), seit 2002 Mitglied vo dr Turfankommission un seit 2007 Mitglied vom Zentrum „Schbroch“ vo dr Berlin-Brandenburgische Akademie vo dr Wissaschafda.

1997 is'r zom Ehrabprofessor vo dr Sulchan Saba Orbeliani-Universidäd in Tbilisi (Georgia) ernannt worra, 2009 zom Ehradoktr von dr Iwane Dschawachischwili-Universidäd ao dort un 2013 zom Ehradoktr vo dr Shota Rustaveli-Universidäd in Batumi (Georgia).

Zu seine Arbeitsschwerpunkt gherat seit seiner Beruafung auf d' Professur fer Vergleichende Schbrochwissaschafd an dr Johann Wolfgang Goethe-Universidäd Frankfurt/Main im Jahr 1994 neba de indogermanische Schbrocha un ihrer Gschicht un dr allgemeine Schbrochtypologie ao d' Schbrocha vom Kaukasusraum; dene send in ledschder Zeit verschiedene internationale Kooperationsprojekt unter seiner Leitung gwidmet. Als Kombjuderlinguist verwaldet 'r seit 1987 `s TITUS-Projekt, wo vo ihm eigfäädld worra is, was druff naus lauft, dass textuale Primärdata in de altiberlieferte indogermanische un benochbarte Schbrocha elektronisch erschlossa werrad. Zu seine Forschungsschwerpunkt gherat Historisch-Vergleichende Schbrochwissaschafd, Schbrochtypologie, Elektronische Corpora, Multimediale Schbrochdokumentation, elektronische Handschriftanalyse.

Digital Humanities [ändere | Quälltäxt bearbeite]

TITUS, ARMAZI, GNC un LOEWE [ändere | Quälltäxt bearbeite]

Dr Joschd Gippert is Grender un Direktor vom TITUS-Projekt (Thesaurus von Indogermanische Text- on Schbrochmaterialia), was druff naus lauft, textlichs Iberlieferungsmaterial in alde indogermanische Schbrocha un benochbarte Idiom d'vo vollsschdändig digital z' erfassa (seit 1987). 1999 hod'r s Projekt ARMAZI (Kaukasische Schbrocha un Kultura Elektronische Dokumentation) ogleiert: s Ziel war; Materialia aus kaukasische Schbrocha durchgreifnd digital z' erfassa; inzwischa is doraus s Projekt von am Georgische Nationalkorpus hervorganga. Seit 2010 leitet dr Joschd Gippert da Schwerpunkt „Digital Humanities Hessen: Integrierte Aufbereitung un Auswertung vo textbasierte Corpora“ im Rohma vo dr „Landes-Offensive zur Entwicklung Wissenschaftlich-ökonomischer Exzellenz (LOEWE)“ vom Land Hessa (Gmeinschaftsprojekt vo dr Universidäd Frankfurt mit dr Technische Universidäd Darmstadt un em Freia Deidscha Hochschdift/ Frankfurter Goethe-Museum).

Elektronische Handschriftdaanalys [ändere | Quälltäxt bearbeite]

Mit Orientalische Handschrifda beschäftigt sich dr Joschd Gippert so richtig ernschdhaft seit dr Mitte vo de 1990er Jahr im Rohma von Projekt, mo d' Handschriftadigitalisierung (z.B. vo de tocharische Handschrifda vo dr Berliner Turfansammlung) oder d' Palimpsesteditiön zom Ziel henn (z.B. d' kaukasisch-albanische Palimpsesthandschrifda vom Sion dei). Im Rohma von dene Tätigkeita hot'r im Jahr 2009 an Gaschdaufenthalt bei dr Forschergruppe „Manuskriptkulturen“ vo dr Unversidäd Hamburg wohrgnomma. Im Sommersemeschr 2013 is'r als Petra-Kappert-Fellow a zwoits Mol in Hamburg gwää (beim inzwischa eigrichteta Sonderforschungsbereich 950 „Manuskriptkultura in Asien, Afrika ond Europa“), um sich an dr Erarbeitung vo dr „Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa“ un ao vom Handbuch „Comparative Oriental Manuscript Studies“ zu beteiliga.

Гипперт, Йост

Йост Гипперт ([ˈjoːst ˈɡɪpˌpɛrt], *12 мартта 1956, Винц-Нидервенигерн, пүүл Хаттинген теп турада туған полтур) Франкфурт-на-Майне туразында турчытқан Гете теп университетинең эмпирический языкознания теп институтта ол немецкий тилчиба кавказовед, анаң пашқа ол сравнительный языкознаниязының профессоразы полча.

Биографиялары

Ол 1972 чылларында Эссене-Алтенэссенде Лейбництиң теп Gymnasium (Germany) үргенип, тоозыбысқан. Анаң 1972 – 1977 чылларында Марбургтагы университетте Берлиндагы (пош теп университетте) ол сравнительный языкознания, индология, японология анаң китаеведение теп специальностарға үргентир. Үргенген соонаң 1977 чылда индоевропейский тиллердеги инфинитивный образованийлердиң синтаксизын пасқан соонда ол доктор философиязының степенин алтыр. Анаң 1977-1990 чылларда Берлин теп турададың университетарында научный сотрудникпа, үргедикчы-ассистент полуп иштептир, анаң Венаба Зальцбургда лектор полуп, иштептир. Й. Гипперт 1991 ч. Бамберга теп университетте ол армянскийбе грузинский тиллеринде полған иранский заимствованияларын тилеп, докторский диссертациязын пасқан полтур. Й. Гипперт 1994 ч. Франкфурт-на-Майне турада Гете теп университетте сравнительный языкознанияның үргедикчези полтур. 1996 чылда ол Гелатида (Грузияда) Академия науказында пашқа қааның членазы полтур, 2002 чылда – ол турфанский комиссияның членазы полтур анаң 2007 чылда ол Академияда наук Берлин-Бранденбург "Тил" теп центрадың членазы полчаттыр. 1997 чылда Й. Гипперт Тбилиси туразында Орбелиани теп университетте ол почетный профессоразы полтур, 2009 чылда - Джавахишвили теп университетте почетный доктор полтур, анаң 2013 чылда Батуми туразында Шота Руставели теп университеттарында ол почетный доктор полтур.

Санчылығ гуманитарныйлер наукалары

TITUS, ARMAZI, GNC, LOEWE

Й. Гипперт – TITUS (тезаурус индоевропейских текстовых и языковых материалов) теп проекта пажачызыба төөстепчызы полтур, 1987ч. ол проекта полуп, пурунгу индоевропейский тиллериниң текстарын оцифровать эдибистир. 1999 чылдаң шығара. Й. Гипперт ARMAZI теп проектең (Кавказские тилбе культура), қайде оцифрованный кавказский тилериниң материаллары ла полча, олоқ иштеп пажыптыр. Анаң соонда ол иштеген материаллары Грузинский национальный корпусың проекталары полпарғаннар. 2010 чылдаң шығара Й. Гипперт миндиг темаларды «Гессен черлериниң цифровойларба гуманитарныйлар наукалары: подготовка анаң обработка текстовых корпусов» ол рамках "Landes-Offensive zur Entwicklung Wissenschaftlich-ökonomischer Exzellenz (LOEWE)" (университета Франкфурта-на-Майне, технического университета Дармштадта анаң Музея Гете во Франкфурте-на-Майне қоже иштепчытқан проект) проекта теп алкелип, пажачы полуп, иштепчаттыр.

Қолдаң пасқан мичиктердиң санчылығ анализтары

1990 орта чылларында И. Гипперт маттап көп иштепчаттыр ол восточный қолба пазылған мичиктеринме, қайде оцифровқаларба тудушчытқаннар (например, Берлиның турфанский коллекцияға кирген тохарский мичиктери) чоқ редактирование палимпсестов (например, кавзско-албанские палимпсесты Синая) иштепчаттыр. Ол ишти иштепчытқанда, Й. Гипперти 2009 чылда Гамбургта университетке "Қолдаң пазылған культура" теп научный группаға ученыйға аны қыыртылар. Чайғыда 2013 чылда, ол Petra-Kappert-Fellow теп членазы полчадып, ол Гамбургта иштептыр, анда ол специальный научный исследованийлар 950 "Азия, Африка анаң Европаның қолдаң пазылған культуразы ", ол энциклопедии "Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa" нүдерге санапчаттыр, аңма қоже монография "Comparative Oriental Manuscript Studies" пазып, тудуштыр.

Jost Gippert

Jost Gippert (shqiptimi gjermanisht: [ˈjoːst ˈɡɪpˈtɐ]; (i lindur më 12 mars 1956 në Winz-Niederwenigern, tani: Hattingen, në Gjermani) është linguist gjerman, kaukaziolog dhe profesor i lingistikës krahasuese ne Institutin e lingistikës empirike në Universitetin Johan Volfgang Gëte (Goethe-Universität) në Frankfurt.

Biografia [redakto | redakto tekstin burimor]

Jost Gippert u diplomua në vitin 1972 në Institutin Leibniz në Essen-Altenessen. Nga viti 1972 deri më 1977 studio linguistikë krahasuese, gjithashtu studioi gjuhën indiane, japoneze si dhe gjuhën kineze ne Universitetin e Berlinit dhe të Marburgut. Pas studimit u doktorua në filozofi (1977) në bazë të punimit të tij, sintaksa e formacioneve infinitive në gjuhët indoevropiane. Nga viti 1977 deri më 1990 ai ka punuar si asistent dhe ka mbajtur ligjërata në universitetet e Berlinit, Vjenës dhe Salzburgut. Në kohën që ka qenë asistent në hulumtimin e lingustikës kompjuterike të lindjes në vitin 1991, ai kontribuoj në Universitetin e Bambergut, me tezën e tij të parë në studimin e huazimeve të gjuhëve iraniane, armene dhe gjeorgjiane. Që nga viti 1994 Jost Gippert ligjëron linguistikë krahasuese në Universitetin Johan Volfgang Gëte në Frankfurt. Ai është anëtar i Akademisë së Shkencave në Gelati (Gjeorgji) që nga viti 1996 dhe nga viti 2002 është anëtar i komisionit Turfan. Gjithashtu është anëtar i qendrës "Sprache" (Gjuhë) në Akademinë e Shkencave Berlin-Brandenburg. Ne vitin 1977 u shpall profesor nderi në Universitetin e Sulkhan Saba Orbeliani në Tbilisi, Gjeorgji, në vitin 2009 ai u shpall profesor-doktor nderi ne Universitetin Ivane Jovakhishvili në Tbilisi si dhe u emërua profesor-doktor nderi në Universitetin Shota Rustaveli në Batumi të Gjeorgjisë, ne vitin 2013. Që kur Gippert u bë profesor i lingustikës krahasuese, pjesa më e madhe e punës së tij është fokusuar në gjuhët indo-evropiane, në historin dhe etimologjin e tyre, poashtu dhe në tipologjinë linguistike në përgjithsi dhe posaçërisht ne studimin e gjuhëve të Kaukazit. Falë përkushtimit të tij ndaj gjuhëve të Kaukazit, shumë projekte ndërkombëtare kërkimore janë ndërmarrë në këtë fushë nën mbikëqyrjen e tij. Hulumtimi i tij fokusohet në lingustikën historike, tipologjinë linguistike, përmbledhje të teksteve elektronike, dokumentacionin e gjuhës multimediale dhe analiza të dorëshkrimeve elektronike.

Digital Humanities [redakto | redakto tekstin burimor]

TITUS, ARMAZI, GNC y LOEWE [redakto | redakto tekstin burimor]

Jost Gippert është themelues dhe drejtor i projektit TITUS (enciklopedi e teksteve dhe fjalimeve indo-gjermane) qëllim i tij, që nga themelimi në 1987. ka qenë qasja e plotë digjitale e materialeve të dokumentuara tekstualisht i disa gjuhëve indo-evropiane, si dhe të gjuhëve të ngjajshme. Në vitin 1999 filloi projektin ARMAZI (Dokumentacion digjital të kulturave dhe gjuhëve kaukaziane), i cili ka për qëllim përmbledhjen e plotë të materialeve e gjuhëve kaukaziane. Ndërkohë, ARMAZ nxiti zhvillimin e korpusit gjeorgjianë kombëtar. Që nga viti 2010 Jost Gippert drejton degën shkencore "Digital Humanities Hesse: përgaditje integruese dhe analizë e tekstit të bazuar në korpus" në kuadër të "Veprimtarisë kombëtare për zhvillimin e përsosshmërise shkencore dhe ekonomike (LOEWE)". Kjo qendër është rezultat i një bashkëpunimi të përbashkët të Universitetit të Frankfurtit dhe Universitetit Teknik të Darmshtadit me mbështetjen e Muzeut Frankfurt Gëte.

Analizë elektronike të dorëshkrimeve [redakto | redakto tekstin burimor]

Që nga 1990 Jost Gippert i është përkushtuar analizës së shkronjave orientale, duke marë pjesë në projekte që kanë të bëjnë me digjitalizimin e shkronjave ose të dorëshkrimeve (p.sh dorëshkrimet albano-kaukaziane të gjetura në malin Sinai). Në vitin 2009 Jost Gippert ishte pjesë e grupit hulumtues "Manuskriptkulturen" në Universitetin e Hamburgut. Në verë të vitit 2013, ai u kthye në Hamburg si Petra Kappert-Fellow për të kontribuar në realizimin e "Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa" dhe manualit "Comparative Oriental Manuscript Studies".

یۆست گپیڤرت

یۆست گپیڤرت (خویندنهوهی ئالمانی: [jo:st gip'et]; له دایک بوی ۱۲ ی ئازار ۱۹۵۶ له شاری وینز-نیدروینگری که ئیستا به ناوی هاتینگنه، ئالمانی) زمانناسیکی ئالمانی، قهفقازناس، نوسەر و مامۆستای زمانناسی تهتبیقی له ئەنستیتیۆی زمانناسی تهجرویی زانکۆی گۆتهی فرانکفۆرت.

میژووی چالاکى [دهستکاری]

له سالی ۱۹۷۲، گپیڤرت له قوتابخانهی لایبیزی شاری ئیسینی ئالمان خویندنی سههتایی تهواو کرد. بهینی سالی ۱۹۷۲ ههتا کۆنی ۱۹۷۷ له زانکۆی ماربورگ دهرسی زمانناسی تهتبیقی، هیندناسی، خویندنی ژاپۆنی و چینی تهواو کردو دوکتورای له سالی ۱۹۷۷ دا له زانکۆی ئازادی بهرلین لهسهه دوروست بونی مهسدهری نهحوی له زمانهکانی هیندوئوروپایی وهرگرت. له کاتهکانی ۱۹۷۷ ههتا کۆنی ۱۹۹۰، له زانکۆی بهرلین، ئیئناوهسالزبورگ مامۆستای کاتی وپسپۆر بووه، دوایی ئه ماوهیه له زانکۆی بامبیرگ به تیزی دوکتورای لهسهه وشه وهرگیراوهکانی ئیرانی له نیو ئهرمهنیو گورجی مامۆستای کاتی تاییهتی وهرگرت. له کاتی ۱۹۹۴، گپیڤرت له زانکۆی گۆتهی ئالمان زمانناسی تهتبیقی دهرسا. ئه بهشیک له ئەندامانی ئاکادیمیای زانیستی گیلانی (گورجیستان) له کاتی ۱۹۹۶ بو وه ههروهها دیپارتمانێ "زمان" له ئاکادیمی زانیستی و مرۆفناسی بهرلین براندربورگ بو له کاتی ۲۰۰۷ دا بو. له کاتی ۱۹۹۷ ئه مامۆستای ئیفتیخاری [زانکۆی ئوربیلیانی سهبا سولخان] له تییلیسی گورجیستان بو وه له سالی ۲۰۰۹ دوکتورای ئیفتیخاری له زانکۆی نیوانی یاواخیشویلی له تییلیس وه له ۲۰۱۲ دوکتورای ئیفتیخاری له زانکۆی شووتا روستاویلی باتومی گورجیستان وهرگرت. کاتیک که گپیڤرت بو به پروفیسوری زمانناسی تهتبیقی، زوربهی پشپۆریهکانی لهسهه زمانهکانی هیندوئوروپیی وه میژوو ریشهناسی ئه زمانانه بو. جیگه لهوه ئه لهسهه ردهناسی زمانناسی وه بهتاییهت لهسهه زمانهکانی قهفقاز. به سهپاس له تیشکوشینهکانی بو پرۆژه کانی لهسهه زمانهکانی قهفقاز، زوریک له پرۆژه کانی نیوان دهولهتهکان له ولاته کراونو ئه سهه پههسته بهریویهر بوه تیاندا. پشپۆریهکانی زورتر لهسهه زمانناسی میژوویی، ردهناسی زمانناسی، دادهی نوسراوی جیاوازی زور، سههتو زهبتی چهند شیوازی زمان و لیکولینهوهی نوسراوهکانی ئیلیکترۆنیکی بوه.

مرۆفناسی دیجیتالی [دهستکاری]

تیۆس، ئارامزی، جیئینسی و لوقۆ

گپیڤرت بهدیینهههه بهریویهری پرۆژه ی تیۆسه (قاموسی مهتههکانی هیندوئیرمهنی وه کوترامکان). ئامانج لهوه، له کاتی ۱۹۸۷ که وهدی هاتوه، دیجیتالی کردنی تهواوی مهتههکانی که له زمانهکانی هیندوئوروپایی و زمانهکانی جیران زهبت کراون. له ۱۹۹۹، ئه دهستی به پرۆژه ی ئارامزی (زمانهکانو کولتوری قهفقاز: سههتی ئیلیکترۆنیکی) کرد. ئه پرۆژه یه ئامانجی خرکردنهوهی بهلگهکانی زمانی قهفقاز بو. ئه پرۆژه یه، ئیشیک گهرتری بهواداهاه به ناوی پرۆژه ی بناغی نهتهوهیی گورجیستان (جیئینسی). له ۲۰۱۰، گپیڤرت سههروکی پرۆژهی "مرۆفناسی دیجیتالی له ئیئالهتی هیسین: تیکهستهههه تیکوشینو لیکولینهوهی نوسراوهییکی زوری بلاو بووه" بو که بهشیک له "هیزشی فیدیرال بهسهه پهروههکردنی بالای زانیستی و ئابوری" (پرۆژهی لوقۆ). ئه مههکهزه بهینی زانکۆی گۆتهی فرانکفورت وه زانکۆی فهنی دارمشات بو وه پشتگیری موزهی فرانکفورتیشی ههه.

بهرلین لیکولینهوهی نوسراوهکانی ئیلیکترۆنیکی

له کاتی ۱۹۹۰، گپیڤرت رووی له نوسراوهکانی روژههلاتی ئاسیا و ناوهندی کرد و پرۆژانیککی بهی ئامانجی که ئهوانیش دیجیتالی که کرد و مکو نوسراوهکانی توخاری مهجموعی تورفانی بهرلین. جگه لهوه ئه پرۆژیکیشی لهسهه ویرایهشی نوسراوهکانی پالمپستی قهفقاز-ئالبانی لهسهه کۆی سینای کرد. له ۲۰۰۹ ئه پشپۆری گروپی بهرلین لیکولینهوهی "کولتورمکانی نوسراوه" له زانکۆی هامبورگ به سهه برد. له کاتی هاوینی ۲۰۱۳، دوباره له زانکۆی هامبورگ ئیشی پشپۆری به جی هیناوه به نیو ههوالی کارپیرت پیترا وه بهشداری خرکردنهوهی "قاموسی کولتورمکانی نوسراوه" کردو پهتوکیکی "خویندنی تهتبیقی نوسراوهکانی شههرقناسی" بلاو کردوه.

Јост Гиперт

Јост Гиперт (нем. *Jost Gippert*, [ˈjoːst ˈɡɪpˌɐt]; рођен 12. марта 1956 in Винз-Нидервенигерн, сада Хатинген, Немачка) је немачки лингвиста, кавказолог и професор компаративне лингвистике на Универзитету Јохан Волфганг Гете, Институт за емпиријску лингвистику у Франкфурту.

Биографија [уреди]

Јост Гиперт је завршио средњу школу 1972. на Институту Лајбниц у Есен-Алтенсену. Од 1972. до 1977. студирао је компаративну лингвистику, индологију, јапанологију и синологију на Универзитетима у Берлину и Марбургу.

Докторирао је 1977. године и у свом делу се бавио истраживањем синтаксичког образовања инфинитива у индоевропским језицима. Од 1977. до 1990. био је асистент на Универзитету, лектор у Берлину, Бечу и Салзбургу. Године 1991. године са делом о иранским лексичким позајмицама у јерменском и грузијском језику, постао је асистент источне компјутерске лингвистике на Универзитету у Бамбергу. Од 1994. предаје компаративну лингвистику на Универзитету Јохан Болфганг Гете у Франкфурту. Од 1996. је инострани члан на Академији наука у Гелати (Грузија), од 2002. члан у комисији Турфан у, од 2007. члан Центра "Sprache" (Језик) на Академији наука у Берлин-Брандебургу. Почасни је професор више универзитета у Грузији: Универзитета Сулкан Саба Орбелијани у Тбилисију (1997), Универзитета Ивана Џавакхишвили у Тбилисију (2009) и Универзитета Шота Руставели у Батумију (2013).

Не бави се само проучавањем индоевропских језика и лингвистичке типологије, већ и проучавањем кавкаских језика. Од 1994. је шеф катедре на Универзитету Јохан Волфганг Гете у Франкфурту. Од 1987. водитељ је пројекта Титус чији је циљ електронским путем пронаћи прве текстове на индоевропским и сродним језицима. Главнина његових истраживања су компаративни историјски метод, лингвистичка типологија, електронски корпус, документација о мултимедијалом језику и електронска анализа на рукописа и писама.

Jost Gippert

Jost Gippert ([ˈjoːst ˈɡɪpˌɐt]; lahir dina kaping 12 Maret 1956 ti kota Winz-Niederwenigern, nanging ayeuna nami kota eta sanes Winz- Niederwenigern tapi Hattingen, Jerman) anjeuna ahli ti bidang basa sareng nuju tajar ti basa Kaukasus sareng anjeuna oge Prof. Linguistik Perbandingan ti Institut Lingistik Empiris ti Universitas Goethe Frankfurt sareng anjeuna oge sok ngarang buku.

Jost Gippert

Jost Gippert (tyskt uttal: [ˈjoːst ˈɡɪpˌhɛt]); född 12 mars 1956 i Winz-Niederwenigen, nu Hattingen, är en tysk lingvist, författare och specialist i kaukasiska språk, professor i jämförande språkvetenskap vid institutet för empirisk språkvetenskap på Johann Wolfgang Goethe-universitetet.

Karriär [redigera | redigera wikitext]

År 1972 tog han studentexamen vid Leibniz-Gymnasium i Essen-Altenessen. Mellan åren 1972-1977 studerade han jämförande språkvetenskap, indologi, japanologi och sinologi på universitetet i Marburg och Berlin (Freie Universität). Hans doktorsavhandling handlade om syntax av infinitivkonstruktioner i indoeuropeiska språk. Från 1977 till 1990 hade han olika anställningar som forskare och lektor i Berlin, Wien och Salzburg. Året 1991 doktorerade han vid Universität Bamberg med sin avhandling om iranska lånord i armeniska och georgiska språk. Sedan 1994 har han undervisat i jämförande språkvetenskap på Johann Wolfgang Goethe Universität i Frankfurt am Main. Han är medlem av den vetenskapliga akademien i Gelati (Georgien) sedan 1996. Vidare är han medlem av Turfankommissionen sedan 2002, samt av "Språk"-avdelningen på Berlin-Brandenburgs vetenskapliga akademi.

År 1997 blev Gippert hedersprofessor vid Sulchan Saba Orbeliani-Universitet i Tbilisi (Georgien). Han blev dessutom utsedd till hedersdoktor vid Ivane Dzjavachisjvili-Universitet 2009 och vid Shota Rustaveli-Universitet i Batumi (Georgien) ar 2013.

Sedan Gippert blev professor i jämförande språkvetenskap har största delen av hans forskning fokuserats på indoeuropeiska språk, deras historia och etymologi, samt allmän språkvetenskaplig typologi och speciellt forskning inom kaukasiska språk. Tack vare sin hängivelse för kaukasiska språk, har man kunnat genomföra flera internationella forskningsprojekt under hans tillsyn. Hans forskning riktar in sig på historisk-jämförande språkvetenskap, spraktypologi, elektroniska korpusar, multimedial sprakdokumentation och elektronisk handskriftsanalys.

Digital humaniora [redigera | redigera wikitext]

TITUS, ARMAZI, GNC och LOEWE [redigera | redigera wikitext]

Jost Gippert ar grundare och direktör av TITUS-projektet (grundades 1987, Thesaurus av Indogermaniska Texter och Tal). Projektet strävar efter en fullständig samling av skriftligen nedtecknad material av gamla indoeuropeiska och angränsande språk. År 1999 initierade han ARMAZI-projektet (Kaukasiska språk och kulturer: elektronisk dokumentation) vars målsättning är att bli en omfattande samling av material på de kaukasiska språken. Projektet producerade en georgisk nationell korpus (GNC). Sedan 2010 ar Gippert också chef för centrumet 'Digital Humaniora i Hessen: Integrerad behandling och analys av textbaserade korpusar', som är en del av LOEWE-projektet (Statlig offensiv för utveckling av vetenskaplig-ekonomisk excellens). Projektet är ett resultat av ett samarbete mellan Universität Frankfurt, Technische Universität Darmstadt och Freies Deutsches Hochstift (Johann Wolfgang Goethe-Universität Frankfurt am Main).

Elektronisk manuskriptanalys [redigera | redigera wikitext]

Under 1990-talet började Jost Gippert arbeta med orientaliska manuskript med syftet att digitalisera dessa (t.ex. de tokhariska manuskripten i Berlins Turfansamling). Han har dessutom redigerat diverse texter, inklusive de kaukasisk-albanska palimpsestmanuskripten funna på Sinaiberget. År 2009 var han gästforskare i forskargruppen "Manuskriptkulturer" vid Hamburgs universitet. Sommaren 2013 besökte han återigen Hamburgs universitet i egenskap av Petra Kappert-forskardocent för att bidra till verket "Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa" samt manualen "Comparative Oriental Manuscript Studies".

Гипперт, Йост

Йост Гипперт ([ˈjoːst ˈɡɪpˌpɛt], *12 мартта 1956 чылда Винц-Нидервенигернде, амғы туста - Хаттингенде төреен) немец тілчі, кавказовед, Майндағы Франкфурттың Гетенің адынаң университетіндегі эмпирической языкознание институтында тиңнестіріс языкознаниезінің профессоры полча.

Биография

1972 чылда Эссене-Алтенэссенедегі Лейбництің адынаң гимназияны тоосхан. 1972 чылдаң сығара 1977 чылға теере Марбургтағы университетте паза Берлиндегі пос оңдайлыг университетте тиңнестіріліг языкознание, индология, японология паза китаеведение специальностьтарча үгринген. 1977 чылда, үгредин тоосчатханда, индоевропейскай тілдердегі полар тустың пүдістерінің палғалыстарына чарыдылған тоғыс пас салып, философия докторы атха турысхан. 1977-1990 чылларда Берлиндегі, Венадағы паза Зальцбургтағы университеттерде, наука тоғынчызы, ассистент үгретчі, лектор улып, істенген. 1991 чылда Й. Гипперт Бамбергтің университетінде армян паза грузин тілдеріне иран тілдерінең кірген сөстерге чарыдылған диссертациязын арачылап, доктор атха турысхан. 1994 чылдаң сығара Й. Гипперт Майндағы Франкфурт городтағы Гетенің адынаң университетте тиңнестіріліг языкознаниеи апарча. 1996 чылдаң сығара Гелатидегі (Грузия) наукалар Академиязының пасха хан члені, 2002 чылдаң сығара турфан комиссияның члені паза 2007 чылдаң сығара Берлин-Бранденбург наукалар Академиязының члені полча. Й. Гипперт 1997 чылда Тбилисидегі Орбелианинің адынаң университеттің аарластыг профессоры, 2009 чылда Джавахишвилинің адынаң университеттің аарластыг докторы паза 2013 чылда Батумидегі Шота Руставелинің адынаң университеттің аарластыг докторы улыбысхан. Й. Гипперт, 1994 чылдаң сығара Майндағы Франкфурт городтағы Гетенің адынаң университетте тиңнестіріліг языкознаниеиң профессоры полчадып, индоевропейскай тілдернең пасха кавказ тілдерінің төбй типологиязын істесче. Аның устаанынаң кавказ тілдеріне чарыдылған хада-пірге иткен пір ле немес тоғыс толдырылған. Й. Гипперт ідөк компьютернай лингвист полча. Ол 1987 чылда позы төстеп алған TITUS тіп проекттең устача, хайда индоевропейскай паза иледе кавказ тілдерінең пазылған пурунғы пічіктер істезіге тартылчалар. Й. Гипперт ідөк пурунғы тиңнестіріліг языкознаниее, типология, корпустыг лингвистикаа, мультимедиялыг тілдер документациязына паза холнаң пасхан пічіктернің санныг үзүриине көп хайыг салча.

Санныг гуманитарий науказы

TITUS, ARMAZI, GNC, LOEWE

Й. Гипперт пурунғы индоевропейскай тілдернің оцифровка көріміне кирілген пічіктерін істезерге 1997 чылда TITUS тіп проектті төстеен паза амға теере анынаң устача парча. Пу проектте ідөк пурунғы индоевропейскай тілдер пічіктерінің паза материалларының тезаурузы тимнелче. 1999 чылдаң сығара Й. Гипперт ARMAZI (Кавказ тілдері паза культуразы) тіп проекттең тоғынча. Пу проектке кавказ тілдерінің оцифровка көрімнің материаллары кіргеннер, хайзылары соонаң Грузияның нация корпусының чадыгы пол парғаннар. 2010 чылдаң сығара Й. Гипперт «Landes-Offensive zur Entwicklung Wissenschaftlich-ökonomischer Exzellenz (LOEWE)» проектке кірчеткен «Гесен чирінің санныг гуманитарий наукалары» тіп теманаң устача. Пу проектті Майндағы Франкфурттың университеті, Дармштадтағы технической университет паза Майндағы Франкфурттың Гетенің адынаң музей хада-пірге апарчалар.

Холдаң пасхан пічіктернің саннығ үзүри

1990 чылларның ортазынаң сығара Й. Гипперт іскеркідегі холнаң пасхан пічіктернең айғасча. Пу пічіктер оцифровкаа алылчалар (көзідімге, Берлиннің турфан чыындызына кірчеткен тохарлар пічи) алай ба палимпсесттернің редактированиезі (көзідімге, Синайдың кавказ паза албан палимпсесттері). 2009 чылда пу тоғыстарнаң айғасчатхан туста Й. Гиппертті Гамбургтың университетінзер «Холдаң пазылған культура» наука өмезінзер өнетін хығыртханнар. 2013 чылда чайғызын ол, Petra-Kappert-Fellow-тың члені полчадып, Гамбургта пазох тоғынған. Ол туста «Азияның, Африканың паза Европаның холнаң пазылған культуразы» өнетін наука істезіглерін азып, «Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa» тіп энциклопедияны паза «Comparative Oriental Manuscript Studies» монографияны пазарына көстеглер иткен.

Jost Gippert

Si **Jost Gippert** (German pagbigkas: [jo:st ɡɪpˈtɛt]; ipinanganak noong Marso 12, 1956, sa Winz-Niederwenigern, ngayon Hattingen) ay isang Alemang dalubwika, Caucasiologist, may-akda, at propesor ng Comparative Lingguwistika sa Institut ng Empirical Lingguwistika sa Goethe Unibersidad sa Frankfurt/Main.

Talambuhay [baguhin | baguhin ang batayan]

Noong 1972, si Jost Gippert ay nagtapos sa Leibniz-Himnasyo sa Essen (Altenessen), Germany. Mula 1972 hanggang 1977, pinag-aralan niya ang Comparative Lingguwistika, Indology, Japanese studies, at Sinolohiya sa Unibersidad ng Marburg at sa Berlin. Matapos ang kanyang pag-aaral noong 1977, nakatanggap siya ng Ph.D sa pamamagitan ng kanyang sanaysay tungkol sa "Palaugnayan ng pawatas pormasyon sa mga wikang Indo-European". Mula 1977 hanggang 1990, nagtrabaho siya sa mga unibersidad sa Berlin, Vienna at Salzburg bilang isang katulong ng pananaliksik at bilang isang lektor ng unibersidad. Noong 1991, habang siya ay isang katulong ng pananaliksik sa Computational Lingguwistika ng Oriental, naging karapat-dapat siya na magturo sa Unibersidad ng Bamberg sa pamamagitan ng kanyang sanaysay na disertasyon tungkol sa "Iranian loanwords sa wikang Armenian at Georgian". Mula noong 1994, si Jost Gippert ay nagtuturo ng comparative lingguwistika sa unibersidad Goethe sa Frankfurt. Noong 1996 siya ay naging miyembro ng Gelati Science Academy (Georgia), at mula 2007 miyembro din siya ng departamento ng Wika sa Berlin-Brandenburg Academy of Sciences and Humanities. Si Jost Gippert ay hinirang na pandangal na propesor ng dalawang unibersidad sa Tbilisi, Georgia - 1997 sa Sulkan Saba Orbeliani Unibersidad at 2009 sa Ibane Jabakisbili Unibersidad. Noong 2013 hinirang din siya bilang pandangal na doktor sa Unibersidad ng Sota Rustabeli sa Batumi, Georgia. Mula noon ang kanyang panawagan bilang propesor ng comparative lingguwistika, ang karamihan ng pananaliksik ni Jost Gippert ay tungkol sa kasaysayan ng mga wikang Indo-European at tungkol sa mga pinagmulan ng mga salitang Indo-European, pati na rin ang pangkalahatang lingguwistikang tipolohiya at lalo ang pag-aaral ng mga wika ng Caucasus. Dahil sa kanyang dedikasyon sa mga wika ng Caucasus, maraming internasyonal na proyekto ng pananaliksik sa paksa na ito ay natapos sa kanyang pangangasiwa. Ang pananaliksik ni Jost Gippert ay nakatutok sa makasaysayang lingguwistika, lingguwistik na tipolohiya, electronic text corpora, multimediang dokumentasyon ng mga wika at electronic na pagsusuri ng mga manuskrito.

Digital Humanities [baguhin | baguhin ang batayan]

TITUS, ARMAZI, GNC at LOEWE [baguhin | baguhin ang batayan]

Si Jost Gippert ay ang tagapagtatag at direktor ng proyektong TITUS (Thesaurus of Indo-Germanic texts and speeches). Mula ng magsimula ito noong 1987, ang layunin ng proyekto nito ay ang maging kompleto na at maaari ng makita kahit saan ang materyal ng iba't-ibang wikang Indo-European. Noong 1999, sinimulan niya ang proyektong ARMAZI (Mga Wika at Kulturang Caucasian: Electronic Documentation). Ang proyektong ito ay nagbalak ng isang malawakang koleksyon ng materyal ng mga wikang Caucasian. Ang proyektong ARMAZI ay nagbunga ng Georgian National Corpus (GNC). Mula noong 2010, si Jost Gippert ay ang pinuno ng center "Digital Humanities in the State of Hesse: Integrated Processing and Analysis of Text-based Corpora" sa loob ng yunit ng "Federal Offensive for the Development of Scientific and Economic Excellence" (LOEWE). Ang center na ito ay isang pakikipagtulungan ng Goethe University of Frankfurt at ng Technical University of Darmstadt, at mayroon siyang karagdagang suporta mula sa Goethe Museum Frankfurt.

Electronic pagsusuri ng mga manuskrito [baguhin | baguhin ang batayan]

Noong 1990s, si Jost Gippert ay nakitungo sa mga manuskritong Oriental, upang maging digital ang mga ito (halimbawa, ang mga manuskritong Tocharian sa Berlin Turfan Collection). Higit pa rito, nagsaayos si Jost Gippert ng mga gawain kabilang ang mga manuskritong palimpsest na Caucasian-Albanian na natagpuan sa Bundok ng Sinai. Dahil sa kanyang mga gawa na ito, sumali si Jost Gippert sa grupong pananaliksik "Manuscript Cultures" sa Unibersidad ng Hamburg. Noong tag-init ng 2013, bumisita siyang muli sa Unibersidad ng Hamburg, bilang isang Petra Kappert Fellow, at nakilahok siya sa pagpapaliwanag ng "Encyclopedia of Manuscript Cultures" at ng handbook "Comparative Oriental Manuscript Studies".

ஜோஸ்ட் கிப்பர்ட்

பேராசிரியர் ஜோஸ்ட் கிப்பர்ட் (இடாய்ச்சு: Jost Gippert), 1956-ஆம் ஆண்டு மார்ச் மாதம் 12-ஆம் தேதி, வின்ஸ்-நிய்டர்வெனிகர்ன் (பின்னர் ஹட்டிங்கனுடன் இணைக்கப்பட்டது) என்னும் ஊரில் பிறந்தார். இவர் ஜெர்மானிய மொழியியல் அறிஞர், காக்கசிய மொழி – பண்பாட்டு ஆய்வறிஞர் ஆவார். மேலும் பிராங்க்ஃபுர்ட்டில் உள்ள கோயத் பல்கலைக்கழகத்தின் தரகு - ஆய்வு மொழியியல் நிறுவனத்தில் ஒப்பாய்வு மொழியியல் பேராசிரியராகப் பணியாற்றி வருகின்றார்.

โยสท์ กิพเพิร์ต

โยสท์ กิพเพิร์ต (เยอรมัน: Jost Gippert, เสียงอ่าน: [ˈjoːst ɡɪpˈtɛt]) (เกิดวันที่ 12 มีนาคม ค.ศ. 1956 ที่ วินซ-นีเดอร์เวนิเกอร์น, ขณะนี้คือเมือง ฮัททิงเงน ประเทศเยอรมนี) เป็นนักภาษาศาสตร์ชาวเยอรมัน นักวิชาการ ภาษาคอเคซัส และศาสตราจารย์วิชาภาษาศาสตร์เปรียบเทียบของคณะภาษาศาสตร์เชิงประสบการณ์ (อังกฤษ: Empirical Linguistics) มหาวิทยาลัย เกอเธ่ แฟรงก์เฟิร์ต/ไมน์ นอกจากนี้ยังมีผลงานทางวิชาการเป็นจำนวนมาก

ประวัติ และผลงาน [แก้]

- หลังจากสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียน ไลบ์นิช ที่เมือง เฮสเซิน ประเทศเยอรมนี ในปี ค.ศ. 1972 อาจารย์ กิพเพิร์ตได้ศึกษาวิชาภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ อินเดียศึกษา ญี่ปุ่นศึกษา และจีนศึกษา ที่มหาวิทยาลัย มาร์บวร์ก และมหาวิทยาลัยเสรีแห่งเบอร์ลินตั้งแต่ปี ค.ศ. 1972 ถึง 1977
- หลังจากนั้นในปี ค.ศ. 1977 ได้รับปริญญาเอกจากผลงานวิทยานิพนธ์เรื่องวากยสัมพันธ์ของการสร้างคำกริยาแบบอินฟินิทีฟในตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน ("On the Syntax of Infinitival Formations in the Indo-European Languages")
- ตั้งแต่ ค.ศ. 1977 ถึง 1990 ทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และเป็นอาจารย์สอนที่มหาวิทยาลัยที่เบอร์ลิน เวียนนา และซาลซ์บูร์ก
- ขณะที่เป็นผู้ช่วยวิจัยภาษาตะวันออกกลางกับคอมพิวเตอร์ได้มีผลงานทางวิชาการสำหรับตำแหน่งศาสตราจารย์เรื่องคำยืมอิหร่านในภาษาอาร์มีเนีย และภาษาจอร์เจีย ("Iranian Loanwords in Armenian and Georgian")
- ตั้งแต่ ค.ศ. 1994 อาจารย์กิพเพิร์ตเป็นศาสตราจารย์สอนวิชาภาษาศาสตร์เปรียบเทียบที่มหาวิทยาลัยเกอเธ่ แฟรงก์เฟิร์ต/ไมน์
- ตั้งแต่ ค.ศ. 1996 เป็นสมาชิกสถาบันวิชาการแห่งเกลติ ประเทศจอร์เจีย
- ตั้งแต่ ค.ศ. 2002 เป็นสมาชิกคณะกรรมการกูหลูฟาน (Turfan Commission)
- ตั้งแต่ 2007 เป็นสมาชิกศูนย์ "ภาษา" แห่งสถาบันวิชาการเบอร์ลิน-บรันเดนบูร์ก (Berlin-Brandenburg Academy of Sciences and Humanities)
- ในปี ค.ศ. 1997 ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์กิตติมศักดิ์ ของมหาวิทยาลัย ซุลคาน ซาบา ออร์เบลยานี (Sul Khan Saba Orbeliani University) ที่ทบิลิซี ประเทศจอร์เจีย
- ค.ศ. 2009 ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัย อิวาเน จาวาคิชวิลี (Ivane Javakhishvili University) ทบิลิซีเช่นเดียวกัน
- ค.ศ. 2013 ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัย โชตา รุชตาเวลี (Shota Rustaveli University) เมืองบาตูมี ประเทศจอร์เจีย
- งานวิจัยสำคัญของอาจารย์กิพเพิร์ตเน้นไปทางด้านภาษาศาสตร์เชิงประวัติและนิรุกติศาสตร์ของตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน แบบลักษณะภาษาต่าง ๆ (Linguistic typology) โดยทั่วไป และโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาในเขตคอเคซัส นอกจากนี้ อาจารย์กิพเพิร์ตยังค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับคลังข้อมูลภาษาแบบอิเล็กทรอนิกส์ บันทึกภาษาดัวยระบบมัลติมีเดีย และการวิเคราะห์เอกสารโบราณด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

มนุษยศาสตร์ดิจิทัล [แก้]

โครงการ ทิทุซ อาร์มาซี คลังข้อมูลภาษาจอร์เจียแห่งชาติ และ LOEWE [แก้]

- ในปี ค.ศ. 1987 อาจารย์กิปเพิร์ตได้ก่อตั้งและดำเนินการโครงการทิทุซ (TITUS) (อรรถาภิธานข้อความและคำศัพท์ในตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน) มาจนบัดนี้
- ค.ศ. 1999 ได้เริ่มโครงการ อาร์มาซี (ARMAZI) ซึ่งรวบรวมหลักฐานของภาษาต่าง ๆ ในเขตคอเคซัส จากโครงการนี้ได้เกิดคลังข้อมูลภาษาจอร์เจียแห่งชาติ (Georgian National Corpus/GNC)
- ตั้งแต่ ค.ศ. 2010 อาจารย์กิปเพิร์ตเป็นประธานของศูนย์มนุษยศาสตร์ดิจิทัลของรัฐเฮสเซ็น ประเทศเยอรมนี ในโครงการ LOEWE (Federal Offensive for the Development of Scientific and Economic Excellence) ซึ่งเป็นศูนย์กลางการร่วมมือของมหาวิทยาลัยเกอเธ่ แฟรงก์เฟิร์ต และ มหาวิทยาลัยเทคนิคคาร์ลชตุตท์ ด้วยการสนับสนุนจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติแห่งแฟรงก์เฟิร์ต

การวิเคราะห์เอกสารโบราณด้วยระบบอเล็กทรอนิกส์ [แก้]

- ศาสตราจารย์กิปเพิร์ตเรียบเรียงพาลิมพ์เซสต์ (palimpsest) ภาษาแอลเบเนียคอเคซัส (ภาษาอูดีโบราณ) ซึ่งพบที่ภูเขาไชนาย

იოსებ გიჰერტი

იოსებ გიჰერტი დაბადებულია ათას ცხრაას შაუხტყა დეთხეტ შარე, შიტ მარტე - გერმანელ მატა მეცნიერ კავკასიოლოგ, ფილოლოგი მეცნიერებათა დოქტორ, ფრანკფურტენ გოეთენ უნივერსიტეტე ემპირიულ მატა მეცნიერებათა ინსტიტუტე დირექტორ.

იოსებ გიჰერტი შედარბადენ მატა მეცნიერ სპეციალისტ ვა. ოხვუნ სამეცნიერ ინტერეს და ვენ-ვენ მატა ოჩხი. პროფესორ იოსებ გიჰერტი დუვ ხან და ვუნე დინტერსბაველნვა ქართულ კავკასიურ მატტივ. ოვუნ ზორემ ვაშიშ ვეთა თიშინა წინა ქართულ მოტტ, სვანურ, მეგრულ დე ლაზურა მატტიშე.

Jost Gippert

Jost Gippert (d. 12 Mart 1956, Winz-Niderwenigern [şu an Hattingen]) Johann Wolfgang Goethe Üniversitesinin Ampirik Dil Bilimi Enstitüsünde dil bilimci olmakla beraber Kafkasyolog ve karşılaştırmalı dil bilimleri profesörüdür.

Hayatı [değiştir | kaynağı değiştir]

1972 yılında Essen-Altenessen'de Leibniz-Gymnasiumunda Abitur yaptı. 1972'den 1977'ye kadar Marburg ve Berlin'de (Freie Universität) Karşılaştırmalı Dil Bilimleri, İndoloji, Japonoloji ve Sinoloji okumuştur. Üniversiteyi bitirdikten sonra 1977 yılında Hint-Avrupa dillerinin cümle yapısındaki masdarın oluşumu hakkında yazdığı tezin ardından doktorasını tamamlamıştır. 1977'den 1990 yılına kadar Berlin, Viena ve Salzburg üniversitelerinde olmak üzere bilimsel araştırmacı, üniversite asistanı ve lektörü olarak farklı görevler tamamlamıştır. Oryantal bilgisayar dilbilimi bölümünün bilimsel asistanı olarak 1991 yılında Bamberg Üniversitesinde tamamlamış olduğu Farsça'dan Gürcüce ve Ermenice'ye geçen yerleşmiş kelimeler hakkındaki tezi ile doçent olmuştur. Jost Gippert 1994 yılından beri Almanya'nın Frankfurt şehrindeki Johann Wolfgang Goethe Üniversitesinde karşılaştırmalı dil bilimleri öğretmektedir. 1996'dan bu yana, Gürcistan'ın Gelati akademisinin yabancı üyesi olmakla birlikte 2007 senesinden beri Berlin-Brandenburg akademisinin 'Sprache' ('Dil') santraline de üyedir. Jost Gippert, 1997 senesinde önce Gürcistan'ın Tiflis şehrindeki Sulkhan Saba Orbeliani Üniversitesinde fahri profesörüne, ardından 2009 senesinde aynı şehrin İvane Cavakhişvili Üniversitesinde fahri doktoruna ve 2013 senesinde Batum'da Şota Rustaveli Üniversitesinde yine fahri doktoruna atanmıştır. 1994 senesinden bugüne dek Johann Wolfgang Goethe Üniversitesinde Karşılaştırmalı Dil Bilimleri profesörü olarak görev alan Jost Gippert'in ağırlık verdiği konular Hint-Avrupa halklarının tarihleri ile dilleri, genel dil tipolojisi ve Kafkasya'da konuşulan dillerdir. Kafkasya'da konuşulan diller ile ilgili bir çok uluslararası projelerde başkanlık etmiştir. Bir bilgisayar dilbilimcisi olarak 1987 yılından beri kendisi tarafından hayata geçirilen TITUS projesini yönetiyor.

Digital Humanities [değiştir | kaynağı değiştir]

TITUS, ARMAZİ, GNC ve LOEWE [değiştir | kaynağı değiştir]

Jost Gippert TITUS (Thesaurus Indogermanischer Text- und Sprachmaterialien) projesinin direktörüdür. TITUS'un açılımı 'Hint-Avrupa dillerinin yazı ve dil materyalleri kapsamlı sözlüğü'dür ve 1987 senesinden beri bütün Hint-Avrupa dillerinin dijital bir şekilde bir araya getirmesini hedefleyen bir projedir. 1999 yılında ARMAZİ (Kafkas dilleri ve kültürleri; elektronik dokümantasyon) projesine girişti. Bu proje, Kafkas dillerinin dijital bir şekilde bir arada toplanmasını amaçlaması ile birlikte Gürcü milli korpus'una yol açmıştır. 2010 yılından beri 'Digital Humanities Hessen' yöneticisidir.

Elektronik el yazısı analizi [değiştir | kaynağı değiştir]

1990 senesinden bu yana farklı projeler kapsamında Ön asya el yazıları ile ilgilenen Jost Gippert, 2009 senesinde Almanya'nın Hamburg şehrindeki üniversitede 'Manuskriptkulturen' ('el yazması grubu') isimli araştırmacı grubuna katılmıştır. 2013 senesinde Petra-Kappert-Fellow olarak yeniden Hamburg'da 'Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa' ve 'Comparative Oriental Manuscript Studies' çalışmalarına katılmıştır.

يوست گىپپېرت

يوست گىپپېرت ئەپەندى 1956 يىلى 12 مارتتا ۋىننىس ئىندېرۋېنېگېرنە (Winz-Niederwenigern) تۇغۇلغان. ھازىر بۇ شەھەر ھاتتىگگېن دەپ ئاتىلىدۇ. گىپپېرت ئەپەندى گېرمانىيەلىك تىلشۇناس، يازغۇچى، كاۋكازشۇناس، شۇنداقلا فرانكفۇرت يوهان ۋولفگاڭ گيۇتى ئۇنىۋېرسىتېتى ئەمەلىي تىلشۇناسلىق ئىنستىتۇتى سېلىشتۇرما تىلشۇناسلىق كەسپىنىڭ پروفېسسورى.

كەسپى ھاياتى [تەھرىر]

گىپپېرت ئەپەندى 1972 - يىلى گېرمانىيە ئېسسېن ئۆلكىسىنىڭ لايبنىس گىمنازيۇمىنى (Leibniz Gymnasium, Essen) پۈتتۈرۈپ، 1972 - يىلىدىن 1977 - يىلىغىچە ماربۇرگ ئۇنىۋېرسىتېتى ۋە بېرلىن ئەركىنلىك ئۇنىۋېرسىتېتىدا (Freie Universität Berlin) سېلىشتۇرما تىلشۇناسلىق، ئىندولوگىيە، ياپۇنچۇناسلىق ۋە خەنزۇشۇناسلىق پەنلىرى بويىچە ئىلىم تەھسىل قىلىپ، 1977 - يىلى ھىندى ياۋروپا تىللىرىدىكى ئىنقىسۇن شەكلىنىڭ سىنتاكسىسى توغرىسىدىكى ئەمگىكى بىلەن دوكتورلۇق ئۇنۋانىغا ئائىل بولغان. 1977 - يىلىدىن 1990 - يىلىغىچە بېرلىن، ۋىنا ۋە زالىتسبۇرگ ئۇنىۋېرسىتېتلىرىدا ئوقۇتۇش ۋە تەتقىقات خىزمەتلىرى بىلەن شۇغۇللانغان. 1991 - يىلى بامبۇرگ ئۇنىۋېرسىتېتىدا ئەرمەن ۋە گىرۇزىيە تىللىرىدىكى كىرىمە سۆزلەر ناملىق دەرسى تەتقىقاتى بىلەن خەبلىتاتسىيولۇقنى (ياۋروپا، مەركىزى ئاسىيا، مىسىر ۋە كاۋكاز قاتارلىق رايۇنلاردا تەتقىقاتچىلارغا بېرىلدىغان، دوكتورلۇق ئۇنۋانىدىن ئۈستۈن تۇرىدىغان ئەڭ يۇقىرى ئاكادېمىك ئۇنۋان) قازانغان. 1994 - يىلىدىن بۇيان، گىپپېرت ئەپەندى فرانكفۇرت گيۇتى ئۇنىۋېرسىتېتىدا سېلىشتۇرما تىلشۇناسلىق دەرسلىرىنى بېرىپ كېلىۋاتقان بولۇپ، 1996 - يىلى گىرۇزىيەدىكى گالاتى پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئەزاسى بولۇپ تاللانغان. ئۇنىڭدىن باشقا 2007 - يىلىدىن ئېتىبارەن ھازىرغا قەدەر بېرلىن براندېنبۇرگ پەن تەتقىقات ئاكادېمىيىسى تىل مەركىزىنىڭ ئەزاسى بولۇپ كەلمەكتە. 1997 - يىلى ئۇ گىرۇزىيە تىببىلىسى سۇلخان سابا ئوربېلىيانى ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ (Sulkhan Saba Orbelliani-University, Tbilisi) پەخرى پروفېسسورلۇقىغا تەيىنلەنگەن. 2009 - يىلى تىببىلىسى ئۇن جاۋاخشۋېلى ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ (Ivane Javakhishvili-University) ۋە باتۇمى شوتا رۇستاۋېلى ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ (Shota Rustaveli-University) پەخرى دوكتورلۇقىغا ئائىل بولغان.

گىپپېرت ئەپەندىنىڭ 1994 - يىلى گېرمانىيە فرانكفۇرت يوهان ۋولفگاڭ گيۇتى ئۇنىۋېرسىتېتى سېلىشتۇرما تىلشۇناسلىق پەنلىرى بويىچە پروفېسسور بولغاندىكى كېيىنكى كۆپ قىسىم تەتقىقاتلىرى ھىندى گېرمان تىللىرى ۋە تارىخى، ئۇنىۋېرسال تېئولوگىيە تەتقىقاتى، تارىخىي سېلىشتۇرما تىلشۇناسلىق، ئېلىترولۇق ئۇچۇر ئامبىرى، تىلنى كۆپ مېدىيالىق خاتىرىلەش، قوليازىملارنى ئېلىكترونلۇق ئانالىز قىلىشقا، شۇنداقلا ئۇنىڭ ياش چاغلىرىدىن باشلاپ كۆپ خىل خەلقئارالىق ھەمكارلىق تەتقىقات تۈرلىرىدە يېتەكچىلىك قىلىپ كېلىۋاتقان كاۋكاز تىللىرىغا مەركەزلەشكەن.

گۇمانتار پەنلەرنى ئۇچۇرلاشتۇرۇش [تەھرىر]

TITUS, ARMAZI, GNC and LOEWE [edit]

گىپپېرت ئەپەندى (TITUS) تىتۇس تەتقىقات تۈرىنىڭ ئاساس سالغۇچىسى ۋە يېتەكچىسى. تىتۇس "ھىندى گېرمان تىلى تېكىستلىرى ۋە جانلىق تىلى قامۇسى" نىڭ قىسقانلىمىسى. 1987 - يىلى باشلانغان بۇ تەتقىقاتنىڭ نىشانى بولسا ھىندى ياۋروپا تىللىرى ۋە خوشنا تىللارنىڭ تېكىستلىرى خاتىرىلەنگەن ئۇچۇر ئامبىرىنى قۇرۇش ۋە ئۇنىڭدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش.

1999 - يىلىدىن بېرى، گىپپېرت ئەپەندى گىرۇزىيە دۆلەتلىك تىل ئامبىرى تەتقىقات تۈرى ئارمازى پروگراممىسىنى، يەنى كاۋكاز تىللىرى ۋە مەدەنىيىتىنى ئېلىكترونلۇق خاتىرىلەش تەتقىقات تۈرىنى باشلىغان. بۇ تۈر كاۋكاز تىلى ماتېرىياللىرىنى كەڭ كۆلەملىك توپلاشتىنى نىشان قىلغان بولۇپ، ئاخىرىدا گىرۇزىيە دۆلەتلىك تىل ئامبىرىنى رويپاچا چىقارغان.

2010 - يىلىدىن مابەينىدە، گىپپېرت ئەپەندى ھېسسېن رايۇنىدىكى فرانكفۇرت گيۇتى ئۇنىۋېرسىتېتى، دارمىشتات تېخنىك ئۇنىۋېرسىتېتى شۇنداقلا فرانكفۇرت گيۇتى مۇزىسىنىڭ ھەمكارلىغىدىكى ئۇچۇرلاشقان گۇمانتار پەنلەر مەركىزىنىڭ باشلىقلىغىنى ئۆتەپ كېلىۋاتىدۇ. بۇ مەركەز پەن تېخنىكا تەرەققىياتىنىڭ ئىقتىسادى ئەۋزەللىكىگە يۈرۈش قىلىش رامكىسى ئاستىدا تېكىست ئامبىرى ئاساسىدىكى ئۇنىۋېرسال بىر تەرەپ قىلىش ۋە ئانالىز قىلىش تەتقىقاتىنى ئېلىپ بارماقتا.

قوليازمالارنىڭ ئېلىكترونلۇق ئانالىزى

1990 - يىلى گىپپېرت ئەپەندى شەرقشۇناسلىق تەتقىقاتىغا دېققىتىنى ئاغدۇرۇپ، بۇ ساھەدىكى، مەسىلەن، بېرلىندا ساقلانغان تۇرپان ۋەسىقىلىرىدىكى توخارچە قوليازمالار ۋە سىنايدىكى كاۋكازچە - ئالبانىيچە ئۈستىلەپ كۆچۈرۈلگەن پۈتۈكلەرنىڭ (Palimpsest): ئىسلى ھايۋانات تېرىسى ياكى باشقا ماتېرىياللارغا بېزىلغان خەتلەرنى سۈرگۈپ ئۆچۈرۈۋېتىپ، ئۈستىگە باشقىدىن يېزىشنى كۆرسىتىدۇ) ئېلىكترونلۇق ئامبىرىنى قۇرۇپ ئامما بىلەن يۈز كۆرۈشتۈرۈشنى نىشان قىلدى. ئۇنىڭدىن باشقا ئۇ يەنە سىناي تېغىدىن تېپىلغان كاۋكاز، ئالبانىيە تىللىرىدىكى ئۈستىلەپ كۆچۈرۈلگەن پۈتۈكلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ماتېرىياللارنى تەھرىرلەپ چىقتى. 2009 - يىلى بامبۇرگ ئۇنىۋېرسىتېتىدا "قوليازما مەدەنىيىتى" تەتقىقات گۇرۇپپىسىنىڭ زىيارەتچى تەتقىقاتچىسى بولغاندىن كېيىن، 2013 - يىلى يازدا ئۇ پېترا كاپپېرت تەتقىقاتچىسى سۈپىتىدە ھىمبۇرگ ئۇنىۋېرسىتېتىنى قايتا زىيارەت قىلىپ، "ئاسىيا ۋە ئافرىقىدىكى قوليازما مەدەنىيەت ئىنسىكلوپېدىيىسى" ۋە سېلىشتۇرما شەرقشۇناسلىق قوليازما تەتقىقاتى قوللانمىسىنىڭ تۈزۈلىشىگە ئىشتىراك قىلدى.

Йост Гіпперт

Йост Гіпперт (* 12 березня 1956, м. Вінц-Нідервенігерн, нині Хаттінген) – німецький мовознавець та кавказознавець, професор порівняльної лінгвістики Інституту емпіричної лінгвістики Університету імені Йоганна Вольфганга фон Гете, м. Франкфурт-на-Майні, письменник.

Біографія [ред. • ред. код]

У 1972 році завершив навчання у гімназії імені Лейбніца в Ессен-Альтенессені. З 1972 по 1977 роки вивчав компаративну лінгвістику, індологію, японістику, а також сінологію у Марбурзькому університеті та у Вільному університеті в Берліні. Після завершення навчання у 1977 році отримав ступінь доктора наук. З 1977 по 1990 роки Йост Гіпперт займав посади науковця та наукового асистента, а також лектора в університетах Берліна, Відня, Сальцбурга. Взнявши участь у науковому дослідженні з комп'ютерної лінгвістики у контексті східних мов, у 1991 захистив роботу в університеті міста Бамбург за темою «Запозичення з перської мови в армянську та грузинську». З 1994 року викладає компаративну лінгвістику в Університеті імені Йоганна Вольфганга фон Гете, м. Франкфурт-на-Майні. З 1996 року професор Гіпперт стає почесним членом Грузинської академії наук, з 2002 року – член Турфан-комісії, а з 2007 року – член центру «Мова» Берлінсько-бранденбурзької академії наук. У 1997 році професора Гіпперта внесли до плеяди почесних професорів Університету імені Сулхан-Саба Орбеліані (Тбілісі, Грузія), у 2009 році стає почесним доктором наук Університету імені Іване Джавахішвілі, а в 2013 році отримує звання почесного професора Університету імені Шота Руставелі (Батумі, Грузія).

До сфери наукових та професійних інтересів професора належать викладання компаративної лінгвістики в Університеті імені Йоганна Вольфганга фон Гете, вивчення індоєвропейських мов та історії їхнього розвитку, а також лінгвістична типологія мов Кавказу. Як комп'ютерний лінгвіст професор Гіпперт очолює ініційований ним TITUS-проект, який має на меті оцифрування текстових даних індоєвропейських, а також ареально наближених до них мов. Професор Гіпперт займається дослідженням історично-порівняльної лінгвістики, мовної типології, електронних корпусів даних і мовною документацією.

Jost Gippert

Jost Gippert (Phát âm tiếng Đức: [ˈjoːst ˈɡɪpˌɐt]; sinh ngày 12 tháng 3 năm 1956 tại Winz-Niederwenigern, bây giờ là Hattingen, Đức) là một nhà nghiên cứu ngôn ngữ người Đức, ông đồng thời nghiên cứu ngôn ngữ Caucasus, là giáo sư trong lĩnh vực ngôn ngữ học so sánh tại Khoa nghiên cứu ngôn ngữ học thực nghiệm thuộc trường đại học tổng hợp Johann Wolfgang Goethe tại thành phố Frankfurt và cũng là tác giả của rất nhiều tác phẩm khoa học có giá trị.

Tiểu sử [sửa | sửa mã nguồn]

Năm 1972 ông tốt nghiệp trường phổ thông trung học Leibniz ở Essen-Altenessen và sau đó (từ 1972 đến 1977) theo học ngành khoa học ngôn ngữ so sánh, Ấn Độ học, Nhật Bản học, và Trung Hoa học tại các trường đại học tổng hợp Marburg và Berlin. Sau khi tốt nghiệp ông giành được bằng tiến sĩ triết học vào năm 1977, với công trình nghiên cứu cú pháp tạo các dạng nguyên thể trong các ngôn ngữ Ấn-Âu. Từ năm 1977 đến năm 1990 ông đã từng nắm giữ nhiều vị trí như trợ giảng và sau đó là giảng viên đại học tại các thành phố Berlin, Wien và Salzburg. Năm 1991, khi đang là trợ lý nghiên cứu ngôn ngữ máy tính phương Đông, ông đã viết một bài nghiên cứu về từ mượn trong tiếng Armenia và tiếng Georgia có nguồn gốc từ tiếng Iran tại trường đại học tổng hợp Bamberg. Sau đó, nhờ bài nghiên cứu này, ông trở thành giảng viên đại học của trường.

Từ năm 1994 Jost Gippert đã giảng dạy ngành khoa học ngôn ngữ so sánh tại trường đại học tổng hợp Johann Wolfgang Goethe tại thành phố Frankfurt. Từ năm 1996 ông là thành viên ngoại giao của Viện khoa học hàn lâm Gelati tại Georgia, từ năm 2002 là thành viên của Ủy ban Turfan và từ năm 2007 là thành viên của trung tâm "Ngôn ngữ" tại Viện Khoa Học Hàn Lâm Berlin-Brandenburg.

Năm 1997 ông được phong hàm giáo sư danh dự của trường đại học Sulkhan Saba Orbeliani tại Tbilisi, từ năm 2002 là tiến sĩ danh dự của trường đại học Ivane Giavakhisvili, và năm 2013 là tiến sĩ danh dự của trường đại học Sota Rustaveli ở Batumi, Georgia. Kể từ khi ông trở thành giáo sư ngành ngôn ngữ học so sánh tại trường đại học tổng hợp Johann Wolfgang Goethe tại thành phố Frankfurt vào năm 1994, bên cạnh các ngôn ngữ thuộc hệ ngôn ngữ Ấn-Âu và lịch sử của các môn ngôn ngữ đó cũng như ngôn ngữ học so sánh loại hình nói chung thì các ngôn ngữ vùng Kavkaz thuộc lĩnh vực làm việc chính của ông. Trong thời gian đầu, dưới sự lãnh đạo của ông, có rất nhiều dự án hợp tác nghiên cứu quốc tế về các ngôn ngữ này đã được thực hiện. Với tư cách là nhà ngôn ngữ học máy tính, ông đã quản lý dự án TITUS do chính ông sáng lập từ năm 1987. Mục tiêu của dự án này là giải mã điện tử các dữ liệu gốc văn bản trong các ngôn ngữ Ấn Âu cổ và các ngôn ngữ láng giềng. Lĩnh vực nghiên cứu chính của ông là ngôn ngữ học so sánh-lịch sử, ngôn ngữ so sánh loại hình, lập kho ngữ liệu điện tử, lập tài liệu ngôn ngữ đa phương tiện và phân tích thủ bản điện tử.

Jost Gippert

Prof. Dr. Jost Gippert (12yê Marti 1956 Winz-Niederwenigern, Almanya de ame dinya) Universitey Goethe Frankfurt de alimê dê zıwanano Alman. Be xo Hindo-Ewropaist u Japonologo, heto bin ra ki alimê zıwananê Kovkasano u xeylê zıwananê binan sero gırweyeno. Universitey Goethey Frankfurtê Maini, qısmê Zıwanşınasiya Têverşanıtoğê de profesoro.

Zıwananê ke Gippert sero xebe tiyayo, inan ra yew ki Zazakiyo. Serranê 1994-2000ıne miyan de ey be nuştoğ u qıseykerdoğanê Zazaki ra piya nê zıwani sero tedqıqat u cıgeyrayışi vıraşti. 4ê Gulana 1996ı de ey Veyvê Kıtaban, sûka Almanya Mannheim de raresayışê Zazaki'yo tarixi sero qısey kerd.

Meqaley cı be Almanki u Tırki pêserokaya Warey de veciya (PDF). Meqaley xoyê dıyine Zazaki sero be namey *Zur dialektalen Stellung des Zazaki* (Almanki "Heruna Zazaki'ya diyalektale sero" serra 2009ıne de pêseroka zıwanzanan *Die Sprache* de veciya. Nê meqaley de heruna (caê) Zazaki zıwananê İrankiyê rocawanê zımey (ğerbê şımalı) miyan sero vındeno u zey Ludwig Pauli ano a zıwan ke, Zazaki pê bunyay xo u xısusiyetanê raresayışê vengane tarixiyan, zıwanê İrankiyê rocawanê zımeyo tewr tipiko. Nê xısusiyeti gorey zıwananê İrankiyê rocawanê zımey'ê binan tewr rınd şevakitê (hefz kerdê) u xeylê hetan ra mihafezekaro. Gippert ezaê dê ronaoğanê Enstituyê Zazakiyo u 2 serrê verêni serkarê diwanê idarey nê enstitüy bi.

Biyografiye (Cıwname) [bıvurne I çımeyi bıvurne]

Serra 1972ıne de lisey Leibniz-Gymnasiumi Essen-Altenessen ra bi mezun. 1972 ra heta 1977 Universitanê Marburg u Berlin (Freie Universität) de Zıwanşınasiya Têverşanıtoğê (İlmê Zıwananê Qıyasi), Hindolocıye, Japonolocıye u Sinolocıye wende. Wendiş ra tepeya ey 1977 de derecey doktorê felsefey be teza xo "Zıwananê Hind-Ewropa de Sentaksê Vıraştenanê Mesderkiyan" gırewt. 1977 ra heta 1990 Berlin, Viyana u Salzburg de wahêrê mıxtelif mewqıyan bi, zey asistanê ilmi ya ki ê universitey ya ki lektorê universitey. Serra 1991ıne de sureo ke asistanê Zıwanşınasiya Komptueri'a Şerqiyati (Orientalistik) bi, Universitey Bambergi de pê teza xo Ermenki u Gurcki de İranki ra qısanê gırewteyan sero resa derecey profesorine. Jost Gippert 1994 ra nat Universitey Johann Wolfgang Goethey, sûka Frankfurtê Maini de Zıwanşınasiya Têverşanıtoğê salıx dano. 1996 ra nat Akademiya İlmân Gelati (Gurcistan) de ezaê dıwela teberio, 2002 ra nat ezaê Komisyonê Turfani, 2007 ra nat ki ezaê Merkezê "Sprache" (Zıwan) ê Akademiya İlmânê Berlin-Brandenburgio.

Serra 1997ıne de Universitey Sulxan Saba Orbeliani Tiflis (Gurcistan) de tayinê profesorê fexri bi, anci uca serra 2009ıne de Universitey Ivane Javaxişvili tayinê doxtorê fexri bi, peyniye de ki 2013ıne de Universitey Şota Rustaveli Batum de tayinê doxtorê fexri bi.

Tayinê ey'ê profesorina Zıwanşınasiya Têverşanıtoğê ra nat 1994 de Universitey Frankfurti de, gıraniya gırweyayışanê ey kışta zıwananê Hind-Ewropa u tarixê inan u Tipolocıya zıwanan'a genele de zıwananê mıntıqay Kovkasya serowa ki, awa ke na wexto peyên mıxtelif projey piagırweyayışi'ê enternasyonalı bınê idarey ey de kerdê zimetê ey. Projey TITUSi de zıwanşınasê komputerio ki, oyo ke 1987ıne ra nat Gipperti be xo visto a ver u idare keno. No proje hedef keno ke şar elektronik bıreso dayanê (veri) bıngêhi'ê nusıyaeyan, ê zıwananê Hind-Ewropa u emberıyanê (ciranê) cı'yê nusıyaeyanê kehanan. Gıraneya cıgeyrayışanê ey zıwanşınasiya têverşanıtoğê tarixiye, tipolocıya zıwani, korpusanê (kuliyanê) elektronikani, Wesiqakerdena zıwanan'a multimedıyale u analizê deşnuştışan'o elektronik serowa.

TITUS, ARMAZI, GNC u LOEWE [bivurne | çimayi bivurne]

Jost Gippert ronaog u direktorê Projey TITUSio (Thesaurusê Malzemanê Hind-Ewropa'ê metin u zıwanan), oyo ke zıwananê Hind-Ewropa u cı rê lısanê cıranan de temamiye ra tepıstena malzemanê neqli'ê nusiyayyan'a dicitale hedef gêno (1997 ra nat). 1999ıne de ey ver projey ARMAZI (Zıwan u Kulturê Kovkasya: Wesiqevıraştana elektronike) vist a ver, oyo ke be temamiye qeyd gırewtena malzeman'a dicitale zıwananê Kovkasya ra hedef gırewti bi u cı ra na mabeyn de projey korpusê Gurckiyê mıli peyda bi. 2010ıne ra nat Jost Gippert giraniya "Digital Humanities Hessen: Integrierte Aufbereitung und Auswertung textbasierter Korpora" (Digital Humanities ê eyaletê Hesseni: Hazırkerden u ercnaena korpusanê nusiyaiyan'a entegrekerdiye) çarçiwey "Landes-Offensive zur Entwicklung Wissenschaftlich-ökonomischer Exzellenz (LOEWE)" (gameeştana eyaleti seba raresnayışê kamiliya ilmi-ekonomike) ê Eyaletê Hesseni (Projeo muşterek be Universitey Frankfurti be Universtitey Darmstadtî'ê Tekniki u Freien Deutschen Hochstift / Muzezy Goethey Frankfurt) idare keno.

Analizê Destnuştên'o Elektronik [bivurne | çimayi bivurne]

Serra 1990 ra nat taê mixtelif projan miyan de Jost Gippert gineno destnuştışanê Asya Veri, 2009ıne de universitey sûka Hamburgi de biyo tewrê gruba cıgeyrayışi be namey "Manuskriptkulturen" (zagonê destnuştışan). 2013ıne de Petra-Kappert-Fellow de reyna Hamburg de biyo tewrê girweynayışanê "Encyclopedia of Manuscript Cultures of Asia and Africa" u "Comparative Oriental Manuscript Studies".

约斯特·吉佩特

约斯特·吉佩特（德语：Jost Gippert；1956年3月12日－），出生于德国哈廷根，是一名德国语言学家、高加索语学家、作家及法兰克福歌德大学经验语言学学院比较语言学系教授。

生平 [编辑]

吉佩特于1972年从德国埃森莱布尼茨中学毕业。1972年至1977年于马尔堡大学及柏林自由大学就读比较语言学、印度学、日本学和汉学。1977年被授予博士学位，论文主题为印欧语言不定式结构句法。1977年至1990年分别在柏林、维也纳和萨尔斯堡高校担任研究员及教授课程。1991年在班贝格大学担任东方语言电脑语言学助理研究员期间，获取特许任教资格，论文主题为亚美尼亚语和格鲁吉亚语中的伊朗语借词。

吉佩特自1994年起任教于法兰克福歌德大学比较语言学系，1996年成为格鲁吉亚格拉特科学院院士，并于2007年加入柏林布兰登堡科学人文院语言学系。1997年被格鲁吉亚第比利斯国立师范学院授予荣誉教授，2009年获第比利斯伊万·雅瓦希什维利大学荣誉博士，2013年获格鲁吉亚巴统紹塔·魯斯塔韋利大学荣誉博士。

在担任比较语言学教授以来，吉佩特的主要研究重点为印欧语言及其历史和词源学，普通语言类型学及高加索语。身为多项国际研究项目的负责人，他尤其对高加索语研究做出了极大贡献。他的研究重点还包括电子语料库、多媒体语言记录和电子手稿分析。

《数字人文》项目 [编辑]

TITUS、ARMAZI、GNC及LOEWE [编辑]

吉佩特是TITUS项目(印欧语文本和语言材料索引典)的发起人和领导人。此项目成立于1987年，目标是将所有印欧语言和相邻语言的记录文本进行数字化。1999年他发起了ARMAZI项目（高加索语言文化电子记录），此项目致力于对高加索语进行全方面的记录。格鲁吉亚语国家语料库（GNC）就是从这个项目衍生来的。2010年，吉佩特开始担任联邦科学经济发展项目（LOEWE项目）旗下的黑森州数字人文文本语料库处理分析中心主任。此中心为法兰克福歌德大学和达姆施塔特工业大学的合作项目，并由法兰克福歌德故居额外资助。

电子手稿分析 [编辑]

吉佩特从九十年代开始研究东方语言手稿，并参与了多项与手稿数字化相关的项目，其中包括柏林吐鲁番集中的吐火罗语手稿。此外他还参与了包括在西奈山发现的高加索-阿尔巴尼亚语（古乌迪语）重写本手稿在内的多项编辑工作。2009年，他被汉堡大学《手稿文化》研究组邀请担任访问学者。2013年夏天，他又以Petra Kappert Fellow的身份参与汉堡大学《手稿文化百科全书》及《东方语言比较手稿学》的编纂工作。

Wie mitgeholfen wurde

Hauptseite
EMPI abonnieren
Erweiterungen
Mithelfen

Support
Hilfe
FAQ
Technikanleitung
Unterstützung
Kommunikation

Entwicklung
Fehler finden
Dokumente
Statistik
Medien

fachschafft.org
Kategorien
Gemeinschaft
Veränderungen
Zufällige Seite
Aktuelles
Spielwiese

Druck
Als Buch
Als Zeitschrift

Werkzeuge
Verweise hierher
Extras
Verweise von hier
Informationen
Zitieren

Übersetzung

Wer eine andere Sprache als Deutsch spricht, durfte sich an der Übersetzung des Artikels über Prof. Dr. Jost Gippert beteiligen.

Übersetzungsressourcen

uni-frankfurt.de

Wir unterstützen die Übersetzung des Wikipedia-Artikels über Prof. Dr. Jost Gippert in alle Sprachen der Welt.

Alle Übersetzungen des Artikels sind über wikipedia.org und nicht eigenständig als Manuskript zu veröffentlichen.

Sprachen finden

Hier wird erklärt, wie Sie eine bestimmte Sprache finden, in die Sie den Artikel übersetzen wollen, oder wenden Sie sich diesbezüglich an fachschafft.empsp ffm@gmail.com.

Neuigkeiten der Fachschaft

Sie können Fachschaftsneuigkeiten abonnieren unter http://dlist.server.uni-frankfurt.de/mailman/listinfo/emp_spr_info.

Übersetzung: **Англи** Leila Avizba, Esmā Kokoskeria • **العربية** Mohammed Rashed, Sherko Violin • **Алтай** Larisa Tybykova • **Azərbaycanca** Monika Rind-Pawłowski • **Català** Jordi Mogas • **Čeština** Lenka Zbranková • **Cymraeg** Silvie Strauß • **Dansk** Jannick Baake, Line Pedersen • **فارسی** Fathima Saeed, Sonja Gippert-Fritz • **Eesti** Ruth Leppik • **Ελληνικά** Petros Kairis • **English** Mattis Heyne, Daniel Krauße, Frances Matheny • **Español** Ricardo Jung, Beatrice Jung • **Esperanto** André Müller • **Euskara** Silvie Strauß • **Fanabuid** Natalie Dietrich, Derek Daniel • **فارسی** Diako Nahid, Saloumeh Gholami • **Français** Elsa Clavé • **Fulfulde** Abdourahmane Diallo • **한국어** Katarina Schnöde, David Moon, Soyeon Moon • **Հայերեն** Hasmik Sargsian • **हिन्दी** Vladimir Serikov, Kumari Neelu • **Indonesia** Daniel Krauße, Amadea Trishna Dewi, Ferry Christian • **Ирон** Tsorita Emine Şahingöz, Berozty Tamu • **Italiano** Pietro U. Dini, Diego Ardoino • **Jawa** Daniel Krauße, Neza Safitri • **ქართული** Manana Tandaschwili, Mariam Kamarauli, Levan Papidze • **Қазақша** Saule Tazhibayeva • **Кыргызча** Begimai Usubalieva • **Kiswahili** Rosa Bieger, Clarissa Eck, Kay Wheeler • **Kurmanji** Cemile Çelebi • **ລາວ** Daniel Krauße, Nalina Oupravank • **Latina** Mattis Heyne, Veronika Lütkenhaus • **Latviešu** Kristīne Ante • **Lietuvių** Jolanta Gelumbeckaitė • **ລາວ** Medea Sagliani • **Magyar** Nóra Balla • **Македонски** Aleksandra Atanasovska • **მარგალური** Lela Samushia • **Melayu** M. Hafiz Osman • **Монгол хэл** Kherlen Bold • **မြန်မာ** Wai Yan Lin Htet • **Nederlands** Tom Hoogervorst • **日本語** Rumiko Ōno • **Pälzisch** Ricardo Jung, Ingeborg Maria Jung • **Plattdüütsch** Roland Mittmann • **Polski** Marlena Ostrowska • **Português** Christopher Ramsauer, Lucas de Melo Sampaio Lins • **Română** Nikolaus Neagu • **Runa Simi** Anita Obenaus, Juan Wayk'uq • **Русский** Svetlana Ahlborn • **Schwäbisch** Franz Obenaus, Anita Obenaus • **Шор** Ljubov' Arbachakova • **Shqip** Esra Ademi • **سۆزانی** Hiwa Asadpour • **Српски** Ana Milanovikj • **Sunda** Ratu Ratna Widjaja, Bernd Nothofer • **Svenska** Yvette Maly, Vanessa Quasnik, Esther Freund, Nellie Bågenholm Bylin • **Тадар** Maria Chertykova • **Tagalog** Natalie Dietrich, Maan Dela Roco • **தமிழ்** Appasamy Murugaiyan, Christiane Pilot-Raichoor • **ไทย** Daniel Krauße, Orapim Bernart Tantrakul • **წიგვართუბურთი** Mariam Tsiskarishvili • **Türkçe** Tsorita Emine Şahingöz • **ئۇيغۇرچە** Amine Memtimin • **Українська** Mariia Shchedrina • **Tiếng Việt** Hoàng Hà, Dương Bích Hà • **Zazaki** Mesut Keskin • **中文** Yan Peng

Koordination: Christopher Ramsauer, Daniel Krauße, Hasmik Sargsian, Irina Nevskaya, Jannick Baake, Jolanta Gelumbeckaitė, Mariia Shchedrina, Mattis Heyne, Natalie Dietrich, Silvie Strauß, Tsorita Emine Şahingöz, Vanessa Quasnik, Zakharia Pourtskhvanidze

Palimpsestübersetzung Wolfgang Schulze • **Palimpsestgestaltung** Ricardo Jung • **Fotos** Manana Tandaschwili

Diese Liste wurde für den 12. März 2016 erstellt.

Lesestatistik

Die einzelnen Übersetzer sind über den Kontakt der Fachschaft (fachschafft.empsp ffm@gmail.com) zu erreichen.

Die Fachschaft der Empirischen Sprachwissenschaft ist eine engagierte Gruppe des Instituts für Empirische Sprachwissenschaft an der Goethe-Universität Frankfurt am Main.

